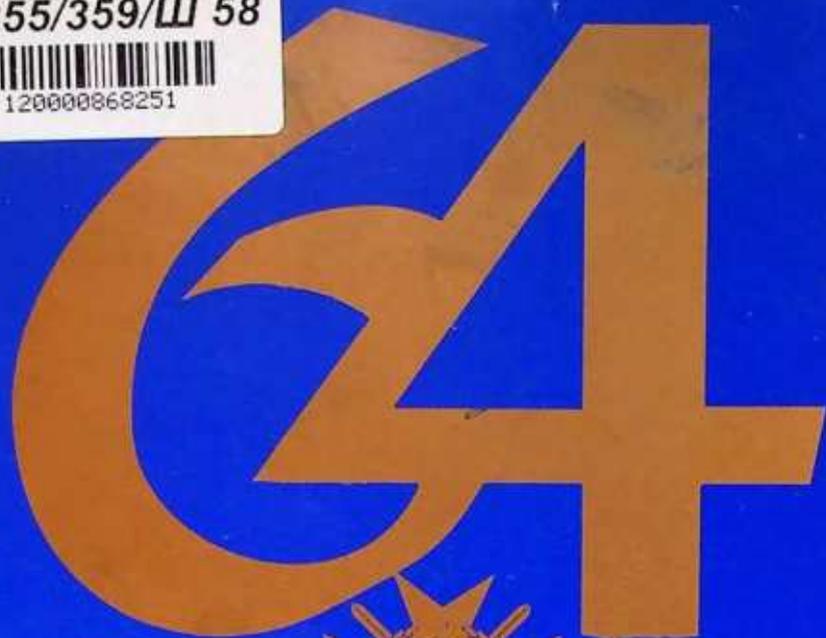

K 355/359/Ш 58

1200000868251

**ВИПУСК
НА ВЪЗПИТАНИЦИТЕ
НА ВОЕННОТО
НА НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО
УЧИЛИЩЕ**

**ЮБИЛЕЕН СБОРНИК
1944 - 1994**

64. ВИПУСК НА ВОЕННОТО
ЮБИЛЕЕН

НА НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО УЧИЛИЩЕ
СБОРНИК

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"

120000868251

Предпечатна подготовка и печат ИК „Загор“

64. ВИПУСК НА ВОЕННОТО

ЮБИЛЕЕН

НА НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО УЧИЛИЩЕ

СБОРНИК

64 ВИПУСК НА ВЪЗПИТАНИЦИТЕ НА ВОЕННОТО НА НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО УЧИЛИЩЕ

ЮБИЛЕЕН СБОРНИК

1944

1994

•

София

1996

639.2

R 1996
123

64. ВИПУСК НА ВОЕННОТО
ЮБИЛЕЕН

НА НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО УЧИЛИЩЕ
СБОРНИК

K 355/359
ш 58

ТОЗИ ЮБИЛЕЕН СБОРНИК СЕ ИЗДАДЕ ПРЕЗ 1995 г. ПО СЛУЧАЙ ПЕТДЕСЕТАТА ГОДИШНИНА ОТ ПРОИЗВОДСТВОТО НА ВИПУСКА В ПЪРВИ ОФИЦЕРСКИ ЧИН С МОРАЛНАТА И МАТЕРИАЛНА ПОДКРЕПА НА

АВТОМОБИЛНО ЗАСТРАХОВАНЕ АД

Бул. "Цар Освободител" 6, България, тел. 875701, телекс 24495, факс 462138, 809035

РЪКОВОДСТВОТО НА КЛУБ „64 ВИПУСК“ ИЗКАЗВА БЛАГОДАРНОСТ :

НА НАШИТЕ СЪВИПУСКНИЦИ

ЛЮДМИЛ К. КАРАГЪЗОВ, РАФАИЛ СТ. РАФАИЛОВ, ВЕНЕЦ В. ПОПОВ,
ГРИГОР ИВ. ГРИГОРОВ, ДИМИТЪР Л. ДОРОСИЕВ, ДИМИТЪР М. ГАЙДОВ,
ДИМИТЪР Н. БЕРОВ, ДИМИТЪР Г. МЕДНИКАРОВ, ДОБРИН М. ГЕОРГИЕВ,
ПАВЕЛ Е. НЕЛКОВСКИ, ХРИСТО С. ПАТЕВ,
които материално подкрепиха подготовката на сборника

НА РЪКОВОДСТВОТО НА ВОЕННОИСТОРИЧЕСКИЯ МУЗЕЙ И НА РЪКОВОДСТВОТО НА ВОЕННАТА АКАДЕМИЯ „ГЕОРГИ С. РАКОВСКИ“

за предоставените възможности и улеснения при подготовката на сборника и за оказване съдействие в работата на Клуб „64 випуск“

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

- Димитър Доросиев
- Михаил Бакърджиев
- Иван Малчев
- Георги Георгиев
- Михаил Станчев
- Емил Ганчев

Юлий Минчев - художник

В ПОДГОТОВКАТА НА МАТЕРИАЛИТЕ ЗА СБОРНИКА АКТИВНО УЧАСТВАХА:
Антон Попов, Атанас Илев, Борис Константинов, Васил Попов, Венец Попов,
Георги Кирчев, Георги Савов, Димитър Беров, Евгений Савов, Иван Кючуков,
Иван Голев, Иван Бисеров, Митко Косев, Павел Нелковски и Петър Илинов

ШЕСТДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТИЯТ

50 години 64 випуск на ВНВУ

Пръгнахме по пътищата на съдбата
в края на голямата война,
в края на младежките си пориви,
в края на епохи и царства.

Не ни нарекоха със гръмка име.
Живеехме със вяра във доброто и
света,
със вяра във светите и безсмъртни
сили,
випуск на осиротялата мекта.

Кънти наважът под войнишките ни
стъпки.
Железен строй - коне, оръжия и хора.
Сърцата бият, във душите горди тръпки.

Под око във нас се вглежда кръгозора.

Светът над греховете си ще се надсмее,
но България е все така разпъната
на кръст.
Младост наша,
загертана, безпризорна!
Торги духове на древността ще се
надигнат
и ще оживеят
от всяка шена родна пръст.

Изсъхналите стръкове на спомена
ще разцъфтяват
на този ден, на този юбилей.
Осъдениите на живот те поздравяват -
випуск на осиротелите мекти,
здравей!

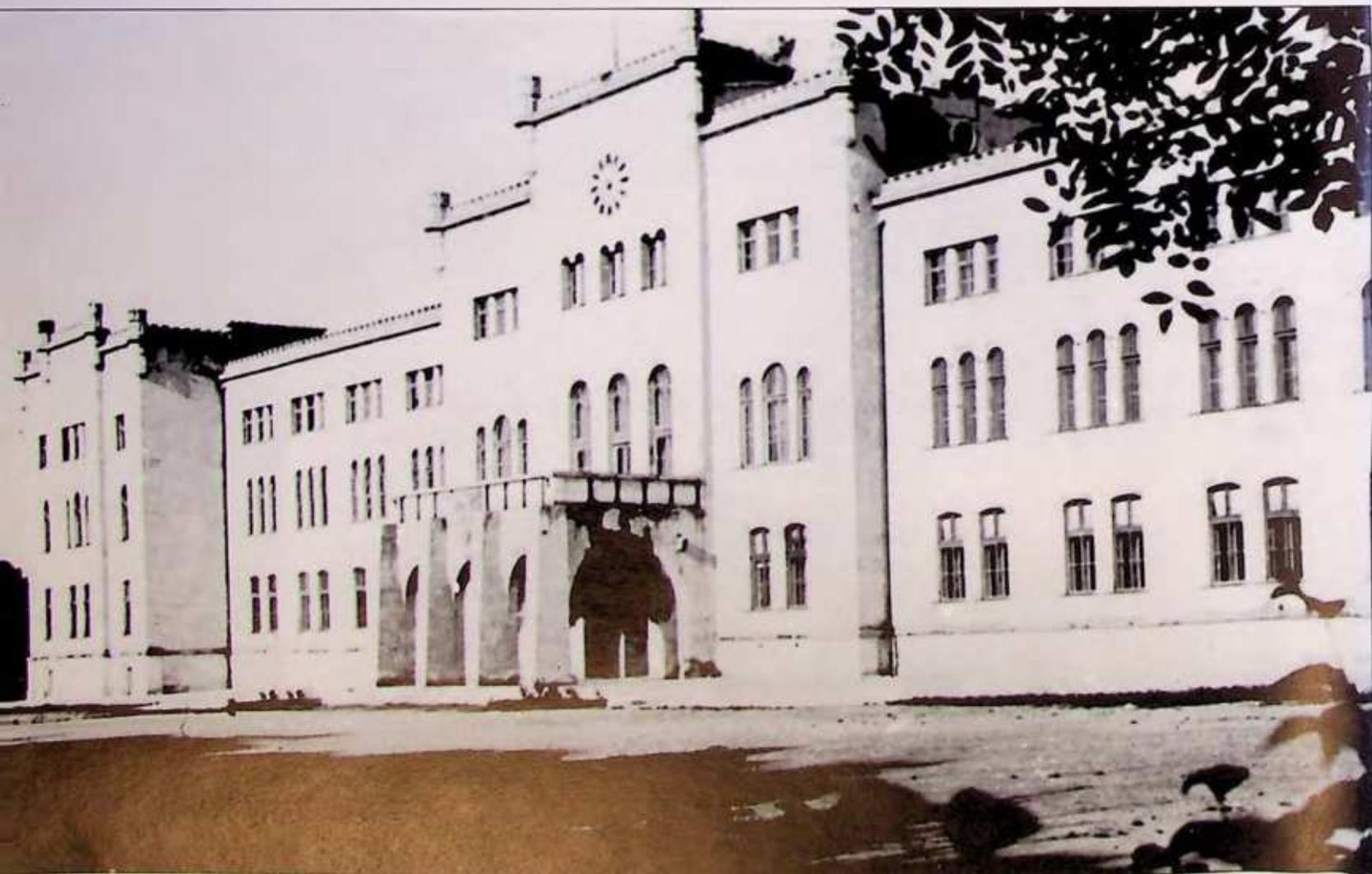
Българският офицер, носител на висок професионализъм и изключителна жертвоготовност винаги е бил пример в обществото с качества и воински добродетели, наследявани и облагородявани с течение на много десетилетия. В дни на изпитания с делата си той е вдъхвал хладнокръвие, вяра в собствените сили и преди всичко и над всичко безгранично родолюбие.

"Народната власт" с един замах преряза корените, които подхранваха несъкрушимия дух на българския войник. На нея ѝ бяха нужни само броени дни, за да ликвидира единствената връзка - българското офицерство - с вековните традиции на нашата войска, с вдъхновяващите примери, с опита и авторитета на

нейните командири. Заличаваха се датите и местата, на които българското оръжие се увенча с лаври, потънаха в забора легендарните командири, учудили света с победите си. Никой не свеждаше глава пред окъсаните в жестоки боеве военни знамена.

Но в народната памет все още е жив споменът за войнът с протрити ботуши и изтънял шинел, който в неравни боеве побеждаваше и чертаеше границите на Родината, а после други сили определяха съдбата ни.

В народната памет завинаги е съхранена и онази вековна обич и уважение на българския народ към неговата войска, в която той винаги е виждал своя единствен и сигурен защитник.

Ж

ивотът ни като възпитаници на Военното

на Негово Величество училище /ВНВУ/ от 64 випуск съвпадна с най-драматичния период от новата българска история и сложи своя отпечатък върху нашата съдба.

Влязохме през портала на ВНВУ на 15 септември 1939 година при една благоденстваща и просперираща България. Бяхме 170 шестнайсетгодишни младежи, възторжени и влюбени в народа и родината си, обрели се да им служим до смърт по време, когато бяха пламнали първите огньовете на големия световен пожар. Заредиха се усилни, но ценни за нас години, години на упорит труд, учение и нашето изграждане като личности и граждани. Стъпка по стъпка, добродетел след добродетел, знание след знание - в класните стаи, в библиотеката, на плаца, в манежа, с тежки походи и учения по време на летните лагери, в батареи, на самолети и кораби се изграждаше у нас българският офицер. Духът на ВНВУ, създаден от много поколения негови възпитаници, изнесли на плещите си четири войни, непознаващи изгубена битка, не предали нито едно бойно знаме, намери благоприятна почва в младежките ни сърца и души. Ние неехме възторжено маршовете на випуските преди нашия, въплътили в себе си този дух кристално чист. Затова този спомен ни е толкова скъп заедно със спомена за нашите преподаватели и командири. Ние носим у себе си частици от тях и от всички предшестващи ни випуски, от техните благородни пориви, от тяхното родолюбие и жертвостановност.

Пет години по-късно, на 14 септември през трагичната 1944 година, 151 новопроизведени подпоручици излязохме през портала на ВНВУ и тръгнахме направо към бойното поле. Там, във войната срещу нацистка Германия, лице в лице със смъртта защитихме достойното име на българския офицер. Със смъртта на храбрите

паднаха подпоручиците Кръстю Яранов, Теню Тенев, Петър Коцев, Милко Хиков и мичман II ранг Христо Пишманов. Завърнахме се през пролетта на 1945 г. обгорени от пламъците на войната, обкичени с ордени за храброст и всички до един спечелили обичта на своите войници.

При изпълнение на служебния си и патриотичен дълг загинаха по-късно и подпоручиците Здравко Топлодолски, Цано Цанов, Димитър Буков, Георги Аврамчев и Кирил Петронов. Скоро, още през лятото на 1946 г., последваха уволненията. Много от нас преминаха през преизподнята на жестоки репресии. Но те не ни сломиха, нито посяха злоба в сърцата ни. Бяхме се обрели да служим на народа си. Всеки от нас намери въпреки пречките, които ни съпътстваха навсякъде, своето място в честния труд, в стопанския живот, строителството, хуманитарната област, техниката, науката, изкуството. Всички, от арматуриста до университетския преподавател, живяха и работиха достойно, с високо чувство за отговорност и като уважавани граждани се събрахме в бившето ВНВУ, където сега се помещава Военната академия на българската войска, за да отпразнуваме златния юбилей на нашия випуск.

Денят 14 септември 1994г. се случи слънчев и топъл. С помощта и любезното домакинство на Военната академия бяха поканени заедно с нас и нашите съпруги и близки. На плаца посрещнахме с военен ритуал знамето на ВНВУ. Отслужена бе панахида за загиналите и починалите съвипускници и молебен с водосвет за живите. С възнеение изслушахме поздравленията от Н. В. цар Симеон II, донесени от негов пратеник. Петдесет години след производството ни в първи офицерски чин си спомнихме марша на ВНВУ "Светиня си за нас, ти роден дом свещен... Ти учиш ни на дълг и чест...". Сведохме побелелите си глави пред Колоната на българския офицер, а в душите ни звучаха думите на песента "Поклон, народе мили, работник и герой", защото на него отдадохме целия си достойно изживян живот.

След като положихме венци пред Колоната на българския

офицер и паметника на Г. С. Раковски, патронът на Академията, се отправихме към нейния голям салон за тържественото честване на юбилея. Под звуците на "Шуми Марица" и любими бойни маршове на сцената зае почетно място знамето на ВНВУ.

Приветствия поднесоха полк. Аврамов от името на Военната академия, г-н Ненчо Ненчев, парламентарен секретар на Министерството на отбраната, и о. з. полк. Дянко Марков, председател на Съюза на възпитаниците на Военните на Н.В. училища, Школата за запасни офицери и родолюбивото запасно войнство. Знаменосците се сменяха, докато с думи и картини се редуваха събития и случки от житейския път на випуска. Оживяваха спомени, напираси сълзи се сменяха с усмивки. Имаше и поезия и музика. А завършек на този ден бе другарският обяд в столовата - същата, в която през м. юли 1939г. се бяхме явили на писмените приемни изпити за Военната гимназия към ВНВУ.

Тръгнахме си с обогатени души и с посланието от марша на 24 випуск на ВНВУ "Ний ще победиме, всички дружно кат'вървиме ...!" Вървахме дружно, дружно и неотстъпно рамо до рамо с нашия народ. Трудихме се и страдахме заедно с него. Носихме в сърцата си неговите надежди, неговото родолюбие, неговите възжелания, неговата вяра, неговото българско име и ги предаваме на идните поколения.

Те трябва да помнят!

Те никога не бива да забравят!

Д-р ДИМИТЪР БЕРОВ, 64 випуск, фелдфебел на I старша рота, знаменосец на ВНВУ

Д-р ДИМИТЪР ДОРОСИЕВ, първенец на 64 випуск

текст:
подполк. Г. В. Агура

ХИМН НА НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО ЦАРЯ НА БЪЛГАРИЯ

музика:
Ем. Манолов

*Всемогъщия, правий Боже,
Молим Царя ни пази,
Дай му сила, за да може
Зли поврати да срази.*

*За погром на враговете
и за славни бѣднини,
Боже, царю на царете,
Дай на Царя светли дни.*

*А на българското племе
Ума, Боже, просветли,
Със любов да се обеме
и задружно произфти.*

*Чрез съгласие да може,
Сила, воля да развий,
Чрез напредък, дай му, Боже,
Славно име да добий.*

Лична сбирка на д-р Н. Русев
"ПО СЛЕДИТЕ НА ЕДНА БЕЗСМЪРТНА ПЕСЕН", том I, стр. 780, 1988 г.

Из сбирката "ВОЕННИ ПЕСНИ", издадена от комитета за "Увековечаване
паметта на офицерите, загинали във войните" при Военното училище, 1931 г.

ТЕКСТ:
полк. Мих. Йовов-
началник на
Училището от 1929
до 19.05. 1934 г.

МАРШ на ВОЕННОТО УЧИЛИЩЕ

музика:
Георги Шагунов-
капелмайстор на
24 -ти пехотен
Черноморски полк

*Святиня си за нас,
Ти роден дом свещен,
За нашия мощен дух,
Мощен дух камен.*

*Ти учиш ни на дълг и тест
Да любим нашия цар-герой,
За тоз народ и край злогест
Да жертваме живота свой.*

*Във тебе ний за първи път
Раздвижихме сърцата си,
За славата на бащин кѳт,
За гибелта на вси врази.*

*Народа ни, потънал в своите тѳги,
Наути ни да бъдем страж,
Да го браним, да го браним
Срещу врага, срещу врага.*

*На бойните ни, пѳк, поля,
Тѳе согеше дѳлга безспир,
В крѳвта, що се там проля,
Цзрасна ти за нас в кутир.*

*Ний любим те зарад това
И кѳнем ти се, те навред,
Кат' верни твои синове
Ще пазим светлий твой завет.*

*Да трем за цар и рода свой
И да вървиме все напред
В жестокий бой, в неравен бой
Срещу нашия подлий враг закъдет.*

*Святиня си, святиня си,
За нас, ти роден дом свещен.
Святиня си, святиня си,
За нашия мощен дух камен.*

БАЩИТЕ... "Виждал съм много армии на бойното поле да се борят и с глава, и с ръце срещу неприятеля. Но никъде досега не съм имал случай да наблюдавам такъв истински патриотизъм и беззаветна преданост, каквито всеки час показват на бойното поле българските войски"...

Бенет Бърлей, 1912г., телеграма до "Дейли телеграф" за Одринската операция.

"Българските офицери са интелигентни и притежават бойни добродетели до висша степен."

Полк. Репингтон
(англ.) в "Таймс" 1912 г.

Сливница, Гургулят, Люлебургас, Добруджа - златни страници от историята на българската войска. Булаир, Каймакчалан, Чеган, Одрин - брилянти върху бойните ни знамена. Страцин, Драва - върхове в героичния път на нашата армия. Малко са народите, които за кратко време дадоха стотици хиляди жертви, откърмиха стотици хиляди герои, вписаха в историята си толкова имена и дати, свързани с героизма на своите войни - от редника до генерала.

...И СИНОВЕТЕ...

текст:
Иван Петров Йончев
създаден 1915 г.

ЕДИН ЗАВЕТ
или
ЗАВЕТЪТ НА ДЕДИТЕ

музика:
Георги Шагунов
създадена 1919 г.

*Един завет,
Оставили са нам дедите.
Велик завет,
Написан с кървав мез.
Деца на родний край,
Пазете си земите,
Бранете ги,
От близо и далек.*

*И тоз завет,
На миналото гряд е в дните
Кат дивен фар
И вожд той бил е драг.
На вситки тез,
Кои загинаха в борбите,
На грешний свят
Презрели бащин праг.*

*И не ли той,
Под родно знаме днес войските
Събира пак?
И не ли тоз свещен завет
На вситки тям
Съгрявал е душите,
Без жал да трат
За бащин край рожден?*

Приветствие на Н. В. Симеон II
към випуска по случай
50 години от производството
в първи офицерски чин.

ГОСПОДА ОФИЦЕРИ ОТ 64 ВИПУСК

С вълнение констатирам, че за да отпразнувате златния си юбилей днес вие сте се събрали сред стените на самата сграда на Военното училище, водени от същите идеали, с които сте излезли оттук преди половин век.

Вашият несломим дух може да служи за пример на младото поколение. Понятия като дълг, вяръност, родолюбие са необходими в едно справедливо общество, от каквото Родината се нуждае повече отвсякога.

Поздравявам ви сърдечно, като ви желая крепко здраве и вяра в доброто бъдеще на България!

СИМЕОН II

"Приемам
пост №1
на Негово Величество
при двореца
на Негово
Величество Царя..."

**ДО
НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО СИМЕОН II
ЦАР НА БЪЛГАРИТЕ**

ВАШЕ ВЕЛИЧЕСТВО,

Благодарим Ви за сърдечните поздравии по случай петдесетата годишнина от производството ни в първи офицерски чин.

През есента на 1939 година, когато тътенът на войната ехтеше надалеч, 64 випуск влезе в историята на Военното на Негово Величество училище.

След пет усилни и бурни години нашата войска прие в редовете си най-младите офицери - командири на взводове и роти.

64 випуск е първият и единствен випуск, произведен на Вашия имен ден - 14 септември 1944 година. Поемайки пътищата на войната, отнесохме със себе си думите, написани над портала на училището:

**"ПАЗИ ТРАДИЦИИТЕ НА ТОЗИ ДОМ,
ОТИВАЙКИ В РОДНАТА ВОЙСКА,
ОТНЕСИ ГИ С ЖАР И С ГОРДОСТ"**

Половин век пазим в душите си този завет.

И днес, на 14 септември 1994 година, оцелелите от 64 випуск, застанали "мирно" пред Колоната на българския офицер, почувствахме Вашите думи за Дълг, Вярност и Родолюбие като изпълнено послание.

Приемете войнишкото ни
**ПОКОРНО БЛАГОДАРИМ,
ВАШЕ ВЕЛИЧЕСТВО!**

София, 14 септември 1994 г.

Организационен комитет за
чествуване на юбилея:

д-р ДИМИТЪР Л. ДОРОСИЕВ
(председател)

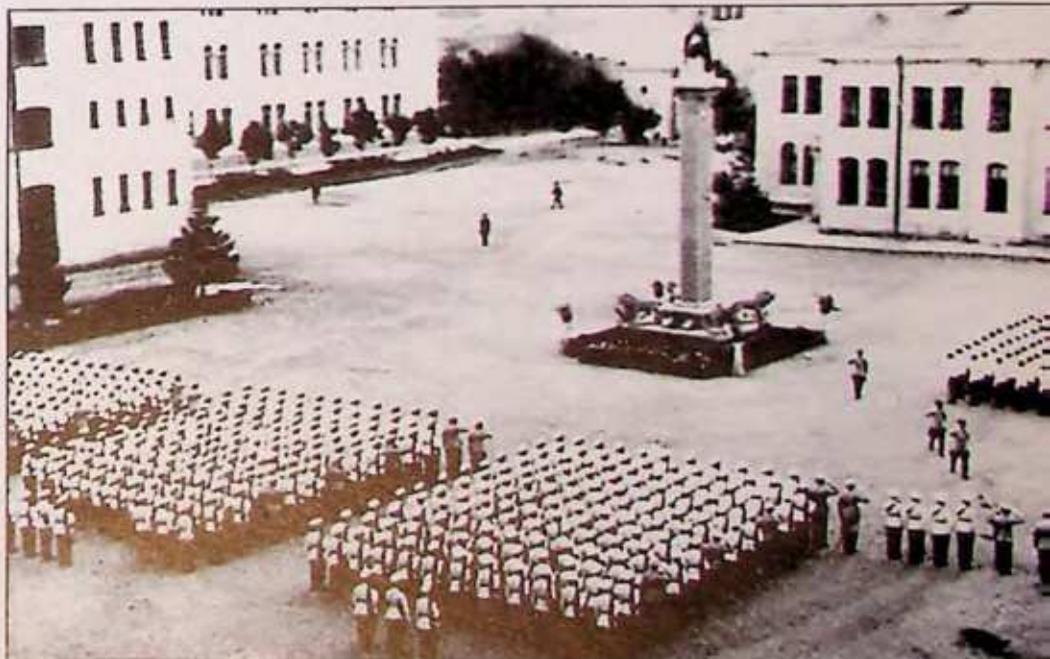
МИХАИЛ Н. БАКЪРДЖИЕВ

(зам. председател)

ПЕТЪР П. ИЛИНОВ

(секретар)

Оттук,
строени
около Колоната
на българския офицер,
ротите тръгват
на парад.
След малко
тези
безмълвни карета
ще оживеят
и ще запеят.
А паважът
ще затрепери...

Като дланта на ръката си познавахме терена от Иваняне до Кръстато дърво, от Китка до Вердикал, от к. 805 до Пролешка могила. Познавахме го с всички височини, десетократно укрепявани и отбранявани, десетократно атакувани, където знаехме всяко самотно дърво, стърчащо сред ожънатите ниви, или изоставена колиба, по която се ориентирахме.

Познати ни бяха всички оврази, в които скрито се придвижвахме. В пек и дъжд, нарамили тежки картучници и минохвъргачки, нашите вериги прибягваха по стърнищата. Рубашките лепнеха

по телата, пот замрежваше очите, а оръжието ставаше още по-тежко.

Пехотна атака... Последни метри, последни усилия и нанасяме удара. Но тъй очакваният "отбой" не се чува. Устремът не трябва да спира - занятието продължава...

Най-после в застоялия от обедната горещина въздух долитат най-очакваните галещи звуци, които сигнализират успяване да изтръгне от очуканата си тръба - "отбой"! А след малко "сбор" слагаше край на тежкото учение.

На 19 годишните умората бързо отминава и доволни от успешното занятие, тръгваме обратно към лагера.

БОЙНИЯТ ПЪТ НА 64 ВИПУСК във Войната 1944-1945 година

23

септември 1944г. -

Подпоручиците от 64 випуск приемат по назначения своите подразделения. В следващата хронология на войната са посочени само дивизии и полкове, в състава на които подпоручици от 64 випуск участват непосредствено в бойните действия.

23-30 септември - Подготовка за настъпателни действия срещу германците в три оперативни направления: **Нишко** - II армия /4, 6, 9, 12 пех. дивизии/, **Страцино - Кумановско** - I армия /1, 2 и 11 пех. дивизии/ и **Брегалнишко - Струмишко** - IV армия /5 и 7 пех. дивизии/.

Подпоручици от 64 випуск участват в 23 от общо 31 пех. полка.

23 септември - Главното командване издава заповед за преминаване в настъпление в Южна Сърбия, Вардарска Македония и Косово.

29 септ. - 30 октомври - Втора и Първа армии водят боеве за подобряване на условията за настъпление.

Октомври 1944г. - Втора армия започва Нишката настъпателна операция с пробив към Лясковац до долината на р. Морава. Освободени са Власотинци /12 пех.д. и брон.бригада/ и Бяла паланка /6пех.д. и 34пех.полк от 9пех.д./ . Бронираният бригада настъпва към Кочани и достига Пуковац - Брестовац, а 6 пех.див. освобождава Ниш /13 окт./ . Започва Косовската настъпателна операция /25 окт./ и се подготвя атаката на Подуево /30 окт./.

Първа армия настъпва в направлението Куманово - Скопие. Първи пех.полк се вклинява дълбоко на запад и води бой в обкръжение. Части от 2 пех. див. овладяват Стажинската позиция /18 окт./ след тежки боеве, а съединенията на I армия овладяват важната Страцинска позиция /25 окт./ . С обединените действия на 1, 2 и 11 пех. дивизии е създаден плацдарм на западния бряг на р. Пчиня /30 окт./.

Четвърта армия с Южната бойна група освобождава Пехчево и Берово и започва Брегалнишко - Струмишката настъпателна операция. Пета пех. див. освобождава Царево село и Кочани /22 окт./, а 7пех. див. настъпва от Петрич към Струмица - Валандово /26 окт./.

Ноември 1944г. - Втора армия пробива противниковата отбрана в направление Куршумли - Подуево-Причина и освобождава Подуево /3.11./ . Бронираният бригада преодолява Копачник планина, отхвърля противника и заедно с 7 пех.п. освобождава Косовска Митровица /22.11./ . Девета пех. див. преследва противника, 4 пех.п. достига Рашка, а 34 пех. п. освобождава Нови пазар /3.11./.

Първа армия освобождава Куманово /11.11./, а след два дни Скопие.

Четвърта армия продължава настъплението, като 7 пех.див. освобождава с.Ново село и Струмица /4-5.11./, а 5 пех.див. - Овче поле, Св.Никола и Велес /9-10.11./ . На 13 ноември IV армия влиза в Скопие заедно с I армия. От 64 випуск участват в бойните действия през септември - ноември още **артилеристи** /1, 2, 3, 4, 5, 9 дивизионни, 1, 2, 4 армейски, 1 общовойскови, 1, 2, 3 противовъздушни артилерийски полкове; 2 и 3 арм. тов. арт. отд./, **пионери** /2,3,4 арм.инж.полкове/, **свързочници** /1,2,3 арм. свърз. полкове/, **конници** /1,2,4,8,10 конни полкове/, **летци** /1,3,4 разузн. орл., ято за далечно разузнаване, 5 бомбардировъчен полк/.

Декември 1944г. Български миночистачни кораби започват прочистването на р. Дунав между Белград и Нови Сад под командата на мичмани II р. от 64 випуск.

През месец септември 1944 г. България се присъедини към голямата световна коалиция, без да е приета в нея за довършване на гигантската война срещу хитлерофашизма. За първи път българската войска бе задължена да воюва далеч зад пределите на своите земи. Със смесени чувства, но с високо съзнание за дълг и отговорност, младите офицери от 64 випуск тръгнаха начело на своите войници с личен пример и грижи за запазване на техния живот.

Формира се Първа българска армия /БА/ от 3,8,10,11,12 и 16 пех. дивизии, с офицери от 64 випуск в 12 от техните полкове, както и в 8,10,12 див. и 1 арм. артил. полкове, 11 инж. и 11 свърз. дружини. Частите на БА се съсредоточават южно от р. Дунав със задача да достигнат линията Винковци - Вуковар. Атаките в района на селата Оролик, Берак, Грабово и Сотин /22-25 дек./ са неуспешни и БА преминава в отбрана, но на 31.12. получава заповед да се прехвърли от Сремската област през р. Дунав и се прегрупира в Южна Унгария.

Януари - Февруари 1945г. Прехвърлянето през р. Дунав завършва на 13.01. и БА заема позиции за отбрана южно от 57 съветска армия и по северния бряг на р. Драва. През средата на месец февруари се формират два корпуса - III западен от 8,10,12 пех. див. и IV Южен от 3 и 11 пех. див. със 16 пех. див. в резерв.

Март 1945г. На 06.03. противникът с нощна изненада преминава р. Драва в района на Долни Михоляц и създава предмостие около 14 x 6 км. В жестоки боеве и с много жертви при →

06.05.1941 г.
Ден на храбростта.

Харкан, Драва Соболч, Драва Чехи, Ковачида 3 и 11 пех. дивизии задържат противника до идването на 16 пех. див. и 133 съветски корпус. На 19.03. предмостие е ликвидирано.

Спомагателният удар на противника на 07.03. в района на Надятад - Кадаркут срещу III корпус на ИБА се проваля. На 29.03. започва Мурската настъпателна операция, а след три дни III корпус на ИБА пробива силно укрепената линия "Маргит" /Инке - Чурго/.

Април 1945г. На 03.04. след превземането на Надканижа ИБА навлиза в междуречието Мур - Драва по посока Вараждин - Чаковец със задача да достигне планините в Югоизточна Австрия. Атаката на укрепения район Хум - Ястребец от 12 пех. див. е неуспешна /08.04./, но на 14.04. след масирана артилерийска подготовка срещу Ястребци съпротивата е преодоляна. Едновременно IV корпус на ИБА форсира р. Драва /12.04./ при с. Долни Михоляц. С епизодични боеве 3,6,10 пех. дивизии достигат на 30.04. жп

линия Копривница - Чурго.

Май 1945г. Наши бързи моторизирани отряди /пехота, артилерия, бронезстребител/ и конни ескадрони настъпват на запад към Птуй - Марибор - Клагенфурт /Австрия/ за контакт с британските войски. Капитулацията на Германия ги заварва на излизане от Марибор. По обяд на 11.05. в района на Лабод /Лавамюнд/ се срещат предни части на 12 пех. див. с танкисти от 8 британска армия. На 15.05. край Дравоград завършват последните бойни действия на ИБА /12 пех. див./ във Втората световна война. А славните миночистачни кораби от Българския дунавски флот достигат до Виена.

Във войната не участват 12 летци - изстребител от 64 випуск, продължили специалната си подготовка, и трима моряци от Черноморския флот. От останалите 136 подпоручици и мичмани II ранг в бойни действия участват в 84 поделения 122 души или 90%.

Вечна памет на загиналите и слава на героите!

Увековечаване на първия ден, Остригани, в новите униформи, несвикнали с високите твърди яки, още не се познавахме помежду си, но шапките по земята показват, че ние сме вече от 64 випуск.

НАЧАЛОТО

ВОЕННО НА НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО УЧИЛИЩЕ

ОБЯВЛЕНИЕ № 3080 - Щабът на Военното на Негово Величество училище обявява, че тази година ще се приемат:

I. Във VI кл. на Военната гимназия 170 кадети, младежи, завършили V клас в държавна или призната от държавата гимназия - реален, класически или полукласически отдел.

II. Кандидатите трябва да отговарят на следните условия: а/ да са българи и български поданици. б/ да са родени: кандидатите за кадети след 01.01.1922г. в/ да притежават: кандидатите за кадети свидетелство за завършено V-класно образование... с поведение примерно или похвално и успех със средна бележка най-малко 4/четири/. г/ Да не са изключвани през последните два класа на следването им в учебните заведения. д/ Да са честни и благонадеждни. е/ Да са напълно здрави, добре развити, с ръст най-малко 156 см за кадетите... и да нямат никакви физически недостатъци.

III. Курсът на кадетите е шестгодишен...

IV. Кандидатите трябва най-късно до 1 юлий да подадат молба до началника на най-близкия гарнизон, за да им се издаде удостоверение за благонадеждност, като укажат трите си имена, где са следвали през време на гимназиалните класове, семейното си положение и где живеят.

V. Кандидатите трябва да подадат най-късно до 17 юлий молба на Височайше име, адресирано до Началника на Военното на Негово Величество училище. Образец за молба може да се види в училището или в управленията на гарнизоните. Към молбата трябва да се приложат следните документи: а/ свидетелство за завършено V-класно образование... Бележките по отделните дисциплини в свидетелствата да бъдат незакръглени /напр. 4^{2/3}, 5^{1/3} и т.н./, а ако всички бележки са все кръгли, това да е изрично отбелязано и заверено от училищните власти. В удостоверението да е посочена и заверена и средната бележка /с цифри и словом/, изчислена от незакръглените бележки. Отговарят на условията само кандидатите с така изчислена средна бележка най-малко 4; б/ кръщелно свидетелство; в/ свидетелство за благонадеждност, издадено от най-близкия гарнизон; г/ свидетелство от общинската власт

за поданство и народност; г/ свидетелство от общинската власт за общественото положение на семейството, с указание на професията на бащата: офицер, учител, земеделец, адвокат, търговец и пр.; е/ свидетелство за съдимост на бащата на кандидата; ж/ свидетелство, че кандидатът и баща му не са под съд и следствие; з/ свидетелство, че кандидатът не е изключван за лошо поведение през последните два класа и че се удостоверява от директора на гимназията да постъпи в Училището; и/ свидетелство от началника на близкия гарнизон от предварителния медицински преглед. В молбата да бъде записан точният адрес за кореспонденция при нужда. Младежите, синове на офицери и подофицери на действителна служба, могат да представят едно общо удостоверение вместо документите в, г, д, е и ж. /образец може да се види в шабовете на гарнизоните/. Обаче трябва да представят за себе си свидетелства по букви е и ж. Синовете на офицерите и подофицерите от запаса, които имат над 15 години действителна служба във войската, да представят за това удостоверение от частта, където е служебният списък на бащата. Освен горните документи всеки кандидат, който има основание и желае да се ползува от право на пострадалите от войните и пр., съгласно правилника за приемане на младежите в Училището, следва да представи необходимото удостоверение.

VI. Приемането ще стане: 1. На кадетите: медицински преглед от 24 - 29 юли. Всеки кандидат при медицинското преглеждане трябва да представи рентгенография 30/40 см на сърцето и белите дробове, направена в държавна болница след 10 юний т. г. Рентгенографията трябва да бъде съпроводена с писмено разяснение на рентгенолог-специалист и върху нея да се залепи и подпечати с печата на държавната болница фотографията на кандидата. Кандидатите се явяват остригани. Психотехнически изследвания на 31 юлий за удовлетворилите на медицинския преглед. Удовлетворилите и при психотехническите изследвания държат състезателен изпит по програмата на V гимназиален клас - реален отдел по: а/ български език - писмен изпит на 3 август; б/ математика /алгебра и геометрия/ - писмен изпит на 4 авг. Всеки носи пергел, триъгълник, транспортир и линейка; в/ български език - устен изпит от 5 до 8 август.; г/ история - устен изпит от 5 до 8 август. За психотехническите изследвания и писмените изпити кандидатите трябва да бъдат в училище в 7 часа, а за

устните изпити ще се обявява на входа на Училището списък с датата и часа, в които трябва да се явят кандидатите по групи. Легитимиране при прегледите и изпитите с лични карти. На 12 август ще се обяви списък на приетите. Същите да се явят на 13 август в училището за мярка на кадетското облекло. Приетите постъпват в училището на 15 септември т. г. в 8 часа.

VII. Приемането на кандидатите ще стане по реда на старшинството, добито от бележките на медицинския преглед, психотехническите изследвания, състезателния изпит и успеха в гимназията.

VIII. Постъпилите кадети следват VI, VII и VIII клас на военната гимназия по разширена програма за реална гимназия, държат накрая зрелостен изпит по правилника за народните средни училища и добиват право на завършено средно образование. За постъпване в I специален клас, получилите свидетелство за зрялост се подлагат на медицински преглед и ако удовлетворяват на установените здравни условия, постъпват в I специален клас.

IX. Плащат се следните такси: за гимназиалните класове по 1200 лв. месечно, платени на три пъти през годината, към 1 октомври, 1 февруари и 1 юний по за 4 месеца. За специалните курсове по 3000 лв. годишно, платени на 1 октомври всяка година. Синовете на пострадалите от войните се освобождават от горните такси. Признава се това право на посочените в наредбата - закон за подпомагане на пострадалите от войните. Синовете на кавалерите на военния орден за храброст /или знака му/ се ползват с намаление 15%. Те следва да представят за това удостоверение. Освен горните такси възпитаниците заплащат периодически дадените им учебници и учебни помагала през целия курс на следването им в училището, без привилегии за когото и да било.

X. При постъпването в училището всеки кандидат донася със себе си най-малко следното бельо: 4 ризи, 4 долни гащи, 1 пижама, 4 чаршафа 2.30/1.50, 4 калфа за възглавници 50/65 см, 6 чифта чорапи, 6 кърпи за нос, 4 кърпи за лице, тоалетни принадлежности /четка за зъби, за дрехи и обуша, огледало и др./ и внася 150 лв. за еднообразни спортни фланели, гащи и др. Всички предмети от бельото да са само бели.

Забележка: 1. Към молбата да се приложат пощенски марки за 4 лв. - за кореспонденция. 2. Документите да са подшити и подредени по реда, указан в т. V.

Гр. София, 7 юний 1939 година
1-Б4238/-1

От щаба на училището

НАЧАЛНИК НА ВОЕННОТО НА НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО УЧИЛИЩЕ №125

4. октомври 1939 г.
София

ЗАПОВЕД

1. ЗАЧИСЛЯВАТ СЕ МЛАДЕЖИ ЗА
КАДЕТИ. Упоменатите в долния
списък младежи, приети за кагети
във военната гимназия при
училището, да се зачислят от 15
септември т.г. по списъците и на
всякакъв вид доволствия в VI
гимназиален клас - VI кадетска
рота - 64 випуск /спр. вх. № 5687 т.г./

1. Александър Александров Коцев -
София
2. Александър Йорданов Байкушев -
Трън
3. Ангел Маринов Върбанов -
гара Белово
4. Ангел Найденов Орешков - Плевен
5. Андро Йорданов Панайотов -
Шумен
6. Антон Димов Тончев - Бургас
7. Антон Константинов Попов -
Казанлък
8. Атанас Иванов Кехайов -
с.Чепеларе
9. Богомил Кирилов Янчулев - Враца
10. Богомил Първанов Симеонов -
Радомир

11. Богдан Владимиров Кецкаров -
София
12. Божко Стефанов Ботев -
с. Свежен
13. Борил Кинев Иринов -
с. Върбовка
14. Борис Ламбрев Сандукяров -
с.Красно село
15. Борис Иванов Захариев - София
16. Борис Йорданов Пецановски -
с. Борован
17. Борис Крумов Георгиев - Шумен
18. Борис Тодоров Стоянов -
с. Прелез
19. Боян Арсов Харалампиев - с. Уши
20. Боян Тодоров Бръчков - Габрово
21. Васил Александров Веселинов -
Свищов
22. Васил Атанасов Манев - Видин
23. Васил Борисов Попов - Дупница
24. Васил Борисов Станчев - Шумен
25. Васил Кръстев Димитров -
с. Глава
26. Велчо Христов Велев - Дупница
27. Велчо Христов Велчевски -
м. Величковска
28. Венец Василев Попов - Русе
29. Витан Димитров Маринов -
Асеновград
30. Владимир Христов Попов - Русе
31. Генчо Иванов Генчев -
с. Св.Климент, Карловско
32. Георги Александров Давидков -
София
33. Георги Андреев Аврамчев -
Плевен
34. Георги Василев Дрехаров - Ловеч

35. Георги Дичев Георгиев -
с. Гозница, Ловчанско
36. Георги Любомиров Савов -
Пловдив
37. Георги Марков Христов - Видин
38. Георги Неделчев Атанасов -
Харманлий
39. Георги Николов Иванчев -
Радомир
40. Георги Николов Кирчев - София
41. Георги Стефанов Христов -
с. Каменар, Разградско
42. Георги Христов Георгиев - Лом
43. Григор Иванов Григоров -
с. П.Тръмбеш, В.Търново
44. Димитър Георгиев
Медникаров - В.Търново
45. Димитър Луков Доросиев - Варна
46. Димитър Михайлов Димитров -
Пловдив
47. Димитър Москов Гайдов - Русе
48. Димитър Николов Берев -
Лясковец
49. Димитър Николов Костевски -
София
50. Димитър Радославов Радулов -
София
51. Димитър Стефанов Гергинов -
с. Добромирка, Севлиево
52. Димитър Теофилов Чалъков -
Харманлий
53. Димитър Христов Буков - София
54. Димитър Ценов Шонев - Враца
55. Добрин Методиев Георгиев -
Самоков
56. Драгомир Петков Цанков - Русе
57. Драгомир Манолов Илиев -
с.Извор, Софийско

Алеята на началниците
на ВВУ.

58. Драгия Петров Куруджиев - Ямбол
59. Евгени Паунов Савов - с.Бойница, Кулско
60. Емил Давидов Пенчев - Плевен
61. Емил Маринов Ганчев - София
62. Емил Стефанов Абаджиев - Варна
63. Еню Димитров Енев - Нова Загора
64. Здравко Георгиев Щилиянов - Сливен
65. Здравко Миланов Топлодолски - София
66. Златан Харалампиев Златанов - София
67. Иван Ангелов Григоров - Пловдив
68. Иван Андонов Кирков - Хасково
69. Иван Георгиев Дилчовски - Видин
70. Иван Георгиев Драшков - Пловдив
71. Иван Димитров Голев - с.Банско, Разложко
72. Иван Динев Иванов - с.Ц. Аспарухово, Ст. Загорско
73. Иван Иванов Кючуков - Пазарджик
74. Иван Илиев Бисеров - Берковица
75. Иван Илиев х.Петков - Ст. Загора
76. Иван Костов Иванов - Ямбол
77. Иван Кръстев Чардаклийски - Враца
78. Иван Малчев Малчев - Шумен
79. Иван Николов Иванов - Добрич
80. Иван Николов Манолев - София
81. Иван Рачев Смилев - София
82. Иван Тодоров Петров - Белоградчик
83. Иван Христов Николов - М. Търново
84. Ивайло Тодоров Мишонов - Враца
85. Йосиф Йорданов Йончев - Враца
86. Йордан Димитров Камбуров - Ямбол
87. Йордан Илиев Йорданов - с.Мездра, Врачанско
88. Йордан Николов Попов - Враца
89. Йордан Петров Петров - Сливен
90. Илия Иванов Щърбанов - София
91. Илия Йосифов Душков - Добрич
92. Илия Стаменов Велчев - Ботевград
93. Илия Христов Тонев - с.Б.Извор, Тетевенско
94. Кирил Димов Петронов - Златоград
95. Кирил Петров Пенчев - Русе
96. Кирил Стефанов Миразчийски - Кюстендил
97. Колю Георгиев Кръстев - Пазарджик
98. Константин Антонов Балтаков - Русе
99. Костадин Гълъбов Костадинов - Харманлий
100. Константин Иванов Димитров - с.Ръжен, Ст. Загорско
101. Крум Петров Василев - София
102. Крум Стефанов Бояджиев - Ст. Загора
103. Кръстю Йорданов Качаков - Борисовград
104. Кръстю Савов Яранов - Варна
105. Лазар Христов Стефанов - Русе
106. Любен Ангелов Арабаджиев - Ловеч
107. Любен Георгиев Милков - София
108. Любен Димитров Енев - с.Ботево, Варн.
109. Любен Стоянов Лазов - Бургас
110. Любен Янков Любенов - Радомир
111. Любомир Атанасов Банковски - Русе
112. Любомир Илиев Йорданов - Русе
113. Любчо Петров Кубадинов - София
114. Людмил Константинов Карагъзов - Варна
115. Милчо Делчев Илчев - София
116. Митко Владимиров Тричков - София
117. Митко Косев Иванов - с.Диня, Ст. Загорско
118. Милко Христов Хиков - Варна
119. Михаил Аспарухов Станчев - Русе
120. Михаил Георгиев Делчев - Самоков
121. Михаил Георгиев Рашков - с.Изгрев, В. Търновско
122. Михаил Иванов Михайлов - София
123. Михаил Николов х.Петков - В. Търново
124. Михаил Николов Бакърджиев - София
125. Нансен Бонев Начев - с.Колема, Ст.Загорско
126. Найчо Василев Янакиев - Кюстендил
127. Николай Атанасов Николов - Пловдив
128. Никола Пенев Караманов - Карнобат

Снимка за спомен.
4.взвод с кап. Георгиев

129. Ото Александров Златарев -
София
130. Павел Еремиев Нелковски -
с.Красно село, Соф.
131. Панайот Тодоров Радославов -
Габрово
132. Петко Александров Младенов -
Плевен
133. Петко Иванов Михайлов -
гр.Фердинанд
134. Петър Аргиров Циморов -
Ст.Загора
135. Петър Боянов Баев - София
136. Петър Димитров Германов -
с.Яворово, Провадийско
137. Петър Димитров Младенов -
София
138. Петър Нанев Греков - Пловдив
139. Петър Петров Илинов - Шумен
140. Петър Янков Коцев -
с.Полски Тръмбеш
141. Рашко Георгиев Рашков -
В.Търново
142. Райко Петров Алтабанов -
Ст. Загора
143. Рафаил Стефанов Рафаилов -
Ст. Загора
144. Румен Димитров Станчев -
Шумен
145. Симеон Николов Данев - Русе
146. Стефан Върбанов Драганов -
Разград
147. Стефан Георгиев Стилиянов -
Ботевград
148. Стефан Петков Матанов -
с.Шейново, Казанлъшко
149. Стефан Николов Стефанов -
Русе
150. Стоил Георгиев Нанков -
Пловдив
151. Стоян Евтимов Захариев -
София
152. Стоян Пешев Мавров -
с. Гайтанево, Соф.
153. Теньо Филипов Тенев - Пловдив
154. Тодор Асенов Иваницов -
Оряхово
155. Тодор Донков Пашов - София
156. Тодор Константинов Ангелов -
София
157. Харалан Милев Хараланов -
Шумен
158. Христо Георгиев Христов -
Свищов
159. Христо Димитров Икономов -
Дупница
160. Христо Йорданов Попов - София
161. Христо Харалампиев Попов -
Пловдив
162. Христо Симеонов Патев -
с.Константин, Еленско
163. Христо Стоянов Христов -
Г. Оряховица
164. Христо Тодоров Люцканов -
София
165. Цано Василев Цанов - Ботевград
166. Цветан Ангелов Цветанов -
с.Негушево
167. Цветко Недялков Цончев -
с. Илойков рът, Еленско
168. Цветан Петров Цолов - София
169. Цоньо Димитров Дървов -
с.Пордим, Плевенско
170. Юлий Стефанов Минчев - Варна

ЗАГИНАЛИ при изпълнение на служебния си дълг преди производството на випуска на 14 септ. 1994 г.:

1. Васил Атанасов Манев - р. 19.1. 1923 г. Видин. Загинал на 3. авг. 1944 г. лагера Банкя. С поверителна Царска заповед 155/15.X.1944 г. е повишен в чин "подпоручик" с назначение в 24 пех. Средногорски полк, считано от 2 авг. 1944 г.

2. Любен Янков Любенов - р. 21 юли 1923 г. Радомир. Загинал на 24 авг. 1944 г. в Ниш, Югославия. С поверителна Царска заповед 155/15 X 1944 г. е повишен в чин "подпоручик" с назначение в 4 арм. инж. полк - Плевен, считано от 20 авг. 1944 г.

НЕЗАВЪРШИЛИ курса на училището:

НАПУСНАЛИ училището като старши кадети:

1. Георги Неделчев Атанасов от 1.X. 1942 г. През 1950 г. завършва висше техническо училище и работи като техн. ръководител и гл. инженер на национални обекти в България и чужбина. Лауреат на Димитровска награда. Награден с "Народна република" I ст. Живее в София.

2. Георги Христов Георгиев от 1. X. 1942 г. по желание, с чин "ефрейтор" оз.

3. Димитър Стефанов Гергинов от 1.X. 1942 г. стр. инженер, починал.

4. Златан Харалампиев Златанов по желание от 1. X. 1942 г., с чин "ефрейтор" оз.

5. Илия Хр. Тонев от 1.X.1942 г. по желание, с чин "ефрейтор" оз. Завършва строително инженерство в София. Пенсионер от 1978 г. Починал на 6. IV. 1983 г.

6. Любомир Атанасов Банковски - р. 6 дек. 1923 г. Русе. Учи във Виена икономика. Участва във II фаза на войната. Завършва стр. инженерство в София. Работи в областта на строителството, строителната промишленост и проектиране.

7. Любомир Илиев Йорданов по желание от 1. X. 1942 г., с чин "ефрейтор" оз.

8. Милчо Делчев Илчев по желание от 1. X. 1942 г., с чин "ефрейтор" оз.

9. Михаил Николов х.Петков по желание от 1. X. 1942 г., с чин "ефрейтор" оз. Починал.

10. Драгомир Манолов Илиев. След завършване на кадетския корпус се уволнява по болест. Следва медицина. Последните години работи в Хематологичния институт в София. Починал.

11. Петър Димитров Младенов от 1. X. 1942 г. Следва в чужбина, по-късно се изселва в Австралия, където се занимава с търговия. Починал в Австралия.

"Заклех се!"

От сега нататък - истински войници.

12. Кръстьо Йорданов Качаков от 1.X.1942 г. Завършва Икономическия институт през 1947 г.

През 1954 г. завършва медицина и до пенсионирането си работи като лекар. Пенсиониран през 1982 г. Живее в София.

13. Велчо Хр. Велчев от 1.X.1942 г. по желание. През 1943 г. завършва ШЗО и служи като подпоручик в 1 Арм. арт. полк София през 1944 и 1945 г.

Завършва право. Преследван по политически причини, работи различни професии. Адвокат от 1955 г. Автор на научни трудове и участие в изработване на нормативни актове за международна търговия. Живее в София.

14. Борис Иванов Захариев от 1.X.1942 г. с чин "ефрейтор" оз. Следва в Австрия индустриална химия, след войната се завръща в България и завършва инженер химик.

Пенсиониран през 1982 г. Починал.

15. Стефан Николов Стефанов по желание от 1.X.1942 г., с чин "ефрейтор" оз.

16. Стоян Ефтимов Захариев по желание от 1.X.1942 г., с чин "ефрейтор" оз.

17. Христо Георгиев Христов по желание от 1.X.1942 г., с чин "ефрейтор" оз. Лекар, Варна.

18. Христо Димитров Икономов по желание от 1.X.1942 г., с чин "ефрейтор" оз. Завършва право в Софийския университет и става адвокат. Съкратен като такъв и изселен от София. В Русе. постъпва като цигулар в оперетата и филхармонията и достига до концерт-майстор. Починал в Русе.

19. Рашо Георгиев Рашков по желание от 1.X.1942 г., с чин "ефрейтор" оз.

20. Георги Стефанов Христов изключен 29 май 1942 г.

21. Димитър Стефанов Чалъков преминал в 65 вип. по болест от 29 септ. 1940 г.

22. Кирил Стефанов Миразчийски починал 26 юли 1941 г.

23. Лазар Христов Стефанов преминал в 65 вип. по болест от 1.X.1942 г.

24. Румен Димитров Станчев изключен от 4 юли 1941 г. Завършва ШЗО и участва в I фаза на войната. Следва фармация в София. Изключван и след това възстановен. Работил като фармацевт в Пазарджик и София. Пенсионер, живее в София.

25. Илия Иванов Щърбанов по желание. От 1942 до 1944 г. следва в Германия електроинженерство. Участва в I фаза на войната. Продължава образованието си в политехниката в София, откъдето е изключен и след това възстановен и се дипломира през 1953г. Работи като преподавател и зам. директор в техникума по съобщенията в София. Има научни трудове и издания. Пенсионер, живее в София.

НАПУСНАЛИ училището като юнкери:

1. Александър Йорданов Байкушев по болест на 22 юли 1943 г.

2. Здравко Георгиев Щилянков - роден 1923 г. в Стара Загора. V клас завършва в Старозагорската гимназия. Пехотинец. В старшия юнкерски клас е фелдфебел на ротата. След тежка простуда през пролетта на 1944 г. заболява. Починал във Военната болница в София на 12.VIII.1944 г.

3. Михаил Георгиев Рашков уволнен по болест на 11.X.1943 г.

4. Никола Пенев Караманов изключен от 5.II.1943 г.

5. Петър Нанев Греков уволнен по болест 3.IV.1943 г.

6. Стоил Георгиев Нанков преминал в 65 вип. от 5.XI.1943 г. по болест.

ПРЕМИНАЛИ от 63 випуск:

1. Бисер Стоянов Иванов от 1.X.1939 г.

2. Георги Лазаров Халачев от 1.X.1939г. и уволнен по болест от 15.VI.1940 г.

3. Васил Неделчев х.Василев от 10.X.1940 г. и преминал в 65 вип. от 12.XI.1942 г. Библиотекар. Починал.

4. Асен Иванов Чавдаров - р. 1.VIII.1922 г., на 4.X.1939 г.

5. Душко Христов Кесяков от 10.X.1940г. уволнен по болест. Следва и завършва медицина в София. Работи в гр. Кубрат и на административна работа в Столична община. След като специализира, работи 20 г. в Студентската поликлиника в София. Починал.

6. Илия Владимиров Григоров уволнен по болест на 10.I.1941 г.

7. Александър Руев Руев преминал в 65 вип. на 1.X.1942 г.

КОМАНДИРОВАНИ със зап. 147 пар. 8 от 22.X.1942 г. от Морското на Н. В. училище моряци:

1. Атанас Христов Илев
2. Димитър Христов Василев
3. Живко Стефанов Цукев
4. Иван Василев Бодев
5. Иван Панталеев Кардалев
6. Начо Ценов Овчаров
7. Стамен Колев Стаменов
8. Николай Петров Василев
9. Тодор Иванов Гачев
10. Христо Велизаров Пишманов
11. Евгени Иванов Иванов
12. Тодор Стоянов Маурудиев

НА 6.X.1942 г. със зап. №147 пар. 9 от 22.X.1942 г. към випуска се командироваха хървати:

1. Антон Михайлов Першич - р. 14.I.1923 г. Загреб, кавалерист.
2. Иван Живков Вукасович - р. 16.X.1921 г. Загреб, пехота.
3. Иван Иванов Хаберл - р. 3.XI.1922 г. Загреб, инж.
4. Мариан Николов Филипчич - р. Загреб, инж.
5. Иван Лукин Пливелич - р. 3.XI.1921 г. Загреб, артилерист.
6. Стефан Стефанов Сертич - р. 1.VI.1923 г. Загреб, артилерист /не е произведен/.
7. Йосиф Матеев Пеякович - р. 11.II.1923 г. Загреб, пехотинец.
8. Йосиф Емилов Гъргурич - р. 26.VIII.1920 г. Загреб, кавалерист.

Със зап. №187 / 25.IX.1944 г. са освободени да заминат за родината си. С поверителна регентска заповед №109/1.IX.1945 г. са повишени в чин "подпоручик" от 14.IX.1944 г. зап. №212 пар. 2 от 16.IX.1945 г. по ВНВУ.

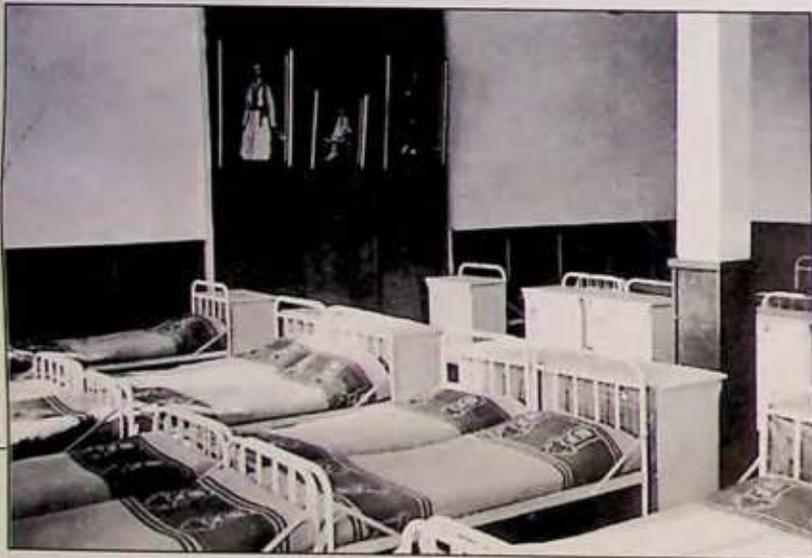
Парад на площад "Александър Невски"

Тръбните сигнали, които се чуват и отвъд високата ограда на ВНВУ, оповестяват строгото разпределение на нашето време между спалните помещения, столовата, класните стаи и учебния плац.

Вобщия порядък оръжието търпеливо чака своя ред на пирамидите в коридора.

Акрасивите и стилни приемни салони разтварят вратите си за особени тържества, балове и забави.

МАЙОР ПЕТЪР ДОНКОВ ПЪРВИЯТ НИ РОТЕН КОМАНДИР

Из дневника на майор Петър Донков, командир на 6 рота - 64 вип. 1940 година

* След първата отпуската на кадетите на 15.01. не се явиха Драгомир Илиев, Добрин Георгиев, Никола Николов и Андро Панайотов - отсъстващи по болест.

* На 16.01. проведе се репетиция за парада на Богоявление.

* На 19.01. Богоявление. Молебен на пл. Александър Батенберг. Времето много лошо, сняг, виелица и студ минус 12°С. Повечето издръжаха, но 30 души от ротата се разболяха. Н. В. Царят и Царицата бяха покрити със скреж, както и всички строени роти. Китката на владиката за ръсене беше замръзнала. След пладне кадетите бяха пуснати в отпуската до 18.30 часа.

* На 20.01. се откри ротна лавка. Продавач беше служителят Стоян, а отговорник кап. Георгиев. До края на месеца времето беше студено и преваливаше сняг.

* ФЕВРУАРИ. На 03.02. Началникът на училището направя преглед на ротата и остана доволен. Разреши отпуската да се удължи до 19 часа. Четирима кадети бяха наказани - ходят с момичета.

* Проведе се преглед на литературата, която четат кадетите.

* На 06.02. ротата посети благотворителен концерт в зала България.

* На 10.02. проведе се юнкерската

вечеринка.

* На 12.02. новозаболели 9 души, а в лазарета от предишни дни лежат 13 кадети.

* На 18.02. кап. Джаров завежда ротата на училищната черква. Без придружаващ офицер в черквата бе и IV рота /62 вип./ Старши кадетите се смяха и се държаха непочтително по време на службата.

* Свещеникът Шивачев се обиди и държа строга и укорна беседа.

* ПЪРВИ МАРТ - генерална репетиция за кадетската вечеринка - певци, оркестър и др.

* На 02.03. се състоя вечеринката. Премина великолепно. Отличиха се кадетите Икономов, Смилов, Шонев и др. Присъстваха родителите на кадетите. Взводните командири им даваха сведения за синовете им. След забавата бе посетена изложба на картини в библиотеката. Гостите бяха почерпени с бонбони и бенедиктин.

* На 09.03. от лазарета съобщиха, че кадетът Петър Коцев от II взв. е заболял от епидемичен менингит. Ротата бе дезинфицирана. Помеждо се оцвети гаргара - поведения, кривата и др. Нареди се преди лягане да се прави гаргара с разтвор на перманганат. Отпуските бяха спрени.

* На 10.03. кадетите си направиха забава в чайната. Смирих фелдфебела на ротата - порт. юнкер Вазов, за нередовната гаргара, правена от кадетите.

* На 11.03. заведох ротата в И-та за народно здраве. На всички кадети взеха секрет от устата за изследване на менингит, дифтерит и скарлатина. При направената проверка установих, че бутушите на някои кадети пропускат и краката им са мокри.

* На 13.03. съобщиха, че войната Финландия-СССР е преустановена.

* На 15.03. д-р Стрибърни събщи, че резултатът от изследването на взетия секрет е добър. Само 7 проби са съмнителни.

* На 18.03. кап. Колев доложи, че в събота /16.03./ началстващите лица в ротата са се събрали в стаята на ключаря и са се черпили по случайния ден на порт. юнкер Тодор Ив. Тодоров. На масата е имало шише с 2 литра вино, внесено от порт. ю-р Тодоров. Не ги наказах, защото им оставаха още 3 месеца до производството в първи офицерски чин.

* От лечебницата съобщиха крайните резултати: носители на зараза от менингит бяха кадетите Ал. Коцев, Христо Патев и Васил Станчев, а 10 кадети на заразата - дифтерит. Една седмица ще бъдат под контрол на лечебницата.

* На 20.03. карантината беше вдигната. Кадет Иванов от II взв. си нарани главата.

* На 21.03. направих забележка на взводните командири да бъдат по-усърдни в работата си. Учението "за бой с нож" не е физкултура, а бойно строева подготовка.

* На 31.03. неделя - отново разрешиха отпуската от 9 до 19 часа.

* На 04.04. Началникът на училището определи новите началстващи лица в ротите.

* На 06.04. приемане на Светото причастие. След литургията ротите преминаха в церемониален марш пред Министъра на войната Ген. Теодоси Даскалов.

* От 11.04. всеки строеви ден се провеждаха репетиции за парада на Гергьовден.

* На 12.04. майор Василев се оплака, че кадет Иван Костов от I взв. не му е козирувал.

* На 15.04. смяна на началстващите лица. Новият фелдфебел на ротата е порт. юнкер Л. Соларов - 60 в.

* Взводните командири попълваха ученическите бележници за II срок. Кадет Димитър Теофилов Чалков няма оценки по някои предмети - не е желал да отговаря при изпитване.

* На 18.04. кадетите бяха пуснати в домашен отпуск - Великденска ваканция. Наказани без отпуски бяха: Богомил Янчулев - за лъжа, Дилчовски - за побой на свой другар, Румен Станчев и Васил Станчев - за бягство от час по математика.

* На 19.04. ротният командир опрости провиненията. Укори ги за лошата дисциплина и ги накара да преписват формули по химия. Отпуската бе до 2 май.

* На 03.05. всички кадети се завърнаха. По болест отсъстваше Щърбанов, след операция на сълзивици.

* Започна се подготовка за парада на 06.05. Взводните командири кап. Попов и Колев са произведени в чин майори и напускат ротата. Замествани от кап. Красков и пор. Гарджев от Генералшабната академия и кап. Иванов от учебната рота.

* 05.05. Заря. В 18 часа цялото училище се построи пред църквата "Ал. Невски" със зимна униформа. Министърът на войната ген. Даскалов произнесе патриотична реч.

* 06.05. Гергьовден - всички роти в 8 часа тръгнаха към площад Ал. Невски. Офицерите от училището от 39 в. /10 души/ са произведени в чин подполковник, от 41 в. - в чин майори /4души/, от 50 в. - в чин капитан. Състоя се молебен. Присъстваха Н. В. Царят, Царицата и Княз Кирил. Пред Народното събрание частите минаха в церемониален марш. Редът и дисциплината беше образцова. Шеста рота получи "отлично" и според оценката на началниците е била най-добра от всички. След парада в столовата имаше тържествен обяд. Присъстваха всички офицери от Училището и цивилните преподаватели. Началникът на училището разреши отпуската до 22 часа за юнкерите и до 21 часа за кадетите.

* На 07.05. почивка и отново отпуската от 10 до 19 часа.

Тук дневникът на майор Донков прекъсва. Ръкописът му ни бе предоставен от неговия син Иван Донков от 65 в.

Военното на Негово Величество училище /ВНВУ/ е основано в София на 26.11. 1878г., годината на освобождението на България. Задачата на ВНВУ в продължение на много десетилетия е била да подготвя офицери за Българската войска, създадена да защитава независимостта и териториалната цялост на държавата. Значително по-късно към училището е прибавен по чужди образци и кадетски корпус от юноши, просъществувал сравнително кратко от 1900 до 1909г. Традицията на кадетския корпус бе възстановена през 1937г. с откриването на военната гимназия към ВНВУ. Кадетите биваха в продължение на три години едновременно ученици в горните гимназиални класове и войници. Общобразователната програма бе на изключителна висота по отношение на преподаватели, съдържание и изисквания. Учебната година завършваше през месец юни със задължителни писмени изпити по основните предмети. Ниският успех, както и всеки опит за преписване водеха до безапелационно изключване. Важно място в програмите заемаше военното обучение, което се признаваше за

редовно отбита задължителна военна служба с чин кандидат-подофицер. Успешното завършване на Военната гимназия даваше право на производство в чин юнкер и продължаване на военното образование или, по собствено желание, на следване като цивилен във висши учебни заведения в страната и чужбина.

Преминалите вече в специалните класове възпитаници на ВНВУ получаваха по родове оръжия висока и най-съвременна военна подготовка на солидна теоретична основа заедно с широка обща култура и патриотично възпитание в духа на славните български военни традиции. Условието и времето на обучение и за самоподготовка бяха еднакви за всички в ВНВУ. Оценката се извършваше по изпитани, твърди и строги критерии без предпочитания и компромиси. А във военната подготовка трябваше да знаем и можем да съвършенство всичко, на което щяхме да учим нашите подчинени. Нашият 64 випуск е третият пореден и последният кадетски випуск, преминал до производство в първи офицерски чин цялостното предвидено във ВНВУ обучение, приравнено към висше специално образование. В продължение на 67 години ВНВУ разширяваше и усъвършенстваше своята дейност, за да стане престижното учебно заведение на страната. През 1945г. комунистическата власт закри училището и прекъсна неговите традиции. Извън солидното общо и военно образование,

Военното на Негово Величество училище ни даде още нещо - не лицемерие, угодничество, криене зад гърба на другите, а съхранено достойнство при несгоди и изпитания, осъзната лична отговорност за делата ни, поемане на оправдан риск. Научихме се да даваме от себе си повече, отколкото получаваме, щом интересите на Отечеството го изискват. Тези качества заедно със заложените на всеки един от нас щяха само след броени години да се изявят по принуда извън военното поприще, за което се готвехме. И никой от нас не се провали.

Внушителната библиотека ни учи на любов и уважение към книгата.

Математика, математика...
На дъската страда човек!

Преподавателят по физика
Димитър Марков обяснява защо
във физиката "всичко може", но в
кадетския бележник "не може".

Годишни изпити. Между редовете
се прокрадват младежки мечти.
А навън е пролет...

Предмети и преподаватели във Военната гимназия 1939 - 1942г.

Български език - Стефан Петров Илчев
 Немски език - Никола Спасов Тумпаров
 Френски език - Стоян Павлов Загорчинов
 Руски език - Николай Дилевски
 Философска пропедевтика /психология, логика, етика/ - Тодор Атанасов Андреев
 Математика - Димитър Кирилов Даскалов и Иван Икономов
 Обща история - Никола Филипов
 Българска история - Цветан Пенчев Стоянов
 Физика - Димитър Марков Любенов
 Химия - Димитър Райков Димитров
 География - Енчо Йорданов Кожухаров
 Естествена история - Николай Янков Цанков
 Рисуване и история на изкуството - Кирил Илиев Цонев
 Музика - Драгия Нягулов Тумангелов
 Библиотекар - Любен Стефанов Чомаков

Подпл. Христо Бакърджиев
- инспектор на класовете

Цветан Стоянов
- история

Драгия Тумангелов
- музика

НАШИТЕ ПРЕПОДАВАТЕЛИ

Предмети, които изучавахме в специалните /юнкерски/ класове

Обща тактика
 Тактика на родовете войски
 Тактика на малки единици
 Тактически задачи
 Артилерия
 Укрепяване и маскировка
 Военни съобщения
 Военна история
 Военна психология
 Военна организация
 Свързочно дело
 Електротехника и радиотехника
 Стрелба с пехотни и артилерийски оръжия
 Топография
 Държавно право
 Военно наказателно право
 Снабдителни служби в мирно и военно време
 Здравна наука
 Политическа история и дипломатия
 Военнополитическа икономия
 Висша математика
 Механика
 Чужди езици

За въздушни войски

Навигация
 Въздушно право
 Въздушна фотография
 Управление на самолета
 Теория и техника на летенето
 Поддържане и обслужване на самолета
 Теория на въздушната стрелба
 Теория на бомбардирането
 Въздушна метеорология
 Въздушни въоръжения

Свързочници

Чертожатели
 Двигатели с вътрешно горене
 Манипулация и слухарство

Пионери

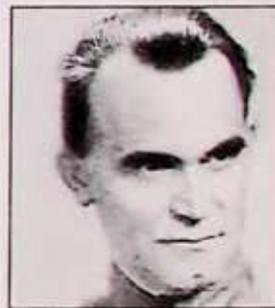
Мостове
 Сградостроене

Моряци

Астрономия
 Навигация
 Морско право
 Водолазно дело
 Лоция
 История на корабоплаването
 Маневриране и защитни средства

Николай Тумпаров
- немски език

Кирил Цонев
- рисуване

Тодор Андреев
- логика

Енчо Кожухаров
- география

Стоян Загорчинов
- френски език

Димитър Марков
- физика

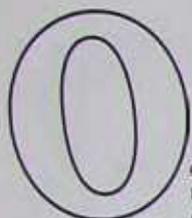
Димитър Райков
- химия

Николай Цанков
- биология

Иван Икономов
- математика

Освен гимназисти бяхме и войници. Системната физическа закалка за всички беше неразделна част от нашето ежедневие. Тя достигаше своя връх през летните занятия по хълмовете край с. Баня с оръжие и тежки раници, с които просто се сраствахме. Сутрин в седем тръгнахме да атакуваме въображаемия противник бодри и засмени. А в Европа бушуваше Втората световна война!

След пет часа под палещото слънце се връщахме в лагера и влизахме с маршова стъпка. После се тръсвахме на тревата пред бараките с изцедени сили, но пак засмени. И днес бяхме "победители"...

По стара традиция в Училището на Велики заговезни всички ставахме равни за един ден. В него бяха разрешени всякакви неразрушителни хрумвания. Тогава блясваха певци,

музиканти, актьори, поети, комици и звезди и какви ли не неподозирани таланти. Отпразнуването на 1001 нощ във ВНВУ се падна за нашия випуск на 10 юни 1942 година. С подръчни средства превърнахме "парада", който ни се полагаше, във феерично шествие. В подобни дни и нощи проличаваше колко духовно сме свободни, весели и буйни и доколко умението да се владеем в строгото ежедневие е вече част от нашата същност. Да се владеем щеше да ни бъде нужно, особено да овладяваме страха!

В "чайната" на ротата - едно широко помещение, където прекарвахме част от малкото си свободно време, имаше пиано. Имаше си и пианисти. Но там стоеше и една дълга маса за гладене. Оценихме важността ѝ, когато започнахме да излизаме в градски отпуск. Ютиите осигуряваха безупречния вид на черните кадетски униформи със задължителните снежнобели ръкавици. Защото отпускът зависеше не само от нашето поведение през седмицата, но и от умението ни да перем и гладим.

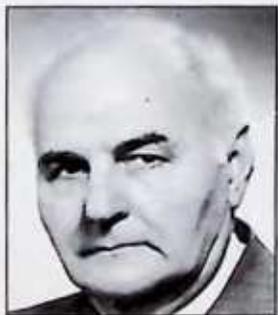

АЛЕКСАНДЪР АЛЕКСАНДРОВ КОЦЕВ

Роден на 16.04.1922 година в София, завършва VI клас в V Соф. мъжка гимназия. Летец. Получил назначение в I разузнавателен полк на ВВС отначало в София и участвал в бойните действия от летище близо до Радомир, после е преместен в орляка, базиран в Горна Оряховица. През месец март 1946 год. е арестуван и престоява цяла година в РО 2, след което е изпратен в трудов лагер "Росица". Освободен е на 13.04.1948 година. Междувременно е уволнен "по разпореждане" през август 1946 година. Отначало работи като работник, а след това като шофьор в турското посолство в София, откъдето е пенсиониран през 1982 година. Живее в София.

АНГЕЛ МАРИНОВ ВЪРБАНОВ

Роден на 30.10.1922г. в гр. Белово, Пазарджишки окр. Завършва VI клас на Русенската мъжка гимназия. Артилерист. Назначен в I общовойсков моторен арт. полк, Пловдив. Участва във втората фаза на войната. Награден с ВОХр IV ст. 2 кл. Произведен за бойно отличие в чин поручик. Раняван. Уволнен "по разпореждане" през 1948г. Постъпва във Висшето техническо училище гр. Русе, но изключен през 1949г. Работи като леяр до 1950г. Продължава следването си и завършва МТИ в София през 1956г. Работи като конструктор, гл. механик и администратор до началник отдел в НИПИ в гр. Русе. пенсиониран през 1982г. Живее в гр. Русе.

АНГЕЛ НАЙДЕНОВ ОРЕШКОВ

Роден на 05.03.1923г. в гр. Плевен. Завършва V клас в мъжката гимназия в гр. Лом. Пехотинец. Назначен е в моторизиран полк на Бронираната бригада. Взема участие в първата фаза на войната. Награден е с ВОХр IV ст. 2 кл. През 1946г. е уволнен "по разпореждане". Постъпва в Медицинския факултет - София. Изключен 1949г. и възстановен през 1955г., като през това време работи физическа работа. Завършва хуманна медицина през 1959г. Работи като лекар в провинцията и в София. пенсиониран е през 1986г. като завеждащ кабинет по хематология във II градска болница - София. Живее в София.

АНДРО ЙОРДАНОВ ПАНАЙОТОВ

Роден на 21.02.1922г. в гр. Шумен. V клас завършва в Шуменската мъжка гимназия. Пехотинец. Назначен в 29 пехотен Ямболски полк. Взема участие във втората фаза на войната като офицер разузнавач. През 1948г. уволнен от войската. Завършва Висшия институт за народно стопанство Варна. Работи като счетоводител, плановик, главен финансов ревизор и главен експерт. Живее в Шумен.

АНТОН ДИМОВ ТОНЧЕВ

Роден на 12.10.1923г. в Бургас. V клас завършва в Бургаската мъжка гимназия. Пехотинец. Назначен в 24 пехотен Черноморски полк. Участва във втората фаза на войната като командир на взвод. През 1946г. напуска войската по желание. През 1951г. завършва медицина. Работи като рентгенолог в Окръжната болница - Бургас. Починал на 27.02.1985г.

АНТОН КОСТАДИНОВ ПОПОВ

Роден на 09.12.1922г. в гр. Казанлък. Завършва VI клас в Казанлъшката гимназия. Летец. Назначен в V бомбардировъчен полк. Участва в първата фаза на войната. Службата му във войската протича в поделенията на бомбардировъчната авиация, където достига до длъжност старши шурман на авиационна дивизия - командир на полк, а в края на службата е преподавател по шурманска подготовка във Военната академия. Има около 20 публикации по използване на бомбардировъчната и миноторпедната авиация, печатени в списание "Въздушен преглед". През 1955г. е уволнен "по разпореждане" с чин подполковник и награден с орден "Червено знаме". След уволнението му работи като ел. монтьор, а по-късно като технолог. Следва задочно и завършва във Висшия машинно-електротехнически институт - София със специалност машинно инженерство. До 1992г. работи като технолог в системата на машиностроенето. Пенсиониран е в 1955г. Живее в София.

АСЕН ИВАНОВ ЧАВДАРОВ

Роден на 01.08.1922г. в гр. Сливен. Завършва V клас на Сливенската гимназия. Постъпва във ВНВУ през 1938г. с 63 випуск. Преминал поради заболяване в 64 випуск на 4.10.1939г. Пехотинец. Назначен в 44 пехотен Тунджански полк. Участва във втората фаза на войната. Награден с ВОХр IV ст. 2кл. Уволнен през 1946г. "по разпореждане". Работи като арматурист и рабичар. Починал, преди да бъде пенсиониран.

АТАНАС ИВАНОВ КЕХАЙОВ

Роден на 28.08.1923г. в с. Чепеларе, Пловдивско. Пехотинец. Назначен в 9 пехотен полк - Пловдив. Участва във войната като взводен командир. Уволнен през 1946г. Записва медицина. Изключен като студент и изпратен отначало на лагер в Богданов дол и Белене от 1949 до 1950г. Успява да продължи следването си и става лекар през 1959г. Работи в с. Михайлово, Старозагорско и в Пловдив. Починал на 27.06.1977г. в Пловдив.

БИСЕР СТОЯНОВ ИВАНОВ

Роден на 13.03.1922г. в Дупница. V клас завършва в I Софийска мъжка гимназия. Артилерист. Назначен във II армейски артилерийски полк. Участва във втората фаза на войната 1945г. Награден с ВОХр IV ст. 2кл. Съкратен от войската през 1946г. "по разпореждане". Завършва архитектура в Държавната политехника. Починал.

БОГОМИЛ КИРИЛОВ ЯНЧУЛЕВ

Роден на 17.01.1923г. в гр. Враца. Завършва V клас на I мъжка гимназия в София. Кавалерист. Назначен е в 8 конен полк в гр. Силистра. Участва в първата фаза на войната. След това служи пак в гр. Силистра и като кавалерист е участвал и е награждаван при редица конни състезания. Уволнен е през 1947г. "по разпореждане". Приет е и започва да следва архитектура в Политехниката в София, но през 1950г. е изключен. За да не бъде изселен от София, преселва се в гр. Враца, където работи в каменна кариера като забойчик. Връща се в София и започва работа като майстор на кукли в Кукления театър, а след това работи като "завеждащ постановъчната част" в Младежкия театър - София, където се пенсионира по болест през 1985г. Починал е на 14.05.1980г. в София.

БОГОМИЛ ПЪРВАНОВ СИМЕОНОВ

Роден на 27.09.1922г. в Радомир. Завършва VI клас на гимназията в родния си град. Летец. Назначен в изстребителния полк на ВВС. Уволнен "по разпореждане" през 1946г. През същата година започва творческия му път като артист, когато поема ръководството на самодейния колектив при читалище "Напредък" в Радомир. До 1952г. там поставя 25 пиеси, а в 1953г. постъпва в Пернишкия народен театър като стажант-артист. През следващата година е вече професионален артист в същия театър. До 1971г. е артист в "Театъра за младежта" в София, където се утвърждава като един от водещите артисти в българския театър. Участва в редица игрални и телевизионни филми. Директор на драматичния театър в Шумен. Отличен с орден "Кирил и Методи" II ст., "Заслужил артист" и "Народен артист". Починал на 15.08.1991г. в Шумен.

БОГДАН ВЛАДИМИРОВ КЕЦКАРОВ

Роден на 19.01.1924г. в гр. София. Завършва V клас на I мъжка гимназия - София. Кавалерист. Назначен е в първи конен полк - София, с който участва в първата фаза на войната. Награден е с ВОХр IV ст. 2кл. След войната служи в различни конни полкове и достига до заместник-командир по строевата част на полк. Уволнен е през 1954г. с чин майор. След това работи различни професии - по-трайно във филмопроизводството, където достига до длъжността директор на филмова продукция. Пенсиониран по болест през 1974г. Живее в София.

БОЖКО СТЕФАНОВ БОТЕВ

Роден на 12.02.1923г. в с. Свежен, Карловско. Завършва V гимназиален клас. Артилерист. Назначен в 3 артилерийски полк в гр. Пловдив. Участва в първата фаза на войната. Награден с ВОХр IV ст. 2кл. Продължава да служи във войската до 1952г. През 1957г. завършва висше агрономическо образование. Работи в ДЗС с. Поповица и в земеделския институт в с. Садово, Пловдивско, както и в земеделски стопанства в Смолян и Хисар. Пенсиониран през 1983г. Живее в гр. Пловдив.

БОРИЛ КИНОВ ИРИНОВ

Роден на 03.06.1922г. в с. Върбовка, Севлиевско. Завършва VI клас на В.Търновската гимназия. Летец. Назначен в ято за далечно разузнаване на Въздушните войски в летище Г.Оряховица. Уволнен "в интерес на службата" през 1946г. Починал през 1965г.

БОРИС ЛАМБРЕВ КОНСТАНТИНОВ

Роден на 15.02.1924г. в София. V клас завършва във II Софийска мъжка гимназия. Артилерист. Назначен в 1 артил. противовъздушен полк, София. Участва в двете фази на войната като командир на тежка противовъздушна батарея. Уволнен от войската "по разпореждане" през 1948г. През 1954г. завършва Машинно-електротехническият институт в София. Работи в Министерство на енергетиката до пенсионирането си през 1985г. Има научно звание "Старши научен сътрудник I степен" и научна степен "Кандидат на Техническите науки". Има около 100 научни публикации. Живее в София.

БОРИС ЙОРДАНОВ ПЕЦАНОВСКИ

Роден на 05.04.1924г. в с. Борован, Врачанско.
Завършва V клас на мъжката гимназия в гр. Враца.
Артилерист. Назначен е в Артилерийския полк на Брониранията бригада - София,
с който участва в първата фаза на войната. Награден е с ВОХр IV ст. 2кл.
Уволнен е през 1946г. "по разпореждане". Следва и завършва право в Софийския университет.
Работи в съдебната система като съдия до пенсионирането си през 1984г.
Живее в София.

БОРИС КРУМОВ ГЕОРГИЕВ

Роден на 19.06.1923г. в Шумен.
Пехотинец. Назначен в 14 Македонски полк - Петрич. Участва във войната, а след това
служи в VII пехотен полк в Шумен. Уволнен през 1946г. и изпратен на концлагер в с.
Пожарево. В последствие завършва Висшия икономически институт в София.
Работи като счетоводител в Кремиковци и като експерт в Съдебната палата.
Починал на 23.07.1991г. при автомобилна злополука.

БОРИС ТОДОРОВ СТОЯНОВ

Роден на 24.12.1923г. в с.Пролез - Русенско. Завършва V клас в Русенската мъжка гимназия.
Пехотинец. Назначен е в 31 пехотен полк в гр. Силистра. Взема участие във втората фаза на
войната. След това служи в 18 пех.полк - Велико Търново. Награден е с ВОХр. IV степен 2
клас. Уволнен "по разпореждане" през 1946 г. Записва правни науки в Софийския
университет "Св. Климент Охридски", но в 1949 г. е изключен. Работи като общ работник. В
1950 г. е задържан от органите на МВР и съден за "недоносничество" на 18 месеца строг
тъмничен затвор. По-късно учи за среден строителен техник, след което завършва и
учителски институт. Постъпва в строителна проектантска организация, а след това става
учител в строителен техникум. Има над 30 години учителска практика. Починал през 1994 г.

БОЯН АРСОВ ХАРАЛАМПИЕВ

Роден на 24.09.1922г. в с. Уши - Кюстендилско. Завършва VI клас на VI Софийска мъжка
гимназия. Пехотинец. Назначен е в 13 пехотен Рилски полк, с който участва в първата фаза
на войната. Награден е с ОЗвл. След войната служи в 14 дружина в гр. Петрич. Уволнен е
през 1946 г. "по разпореждане". Учи задочно в Икономическия Институт в София, който
завършва със специалност счетоводна отчетност. Работи като икономист и счетоводител в
различни предприятия, свързани със земеделието, в Селскостопанска академия, институт
"Пушкаргов" и други. През 1986 г. е пенсиониран като главен счетоводител на институт
"Пушкаргов". Починал през месец декември 1994 г. в София.

БОЯН ТОДОРОВ БРЪЧКОВ

Роден на 19.01.1923г. в гр. Габрово. Завършва V клас на Априловската гимназия в гр. Габрово.
Летец. Назначен в изстребителния полк на Въздушните войски.
Уволнен "в интерес на службата" през 1946 г.
Работил като магазинер.
Починал през 1986 г.

ВАСИЛ АЛЕКСАНДРОВ ВЕСЕЛИНОВ

Роден на 17.02.1923г. в гр. Свищов. Завършва V клас на Ловешката гимназия. Артилерист. Назначен в 4 противовъздушен артилерийски полк в гр. Г.Оряховица. Уволнен през 1947г. "по разпореждане". След редица трудности завършва инженерство в София със специалност по механична технология на дървесината. Работи като конструктор и проектант. Пенсиониран през 1982г. Живее в София.

ВАСИЛ АТАНАСОВ МАНЕВ

Роден на 18.01.1923г. в Шумен. Загиба при изпълнение на служебния си дълг на 03.08.1944г. при лагера с. Баня.

ВАСИЛ БОРИСОВ ПОПОВ

Роден на 03.03.1924г. в гр. Дупница. Завършва V клас на VI мъжка гимназия София. Артилерист. Назначен е в 8 артилерийски полк Ст.Загора. Участва във втората фаза на войната. Награден е с ВОХр IV ст. 2 кл. През 1946г. е преместен в 7 артилерийски полк Самоков. Уволнен е "по разпореждане" в 1946г. Поради невъзможност да следва работи на надница в БЗК Баня, общинските каменни кариери на Витоша и другаде. По-късно следва в СУ "Св. Климент Охридски" специалност математика. Завършва през 1953г. с отличен успех. Назначен е във Висшия машинноелектротехнически институт като асистент и дълги години като старши преподавател. Едва в 1975г. е хабилитиран - доцент по математика. По съвместителство преподава във Висшия педагогически институт - Шумен. Основател и първи хабилитиран преподавател е във факултета по инж. педагогика в гр. Сливен. Има над 30 научни публикации, една част от които са на немски и английски езици, печатани в чужбина. Награден е с два ордена "Св.св. Кирил и Методи" III и II степен. Пенсионер е от 1987г. Живее в София.

ВАСИЛ БОРИСОВ СТАНЧЕВ

Роден на 20.07.1923г. в гр. Шумен. Завършва V клас на Варненската мъжка гимназия. Пехотинец. Назначен е в 19 Шуменски полк, с който участва във войната. Уволнен през 1946г. "по разпореждане". Завършва Икономическия институт в гр. Варна. Работил като икономист в гр. Варна. Живее във Варна.

ВАСИЛ КРЪСТЕВ ДИМИТРОВ

Роден на 01.06.1922 г. в с. Глава, Белослатинско. Завършва V клас във II Софийска мъжка гимназия. Кавалерист. Назначен в 10 конен полк в Шумен. Участва в първата фаза на войната като командир на взвод. Уволнен е от войската "по разпореждане" през 1948 г. Завършва задочно Музикалната академия, като едновременно работи като артист - солист във Варненската опера. От 1985 г. е пенсионер. Награден е с орден "Св.св. Кирил и Методи" I степен. Живее във Варна.

ВЕЛЧО ХРИСТОВ ВЕЛЧЕВСКИ

Роден на 26.09.1922 г. в гр. Троян.

Завършва VI клас на Мъжката гимназия в гр. Велико Търново. Пехотинец. Назначен е в 34 пехотен Троянски полк - гр. Ловеч, с който участва в първата фаза на войната. Награден е с ВОХр IV ст. 2 кл. След това служи в I танков полк в София и в НШЗО "Хр. Ботев" в Княжево. Уволнен е в края на 1947 г. "по разпореждане". Завършва Висшия икономически институт в София, специалност счетоводна отчетност. Работи като счетоводител и главен счетоводител в София. Пенсиониран е през 1985 г. Живее в София.

ВЕНЕЦ ВАСИЛЕВ ПОПОВ

Роден на 14.01.1924 г. в гр. Русе. Завършва V клас на I Мъжка гимназия - София. По време на следването във ВНВУ е изпратен на обучение в германско военно училище. Свързочник. Назначен е в 11 Дивизионна свързочна дружина, с която участва и в двете фази на войната. Награден е с О.З.в.л. След войната служи в 1 армейски свързочен полк в София, а така също в НШЗО "Хр. Ботев" и в общовойсковия свързочен полк в София. Уволнен е през 1947 г. "по разпореждане". През годините 1948 и 1949 е безработен, като му се правят многократно спънки за постъпване във висше учебно заведение и всичките му опити в това направление са безуспешни. Започва да работи като икономист и счетоводител и едва в 1964 г. започва за следва задочно във Висшия Икономически Институт в София, който завършва успешно след няколко години. Работи дълги години като главен счетоводител на предприятие и се пенсионира през 1986 г. Живее в София.

ВИТАН ДИМИТРОВ МАРИНОВ

Роден на 18.01.1922 г. в гр. Асеновград. Завършва V клас в Асеновградската смесена гимназия. Пехотинец. Назначен в 11 пех. Сливенски полк, а след това в Брониранията бригада. Участва във втората фаза на войната. Награден с ВОХр IV ст. 1 и 2 клас, с орден "Св. Александър" с мечове и корона. Уволнен "в интерес на службата" през 1947 г. Завършва право в Софийския университет. Работи като адвокат. Живее в София.

ВЛАДИМИР ХРИСТОВ ПОПОВ

Роден на 2.12.1923 г. в гр. Русе. Завършва V клас на Русенската гимназия. Артилерист. Назначен в 1 дивизионен артилерийски полк в гр. Русе. Участва в първата фаза на войната. Уволнен "в интерес на службата" през 1946 г. Работи като електротехник, счетоводител, арматурист. Пенсиониран през 1983 г. Починал през 1993 г. /убит при неизяснени обстоятелства/.

ГЕНЧО ИВАНОВ ГЕНЧЕВ

Роден на 24.08.1923 г. в с. Св.Климент, Карловско. Завършва V клас на II мъжка гимназия в гр. Пловдив. Артилерист. Назначен във 2 армейско артилерийско товарно отд. в гр. Асеновград. Участва в първата фаза на войната. Служи в артилерийски отделения в градовете Плевен, Пловдив, Пазарджик и Пещера. Уволнен през 1953 г. Работи като икономист в гр. Пловдив. Пенсиониран през 1976 г. поради заболяване. Починал през 1989 г.

ГЕОРГИ АЛЕКСАНДРОВ ДАВИДКОВ

Роден на 19.09.1923 г. в гр. София. Завършва V клас на I мъжка гимназия в гр. София. Кавалерист. С 4 конен полк от гр. Ямбол взема участие в първа фаза на войната. После служи в ШЗО - София. Уволнен е "по разпореждане" в 1947г. Завършва Висшия икономически институт - София. Работи в "Балконтон", ВКФС и Института по изчислителна техника София. Като състезател, съдия и член на Бълг. федерация по конен спорт е награждаван с медали, отличия и златен медал "Особени заслуги". Живее в София.

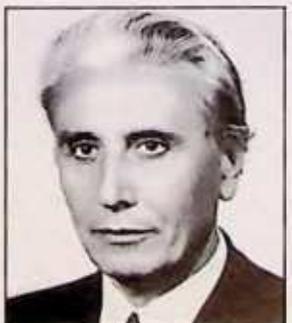
ГЕОРГИ АНДРЕЕВ АВРАМЧЕВ

Роден през 1923г. в гр. Плевен. Завършва V клас на Плевенската мъжка гимназия. По време на следването във ВНВУ е изпратен на обучение в германско военно училище. Пехотинец. Назначен е в 4 пехотен полк в гр. Плевен, с който участва в първата фаза на войната. Уволнен е през 1946г. "по разпореждане". Следва и завършва стопански науки в Софийския университет. Работи като счетоводител в гр. Плевен. През 1953г. заедно с други подсъдени е осъден "за шпионска дейност" на 20 г. затвор, от които излежава 10 години в разни затвори и лагера "Белене". На 5 октомври 1964г., при опит за бягство в Турция със самолет на селско-стопанската авиация, е свален заедно с пилота и загива около Велико Търново.

ГЕОРГИ ВАСИЛЕВ ДРЕХАРОВ

Роден на 15.10.1923 г. в гр. Ловеч. Завършва V клас на Ловешката гимназия. Свързочник. Назначен във II армейски свързочен полк Пловдив. Участва в първата фаза на войната като командир на рота. Награден с ОЗвл. След уволнението от войската през 1949 г. постъпва в II трудова област и служи до 1958 г., уволнен с чин майор. До 1978 г. работи като зам. началник по стопанската част в болницата в Пловдив, след което е пенсиониран. Живее в Пловдив.

ГЕОРГИ ДИЧЕВ ГЕОРГИЕВ

Роден на 08.01.1923г. в с. Гозница, Ловешко. Завършва V клас на Ловешката гимназия. Свързочник. Назначен в IV армейска свързочна дружина, Плевен. Участва в двете фази на войната като взводен командир. Ранен в Хърватско, с ампутация на крака над коляното. Освободен в запаса по болест през 1946г. През 1951г. завършва електроинженерство в София. До 1961г. работи в "Енергопроект" като проектант на трансформаторни подстанции. Работи последователно в ИНРА, М-во на машиностроенето и М-во на електрониката и електропромишлеността като специалист по стандартизация. След пенсионирането си работи като сътрудник в научнотехническите съюзи в областта на международната стандартизация. Живее в София.

ГЕОРГИ ЛЮБОМИРОВ САВОВ

Роден на 13.09.1923г. в гр. Пловдив. Завършва V клас в Бургас. Летец. Назначен е в 3 образцов разузнавателен орляк в гр. Ямбол. Участва в първата фаза на войната 1944г. Уволнен "по разпореждане" през 1948г. До 1962 г. е работник. До пенсионирането си през 1984г. работи като учител в Механотехникума в София.

ГЕОРГИ МАРКОВ ХРИСТОВ

Роден на 19.03.1924г. в гр. Видин. Завършва V клас на Видинската гимназия. Пехотинец. Назначен в 3 пехотен Бдински полк. Участва във втората фаза на войната с 12 пехотен Балкански полк. Уволнен през 1946г. "в интерес на службата". Завършва машинно инженерство в София. Работи основно в НИПРОРУДА. Пенсиониран през 1985г. Живее в София.

ГЕОРГИ НИКОЛОВ ИВАНЧЕВ

Роден на 09.05.1923г. в Радомир. Завършва V клас в I софийска мъжка гимназия. Свързочник. Назначен в общовойсковия свързочен полк - свързочна дружина към Главното командване. Участва в двете фази на войната 1944-45г. Награден с НОВЗ V. През 1950г. завършва Генералщабната академия със сребърен медал. Преподавател е към същата по организация на свързките. През 1959г. уволнен по съкращение. Живее в София.

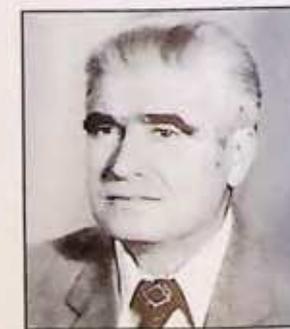
ГЕОРГИ НИКОЛОВ КИРЧЕВ

Роден на 18.11.1923г. в гр. София. Завършва V клас на VI мъжка гимназия - София. Пехотинец. Назначен е в 22 пехотен полк - гр. Дупница. Участва в първата фаза на войната с 1 армейски попълващ полк. Награден е с ВОХр IV ст. 2 кл. След това служи в 1 армейски противотанков полк - гр. Кюстендил и гр. Радомир, в 85 Гаубичен артилерийски полк - с. Самораново - Дупнишко. Става командир на 18 Гаубичен артилерийски полк - София, командир е на 92 противотанков артилерийски полк в Нова Загора и Стара Загора и накрая е началник на "Централен артилерийски полигон" - гр. Калофер, където се пенсионира през 1960г. като полковник. След това работи като физкултурен деятел в системата на БСФС - като ръководител на спортни имоти и съоръжения. Има няколко трудови отличия - бронзови и сребърни ордени на труда и звание "Заслужил деятел към БСФС". Живее в София.

ГРИГОР ИВАНОВ ГРИГОРОВ

Роден на 31.01.1923г. в гр. Полски Тръмбеш. Завършва V клас на Велико - търновската мъжка гимназия. Пехотинец. Назначен е в 18 пехотен Етърски полк във Велико Търново, с който участва в първата фаза на войната. След войната продължава да служи в същия полк. Уволнен е през м. декември 1947 г. "по разпореждане". През 1948 г. постъпва на работа в държавно търговско предприятие "Топливо", преминава през всички длъжности и през 1983 г. се пенсионира като директор на окръжното предприятие "Топливо" - Велико Търново, на която длъжност е бил през последните 24 години. По време на работа следва задочно Висшия икономически институт София, специалност вътрешна търговия. Живее във Велико Търново.

ДИМИТЪР ГЕОРГИЕВ МЕДНИКАРОВ

Роден на 08.11.1923г. в гр. В. Търново. Завършва V клас на Търновската гимназия. Пехотинец. Назначен е в 15 пехотен Ломски полк, с който участва в първата фаза на войната като командир на рота. Служи в същия полк до 1946 г. Уволнен от войската "по разпореждане". През 1950 г. завършва Юридическия факултет на Софийския университет. Работи в родния си град като адвокат до пенсионирането си през 1986 г., както и след това. Живее във В. Търново.

ДИМИТЪР ЛУКОВ ДОРОСИЕВ

Роден на 12.09.1923г. в гр. Варна. Завършва V гимназиален клас в немското училище в гр. Варна. По време на следването във ВНВУ е изпратен на обучение в германско военно училище. Артилерист. Назначен в 1 армейски артилерийски полк в гр. София. Участва в първата фаза на войната, а във втората с 12 див. артил. полк. Уволнен през 1946 г. "по собствено желание". Завършва медицина през 1952г. в София. Специализира вътрешни болести, кардиология и рехабилитация. Завежда 32 години отделение в Центъра за кардиологична рехабилитация в гр. Баня. Кандидат на медицинските науки. Съавтор на осмото българско откритие "Балканска ендемична нефропатия". От 1967г. е експерт на Световната здравна организация. Има над 120 публикации. Носител на български и международни отличия за приноси в областта на медицината, водното спасяване и подводните изследвания, както и за преводаческа дейност. Награден с Орден на труда - златен и сребърен и Червено знаме на труда. Пенсиониран през 1988 г. Избран от Американския Биографичен институт за "мъж на 1995 година". Живее в София.

ДИМИТЪР МИХАЙЛОВ ДИМИТРОВ

Роден на 13.12.1923г. в гр. Пловдив. Завършва V клас на Врачанската гимназия. Пехотинец. Назначен в Бронирания полк в гр. София. Участва в първата фаза на войната. Награден с ВОХр IV ст.2кл. Уволнен през 1946г. "в интерес на службата". Следва медицина в гр. Пловдив с прекъсване през 1948г. поради задържане от милицията. Завършва през 1953г. Работи като специалист по психиатрия, курортология и физиотерапия в редица балнеологични курорти. Тежък мозъчен удар прекъсва рано кариерата на талантливия лекар. Пенсиониран по болест през 1969г. Живее в Пловдив в семейна среда и въпреки тежката инвалидност поддържа контакти с приятели и колеги. Починал през 1976г.

ДИМИТЪР МОСКОВ ГАЙДОВ

Роден на 31.01.1923г. в Русе. V гимназиален клас завършва в Русе. Пехотинец. Назначен в 33 пехотен Свищовски полк, с който участва в първата фаза на войната. През 1948г. е уволнен "по разпореждане". Завършва механотехникум в Русе и работи като началник смяна в Завода за селскостопански машини в Русе. Пенсиониран през 1983г. Живее в Русе.

ДИМИТЪР НИКОЛОВ БЕРОВ

Роден на 22.03.1923г. в гр. Лясковец. Завършва V клас на Търновската мъжка гимназия. Пехотинец. Назначен в 18 пехотен Етърски полк в гр. В.Търново. Участва в първата фаза на войната, а във втората фаза е офицер за поръчки в щаба на 16 пехотна дивизия. При рискована задача в сложна обстановка попада в плен на 10.04.1945г. Английските войски го освобождават на 15.05.1945г. от германския пленнически лагер в Австрия и се завръща в частта си. Награден с ВОХр IV ст. 2кл. Уволнен "по собствено желание" през 1945г. Завършва медицина в София през 1950г. Като специалист по вътрешни болести завежда отделение в болницата в гр. Трявна и 15 години е главен лекар. Пенсиониран през 1982г. Във ВНВУ е уредник на сп. "Юнкерска родна стряха". Притежава голям военен и исторически архивен материал. Публикува разкази, научни медицински трудове. Радетел за изграждане на селища за деца - сираци у нас от "SOS Киндердорф Интернационал", първото от които в гр. Трявна, където живее. Награден с Орден на труда - златен.

ДИМИТЪР НИКОЛОВ КОСТЕВСКИ

Роден на 03.09.1923г. в гр. София. Завършва V клас на III мъжка гимназия в София. Артилерист. Назначен е в артилерийския полк на Бронирания полк. Взема участие в първата фаза на войната. През 1945г. напуска "по собствено желание" войската. В н ай-кратки срокове завършва правни науки в СУ "Св. Климент Охридски" в 1948г. Изселен е от 1948г. до 1962г. в град Дупница. Става адвокат до 1961г., когато е "зали чен" като такъв. Без работа е до 1964г., после става юристконсулт в София. В 1975г. е възстановен отново като адвокат в София. Пенсионер е от 1988г. Живее в София.

ДИМИТЪР РАДОСЛАВОВ РАДУЛОВ

Роден на 31.07.1923г. в гр. София. Завършва V клас на I мъжка гимназия - София. Пехотинец. Участва в първата фаза на войната с 14 пехотен Македонски полк Горна Джумая /Благоевград/, след това служи в 33 пехотен Свищовски полк. В 1947г. е приет като слушател във Военната академия "Г.С.Раковски" - София, която завършва през 1950г. Назначен е за преподавател в същата, където заема длъжности в различни катедри. Достига до чин подполковник. Като запасен офицер е редактор на списание "Военноисторически сборник" /1960-1970г./, след това сътрудник в Института за военна история /1976-1988г./. Има публикации на военна тематика, съавтор и редактор е в двете издания на "Отечествената война на България". Пенсионер е от 1973г. Починал на 23.12.1995г. в София.

ДИМИТЪР ХРИСТОВ БУКОВ

Роден през 1924г. в гр. Пловдив. Завършва V клас на Мъжката гимназия в гр. Пловдив. Летец. Назначен е в 5 бомбардировъчен полк в гр. Пловдив, а след това е преместен в 73 далечно разузнавателно ято в летище Враждебна и от 1946 г. е в летище Крумово - Пловдивско. През м. август 1946 г. е уволнен "по разпореждане". Работи в търговска кантора в София, а след това отива на работа в Пловдив, където през 1951 г. е подсъдим в процеса срещу съвипусника ни Кирил Петронов, също летец, който, след като избягва в Гърция, бива спуснат с парашут в България. Буков е осъден на 8 години затвор, които изтърпява в различни затвори и в лагера "Белене". След излизане от затвора, постъпва на работа като електротехник на гара Калояновец /Старозагорско/, където загива трагично, премазан от маневрен локомотив. Случаят е представен като злополука, но близките му твърдят, че умишлено е блъснат под локомотива.

ДИМИТЪР ЦЕНОВ ШОНЕВ

Роден на 13.02.1922г. в гр. Враца. V клас завършва в гимназията във гр. Враца. Летец. Назначен в 4 разузнавателен орляк в летище Божурище. Участва в първата фаза на войната. През 1948 г. уволнен "в интерес на службата". Работи като художник, артист - певец и накрая като директор на Врачанската опера. Пенсиониран е през 1989 г. Награден с орден "Св. св. Кирил и Методи" - III ст. Живее във Враца.

ДОБРИН МЕТОДИЕВ ГЕОРГИЕВ

Роден на 11.07.1923г. в Самоков. Произхожда от учителско семейство - математици. Гимназия следва в Американския колеж с. Симеоново. На 14.09.1944г. е произведен в чин подпоручик. Пехотинец. Назначен в 11 бронезстребителна дружина - гр. Пирот, като командир на взвод и рота. Участва и в двете фази на войната. Раняван е в лицето и гърдите при боевете край р. Драва. Награден е с два ордена за храброст IV степен 1 и 2 клас. Уволнен е от войската през 1946г. "по разпореждане". Завършва външна търговия в бившия икономически институт "К. Маркс" - София. Работи като застраховател. Пенсионира се на 31.12.1984г. като гл. специалист в "Булстрад" АД, София. Живее в София.

ДРАГОМИР ПЕТКОВ ЦАНКОВ

Роден на 14.09.1923г. в Русе. В същия град завършва V клас. Пехотинец. Назначен в 15 Ломски полк - Белградчик. Участва в първата фаза на войната като взводен командир в полковата бронезстребителна рота. Уволнен "по разпореждане" през 1946 г. Работи като финансов инспектор в общински предприятия във Враца. Като последица от измръзване на краката през време на войната заболява и двата му крака биват ампутирани. Не получава инвалидна пенсия, понеже е бил кадрови офицер. Починал във Враца през 1985 г.

ДРАГИЯ ПЕТРОВ КУРУДЖИЕВ

Роден на 02.10.1923г. в гр. Ямбол. Завършва V клас на мъжката гимназия в гр. Ямбол. Свързочник. Отначало служи в гр. Пловдив, 2 армейски свързочен полк, а след това в градовете Ямбол, София, Шумен и Сливен. Напуска армията през 1958г., като началник-щаб на армейски свързочен полк. Награден с медал "За боева заслуга" и орден "Червено знаме" - БНА. Работи във Военното окръжие в гр. Сливен, в ДОСО - Сливен, като началник на градски радиоклуб. От 1964г. до 1987г. е в завод "Електроника" - София на ръководни длъжности. Пенсионер е от 1988г. Живее в София.

ЕВГЕНИ ПАУНОВ САВОВ

Роден на 09.07.1922г. в с. Бойница, Кулско. V клас завършва във Видинската мъжка гимназия. Артилерист. Назначен в 5 дивизионен артилерийски полк. Уволнен "по разпореждане". Служи в различни пласментно-снабдителни организации до пенсионирането си през 1986г.

ЕМИЛ ДАВИДОВ ПЕНЧЕВ

Роден на 01.01.1924г. в гр. Плевен. Завършва V клас на Плевенската мъжка гимназия. Пионер. Назначен в 3 армейски свързочен полк в гр. Шумен. Участва във втората фаза на войната. Уволнен през 1948г. "по разпореждане". Завършва средно специално техническо образование по граждански и промишлено-техническо обзавеждане. Работи като технически ръководител в ОСО - Плевен, а от 1968г. като групов технически ръководител в асансьорно - монтажното управление в София. Пенсиониран през 1980г. Живее в Плевен.

ЕМИЛ МАРИНОВ ГАНЧЕВ

Роден на 15.09.1923г. в гр. София. До постъпването си във Военното училище учи в немското училище в София. През м. януари 1943 като юнкер е изпратен на специализация в Германия, Берлин - Шпандау, и служи в инженерен батальон. През м.август 1944г. се връща в България и след производството в първи офицерски чин е назначен в 1 армейски инженерен полк. През м.ноември 1944г. заминава на фронта в състава на 11 инж.-шурмова дружина, като командир на взвод. Участва в изграждането на минни заграждения и пряко в боевете край Сапорца и Драва Чехи. Награден е с орден за храброст IV ст. 2кл. Командвал е рота. След войната служи в 1 инж. полк и Инженерната школа в София. През 1946г. е уволнен "по разпореждане". По-късно завършва Икономическия институт, като по време на следването работи, за да издържа семейството си. Едва през 1965г. бива назначен на щатна работа. До пенсионирането си работи като счетоводител и началник на икономически отдел в различни предприятия. Починал на 03.03.1996 г.

ЕМИЛ СТЕФАНОВ АБАДЖИЕВ

Роден на 10.05.1923г. в гр. Варна. Завършва V клас на Варненската мъжка гимназия. Артилерист. Назначен в 3 армейски артилерийски полк в гр. Шумен. Уволнен през 1947г. "по разпореждане". Работи под земята в Мадан - Рудозем. Едновременно завършва висше образование. Като електроинженер работи в системата на електродобива, но любовта му към литературата и най-вече към поетичното творчество изпълват живота му. Във ВНВУ участва в редактирането на сп. "Юнкерска родна стряха". По-късно е приет в литературните среди. Живее с вдъхновението на поет и мечтата да види издадени своите стихове не го напуска до края на жизнения му път. Трудните години се отразяват на здравето му и допринасят за ранната му смърт през 1980г. в София.

ЕНЮ ДИМИТРОВ ЕНЕВ

Роден на 24.01.1923г. в гр. Нова Загора. Завършва V клас на смесената гимназия в гр. Нова Загора. Летец. Назначен в 3 разузнавателен орляк на въздушния разузнавателен полк в гр. Ямбол. Участва в първата фаза на войната като летец-наблюдател. Уволнен през 1946 г. "в интерес на службата". Следва индустриална химия в гр. София. На 30 януари 1949 г. е арестуван и изпратен на лагер в ТВО "Богданов дол" в гр. Перник до 26 май 1949 г. След завършване на Химико-технологическия институт работи като началник-цех в различни химични предприятия в провинцията и столицата. Пенсиониран през 1983 г. Живее в София.

ЗДРАВКО МИЛАНОВ ТОПЛОДОЛСКИ

Роден на 06.06.1923г. в гр. София. Завършва V гимназиален клас в гр. София. Летец. Назначен в изстребителния полк на Въздушните войски. Загива при изпълнение на служебния си дълг в Изстребителната школа на 15 август 1945 г. по време на учебен въздушен бой. Другар по душа, с висок дух и изпълнен с вяра и ентузиазъм, той оставя само светли спомени.

ИВАН АНГЕЛОВ ГРИГОРОВ

Роден през 1922г. в Пловдив. V клас завършва в Пловдивската мъжка гимназия. Артилерист. Назначен в 3 противовъздушен артилерийски полк, Ямбол. Участва във втората фаза на войната 1945 г. Уволнен от войската през 1948 г. "в интерес на службата". След престой в Сливенския затвор записва и завършва Икономическия институт в София. Работи като финансов ревизор в системата на М-во на транспорта. Пенсиониран през 1984 г. Живее в Пловдив.

ИВАН АНДОНОВ КИРКОВ

Роден на 19.06.1923г. в Хасково. Назначен във 2 армейски инженерен полк - Пловдив. Уволнен през 1948 г. Завършва химия в Софийския университет и работи в управление "Химическа промишленост" като специалист. Починал в София.

ИВАН ГЕОРГИЕВ ДИЛЧОВСКИ

Роден на 27.01.1923г. в гр. Видин. Завършва V гимназиален клас. Летец. Служи в ято за далечно разузнаване. Уволнен през 1946 г. "по разпореждане". Завършва Свободния университет в София. Постъпва на работа в Районния кооперативен съюз в гр. Видин като главен счетоводител и преминава на същата длъжност в "Булгарплод". Пенсионира се като служител в гипсов комбинат, с. Кошава, Видинско. Живее в София.

ИВАН ГЕОРГИЕВ ДРАШКОВ

Роден на 09.07.1922г. в гр. Пловдив. Завършва V клас на Пловдивската мъжка гимназия. Пехотинец. Назначен в 10 пехотен полк в гр. Кърджали. Участва във втората фаза на войната. Награден с ВОХр. IV ст. 2 кл. Раняван. Уволнен през 1946 г. "в интерес на службата". Завършва медицина през 1953 г. в гр. Пловдив. Работи като лекар в болницата в гр. Харманли и в нефрологичната станция в курорта Хисар. Пенсиониран през 1982 г. Починал в Пловдив през 1990 г.

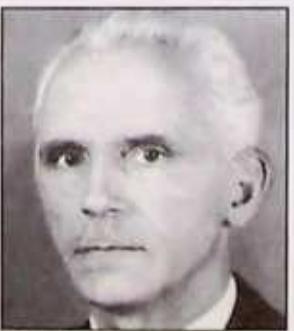
ИВАН ДИМИТРОВ ГОЛЕВ

Роден на 15.08.1923г. в гр. Банско. Завършва V гимназиален клас в III мъжка гимназия - София. Артилерист. Назначен е в артилерийския полк на Бронираната бригада - София. Участва във войната като офицер - наблюдател /първа фаза/. През 1946г. е уволнен от войската "по разпореждане". Записва се студент в Политехниката - специалност строително инженерство. На два пъти е бил изключван и възстановяван и успява да завърши през 1958г. със специалност строителен инженер. Работи в системата на "Капиталното строителство" към Министерството на машиностроенето. Пенсионира се през 1985г. като гл. проектант. Живее в София.

ИВАН ДИНЕВ ИВАНОВ

Роден на 01.04.1922г. в с. Цар Аспарухово, Старозагорско. V клас завършва в Старозагорската мъжка гимназия. Артилерист. Назначен в 10 дивизионен артилерийски полк. Участва в първата фаза на войната 1944г. Награден е с ордена Александър. Уволнен от войската през 1946г. "по съкращение". Завършва Икономическия институт - София. Работи като икономист в Деспред - София. Пенсиониран през 1982г. Живее в София.

ИВАН ИВАНОВ КЮЧУКОВ

Роден на 13.02.1923г. в гр. Пазарджик. Завършва V клас на Пазарджикската мъжка гимназия. Пехотинец. Назначен е в 21 пехотен полк в гр. Смолян, с който участва в първата фаза на войната. Награден е с ВОХр IV ст. 2кл. От средата на 1945г. служи в 9 пехотен полк в гр. Пловдив и през м. август 1946г. е уволнен "по разпореждане". Във връзка с репресирането на баща му (о.з. генерал, убит в затвора и след това съден от "народен съд") са му правени многократно пречки за придобиване на второ висше образование. От 1947г. до 1950г. следва в Икономическия институт - София, който завършва семестриално но бива изключен и през 1953г. възстановен, а през 1954г. се дипломира. Като студент и "изключен студент" работи, за да се издържа - както на икономически длъжности, така и като физически работник. След като се дипломира, работи най-вече като счетоводител, гл. счетоводител в редица предприятия на промишлеността, дърводобива и в строителството. През 1975г. с изпити придобива звание "експерт - счетоводител", а през 1983г. се пенсионира като гл. счетоводител на "Туристстрой" към Комитета по туризъм. Живее в София.

ИВАН ИЛИЕВ БИСЕРОВ

Роден на 02.03.1922г. в гр. Берковица. Завършва V клас на VI мъжка гимназия в гр. София. Пехотинец. Назначен в 1 дивизионна тежкокартечна дружина в гр. Радомир. Участва в първата фаза на войната със 7 Рилска дивизия, а във втората фаза с 42 пехотен полк. Награден с ВОХр IV ст. 2кл. Служи в 13 пехотен полк - Кюстендил, 39 пех. полк - Неврокоп, 7 брониизтребително отд. - гара Мачкул. Уволнен през 1948г. поради съкращение. Работи като снабдител и като началник отдел в Градски транспорт в София. Пенсиониран през 1982г. Завежда гражданска отбрана в същото предприятие до 1990г. Живее в София.

ИВАН ИЛИЕВ ХАДЖИПЕТКОВ

Роден на 17.05.1924г. в гр. Стара Загора. Завършва V клас на Сливенската гимназия. Летец. Назначен в 1 въздушен разузнавателен полк, летище Кольо Ганчево край гр. Ст. Загора и летище Божурище. След войната служи в 4 въздушен разузнавателен полк в летище Горна Оряховица. Уволнен през 1946г. "в интерес на службата". Завършва средно специално /икономическо/ образование. Работи като счетоводител и гл. счетоводител в гр. София до 1953г., а след това в Ст. Загора. Пенсиониран през 1984г. Живее в Ст. Загора.

ИВАН КОСТОВ ИВАНОВ

Роден на 07.09.1922г. в гр. Ямбол. Летец. Служи в изстребителния полк на ВВ. След уволнението заболява, почива в Ямбол.

ИВАН КРЪСТЕВ ЧАРДАКЛИЙСКИ

Роден на 17.05.1922г. във Враца. V клас завършва във Врачанската мъжка гимназия. Пехотинец. Назначен в 35 пехотен Врачански полк. Взема участие в първата фаза на войната през 1944г. като взводен командир. Уволнен от войската през 1946г. "за груба фашистка дейност". Завършва юридическо образование при Софийския университет, но не е допуснат за работа по специалността. Завършва техникум по електротехника и работи като електроинсталатор по строежите и среден техник в Института по изчислителна техника. Починал на 17.03.1991г.

ИВАН МАЛЧЕВ МАЛЧЕВ

Роден на 24.04.1923г. в гр. Шумен. Завършва V клас на Шуменската мъжка гимназия. По време на следването във ВНВУ е изпратен на обучение в германско военно училище. Пехотинец. Назначен в 7 Преславски пехотен полк в гр. Шумен. Участва в първата фаза на войната. Награден с ОЗвл. Уволнен "в интерес на службата" през 1946г. Веднага арестуван, разследван и инквизиран три месеца във Варненския затвор. "Освободен" без съд и изпратен в лагерите "Росица" и "Куциян" до юни 1947г. Следва пет семестъра право в София с взети всички изпити. През януари 1949г. изключен, арестуван и изпратен в концлагерите Богданов дол, Белене и Ножарево до юни 1950г. Работи 13 години като арматурист и задочно завършва строителния техникум "Кольо Фичето" в София. Става техн. ръководител на арматурен двор, но през 1963г. е изселен в с. Дибич /Шуменски окръг/ за 10 години. Освободен през 1965г. Работи като техн. ръководител в комплекса Перник - Радомир. Награден с орден на труда - сребърен. Пенсиониран през 1983г. Занимава се с обществена дейност. Председател на клуб "64 випуск". Живее в София.

ИВАН НИКОЛОВ ИВАНОВ

Роден на 17.06.1923г. в гр. Добрич. Завършва V клас на Варненската мъжка гимназия. Пехотинец. Назначен в 8 пехотен полк гр. Варна, с който участва в първата фаза на войната. Награден с ОВвл. Уволнен е през 1946г. "по разпореждане". Следва финанси в гр. Варна, а след това завършва Юридическия факултет на Софийския университет. Работи като адвокат и юристконсулт в гр. Варна от 1951г. до 1986г., когато се пенсионира. Живее във Варна.

ИВАН НИКОЛОВ МАНОЛЕВ

Роден на 08.01.1924г. в гр. София. Завършва V клас на Плевенската мъжка гимназия. Пехотинец. Назначен в 1 пехотен полк в София, с който взема участие в първата фаза на войната. На 6 ноември 1944 г. е ранен. Награден е с ВОХр. IV ст. 2 кл. След оздравяването служи като офицер за поръчки и втори адютант към кабинета на министъра на отбраната и през м. януари 1946г. се уволнява "по собствено желание". Следва строително инженерство в Политехниката - София. Изключван е като студент и след това възстановен, като завършва през 1951г. Семейството му е репресирано - изселено от София от 1948г. до 1954г. От 1951г. до пенсионирането си през 1984 г. работи като строителен инженер в строителни организации и в строителни войски. Бил е директор на задгранично проектиране в "Агроводпроект" и е работил във "Водно стопанство". Награден е със златен орден на труда и е признат за "изобретател". Живее в София.

ИВАН РАЧЕВ СМИЛОВ

Роден на 14.04.1923г. в гр. София. Завършва V клас на III мъжка гимназия - София. Кавалерист. Назначен е в кавалерийската школа в гр. Сливен, а след това служи и в други конни полкове до 1954г. Напуска войската по "собствено желание". Следва задочно икономическия институт, завършва със специалност вътрешна търговия. Работи като икономист в различни предприятия. Достига до началник отдел ТРЗ в "Завод-проект" София. Пенсиониран е през 1973г. Починал през 1993г.

ИВАН ТОДОРОВ ПЕТРОВ

Роденна 14.03.1923г. в гр. Белоградчик. Завършва V клас на II мъжка гимназия в гр. София. Артилерист. Назначен е във 2 дивизионен артилерийски полк в гр. Враца. Участва в първата фаза на войната. Награден с ВОХр. IV ст. 2кл. От 1947 г. служи в общовойсковия минохвъргачен полк в гр. Плевен като командир на батарея. Уволнен през 1948 г. "по разпореждане". Работи като отговорен счетоводител в гр. Враца. Следва задочно през 1953-1963 г. и завършва Висшия икономически институт в София със специалност счетоводна отчетност. Работи като главен счетоводител в гр. Враца. Пенсиониран през 1983 г. Живее в гр. Враца.

ИВАН ХРИСТОВ НИКОЛОВ

Роден на 02.02.1922г. в гр. Велико Търново. Завършва V гимназиален клас в гр. София. Пехотинец. Назначен в 1 пехотен полк в София. Участва в първата фаза на войната. Награден с ВОХр. IV ст. 2 и 1кл. Раняван. Уволнен през 1946 г. "по разпореждане". Завършва медицина в София през 1952 г. Работи като лекар в Благоевград и в Института по онкология в София. Специализира акушерство и гинекология. Една година работи в Гвинея, Африка, а след завръщането си в гр. Луковит. Като гинеколог остава да работи трайно в гр. Поморие, като продължава и след пенсионирането си през 1985 г. да работи в санаториума на Балкантурист. Понастоящем е участъков лекар в с. Паницово, Бургаско.

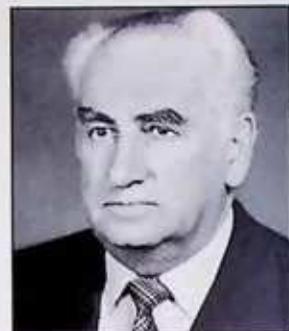
ИВАЙЛО ТОДОРОВ МИШОНОВ

Роден на 19.01.1924г. във Враца. Завършва V клас в София. Пионер. Назначен в 3 армейски инженерен полк. Участва във втората фаза на войната като командир на пионерно-шурмова рота. Награден е с ВОХр. IV ст. 2кл. Продължава да служи в ШЗО. Напуска войската "по собствено желание" през 1954 г. Завършва Минно-геоложкия институт в София /минно инженерство/. Работи в Кремиковци, в Министерство на строежите и Главно управление на пътищата. Пенсиониран през 1984г. Починал на 15. 06. 1993г. в гр.София.

ЙОСИФ ЙОРДАНОВ ЙОНЧЕВ

Роден на 10.05.1923г. в гр. Враца. Завършва V клас на Врачанската мъжка гимназия. Пехотинец. Назначен в 4 дивизионна картечна дружина в гр. Враца. Участва в първата фаза на войната. Уволнен през 1946 г. "в интерес на службата". Завършва висше икономическо образование и работи като главен счетоводител в гр. Враца. Пенсиониран през 1983 г. Починал през 1991 г.

ЙОРДАН ДИМИТРОВ КАМБУРОВ

Роден на 07.09.1922г. в Ямбол. Пехотинец. Служи в 29 пех. Ямболски полк. Участва във войната. Награден с ВОХр. IV ст. 2кл. Уволнен за "груба фашистка дейност" според квалификациите на тогавашната власт. Починал.

ЙОРДАН ИЛИЕВ ЙОРДАНОВ

Роден на 14.03.1924г. в гр. Мездра. Завършва V клас на гимназията в гр. Мездра. Летец. Назначен в бомбардировъчния полк на Въздушните войски. Уволнен през 1946г. "в интерес на службата". Работи като локомотивен машинист към депо гара Мездра. Починал 1980 г.

ЙОРДАН НИКОЛОВ ПОПОВ

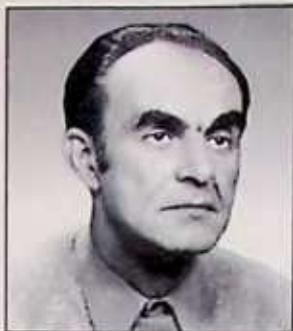
Роден на 06.03.1923г. в гр. Враца. Завършва V клас на реалната гимназия в гр. Враца. Артилерист. Назначен във 2 дивизионен арт. полк, гр. Враца. Участва в първата фаза на войната и след завръщане от фронта остава на служба до 1948г. През 1957г. записва във Висшия икономически институт - София. След завършване на образованието си /1961г./ работи като счетоводител и по-късно се квалифицира като експерт счетоводител. През 1984 г. се пенсионира като гл. счетоводител на проектантски институт "Водпроект"- София. Живее в София.

ЙОРДАН ПЕТРОВ ПЕТРОВ

Роден на 02.04.1922г. в гр. Сливен. Завършва VI клас на I мъжка гимназия - София. Артилерист. Назначен във 2 арт. противо-въздушен полк в гр. Казанлък. Участва във втората фаза на войната в арм. п. в. отделение. После служи в ШЗО една година и в противовъздушно арт. учебно отделение в София. Уволнен е през 1947 г. "по разпореждане". Завършва електротехникум. Работи в Института по електропромишленост в София. Пенсионер е от 1982 г. Живее в София.

ИЛИЯ ЙОСИФОВ ДУШЕК

Роден на 21.03.1923г. в гр. Добрич. Произхожда от семейство на музиканти. Учи в немското училище - София. Назначен в 46 пех. полк, гр. Добрич. Участва във втората фаза на войната с 46 полк като командир на брониран изстребителна рота. Награден е с орден за бойна заслуга. През 1947г. напуска войската "в интерес на службата". Завършва Държавната музикална академия през 1952г. теоретичен профил /педагогика/ със специалност - цигулка. Работи като оркестрант-цигулар във Варненската държавна филхармония. Пенсионира се през 1983 г. Живее във Варна.

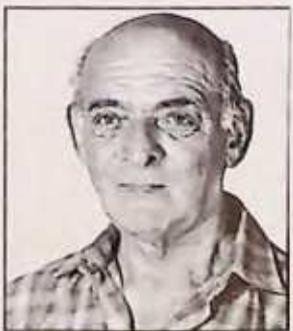
ИЛИЯ СТАМЕНОВ ВЕЛЧЕВ

Роден на 03.08.1924г. в гр. Ботевград. Артилерист. Служи в 5 дивизионен артилерийски полк в Шумен. Уволнен през 1946г. Занимавал се с организиране на физкултурна дейност. Починал.

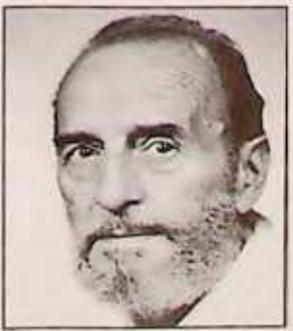
КИРИЛ ДИМОВ ПЕТРОВ

Роден на 18.11.1923г. в гр. Златоград. Завършва V гимназиален клас. Летец. Назначен в изстребителния полк на Въздушните войски. Уволнен през 1946г. "в интерес на службата". Следва в Стопанския факултет в София, но е изключен през 1949г. Работи като общ работник, електротехник, превозвач на трупи в район, граничещ с Гърция. На 13.05.1950г. преминава в Гърция. Там се подготвя за връщане в България. На 26 срещу 27 август 1951г. се спуска с парашут в района на с. Якоруда в Родопите. В София и различни градове в страната се свързва със съвипусници и други лица за организиране при нужда на съпротива срещу тираничния комунистически режим. Засега липсват данни кога и как е бил открит или предаден. На 28 и 29 януари на съдебен процес в София е осъден на смърт. Присъдата е изпълнена на 06.03.1952г. в 23 часа в Софийския затвор.

КИРИЛ ПЕТРОВ ПЕНЧЕВ

Роден на 08.03.1922г. в гр. Русе. Учи в немското училище и завършва V гимназиален клас в Русе. По време на следването във ВНВУ е изпратен на обучение в германско военно училище. Пионер. Назначен във 2 инженерен полк в гр. Пловдив. Участва в първата фаза на войната. Награден с ВОХр. IV ст. 2кл. Уволнен "по разпореждане" през 1948 г. Работи като строителен работник. Завършва строителен техникум през 1962 г. и работи като инвеститорски контрол. Пенсиониран през 1986 г. Живее в гр. Русе.

НИКОЛАЙ ГЕОРГИЕВ КРЪСТЕВ

Роден на 19.05.1923г. в гр. Пазарджик. Завършва V клас на Първа мъжка гимназия - София. Кавалерист. Назначен във 2 конен полк, дислоциран в гр. Брезник. Участва в първата фаза на войната. Уволнен от войската през 1946г. "по разпореждане". Прави няколко опита за следване, но безуспешно. В 1947г. е изпратен на лагер "Микре", където престоява 8 месеца. Работи в различни промишлени предприятия. Успява да придобие специалност среден техник. Пенсиониран е през 1983 г. Живее в София.

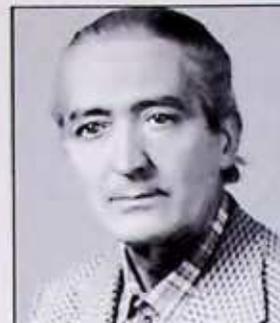
КОНСТАНТИН АНТОНОВ БАЛТАКОВ

Роден на 06.03.1923г. в гр. Русе. Завършва V гимназиален клас на френския колеж "Св. св. Кирил и Методий" в София. Артилерист. Назначен в 4 дивизионен артилерийски полк в София. Участва в първата фаза на войната. Служи в 7 дивизионен артилерийски полк в гр.

Самоков. Уволнен през 1946г. "в интерес на службата". През 1948г. осъден на три години затвор за незаконно притежаване на пистолет. Изпратен в концентрационен лагер Белене, след което изселен в гр. Самоков. Успява да завърши машинно инженерство в МЕИ в София.

Поради липса на софийско жителство работи като инженер в ремонтно-технологичния отдел на ТЕЦ - Кремиковци. Пенсиониран през 1983г.

Живее в София.

КОСТАДИН ГЪЛЪБОВ КОСТАДИНОВ

Роден на 15.09.1922г. в Харманли. V гимназиален клас завършва в Харманли. Артилерист.

Назначен в 9 дивизионен артилерийски полк. Участва в първата фаза на войната 1944 г.

Награден е с ВОХр. IV ст. 2кл. През 1946г. е уволнен от войската "по разпореждане". Завършва Икономическия институт в Свищов. До пенсионирането си работи като счетоводител.

Починал на 10.03.1990 г.

КОНСТАНТИН ИВАНОВ ДИМИТРОВ

Роден на 13.09.1923г. в с.Ръжина - Казанлъшко. Завършва V клас на Старозагорската мъжка гимназия. Летец. Назначен последователно в разузнавателни орляци в Стара Загора,

Божурище, Балчик и Карлово. Участва в първата фаза на войната. Уволнен през 1948г.

"по разпореждане". Работи като техник и строителен инженер в строителни организации в София. Завършва задочно строително инженерство през 1967г.

Починал през 1976г. в София.

КРУМ ПЕТРОВ ВАСИЛЕВ

Роден на 14.10.1922г. в София. Завършва V клас във Френския колеж в София.

Летец. Назначен във Въздушното училище в Казанлък. Уволнен през 1946 г. "по разпореждане". Не може да получи ОФ бележка за следване във висше учебно

заведение. Работи дълги години в сферата на обслужването.

Пенсиониран през 1982 г. Живее в София.

КРУМ СТЕФАНОВ БОЯДЖИЕВ

Роден на 10.03.1923г. в гр. Стара Загора. Завършва V клас на Старозагорската мъжка гимназия.

Летец. Назначен в първи разузнавателен орляк на въздушния разузнавателен полк в летище Стара Загора. Участва в първата и втората фаза на войната от летище Божурище. Като летец -

наблюдател изпълнява разузнавателни задачи в помощ на командването на войската. След войната служи в летище Г. Оряховица. Уволнен през 1946г. "в интерес на службата". Завършва архитектура през 1952г. в София. Работи като архитект в М-во на здравеопазването.

Стреми се към модернизирание и съвременен облик на университетските медицински комплекси в София, Пловдив, Варна, Ст. Загора и Плевен, Стоматологичния факултет в София, в Пловдив хирургическия блок и психиатричната клиника във Варна и др. Пенсиониран през 1983г.

Живее в София.

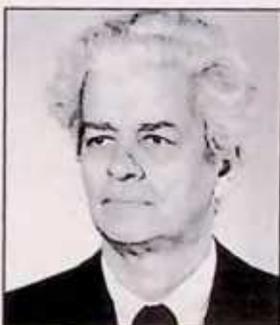

КРЪСТЮ САВОВ ЯРАНОВ

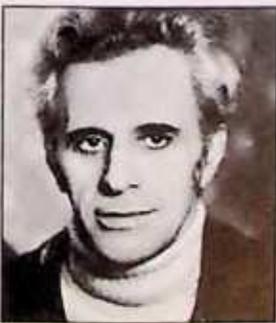
Роден на 18.02.1923г. във Варна. Пехотинец. Служи в 36 пехотен Козлудуйски полк - Оряхово. Загива на фронта при с. Ружинци, Македония, като ротен командир на 27.10.1944г. Награден посмъртно с ВОХр. IV ст. 2кл.

ЛЮБЕН АНГЕЛОВ АРАБАДЖИЕВ

Роден на 20.11.1922г. в гр. Ловеч. Пехотинец. Служил в 34 пехотен Троянски полк. Уволнен през 1948г. Починал.

ЛЮБЕН ГЕОРГИЕВ МИЛКОВ

Роден на 14.11.1923г. в гр. София. Завършва V гимназиален клас в I Софийска мъжка гимназия. Артилерист. Назначен е във 2 арм. артилерийски полк - гр. Хасково. С него участва в първата фаза на войната. След това назначен за преподавател в Артилерийската школа - София и Шумен. Преподава геодезия и фотограметрия. Служи до 1955г. След това завършва Машинно-електротехническият институт и като машинен инженер работи в автомобилостроенето, в Министерството на транспорта и в Научния институт по транспорта. Пенсиониран през 1980г. като началник отдел: "Конструктивно и технологично проектиране". Живее в София.

ЛЮБЕН ДИМИТРОВ ЕНЕВ

Роден на 17.01.1923г. Завършва V клас във Варненската мъжка гимназия. Артилерист. Назначен в 1 Армейски артилерийски полк. Участва в двете фази на войната и е награден с ВОХр. IVст. 2кл. През 1946г. е преведен в бреговата артилерия във Варна, а след това преминава с ВМС като артилерийски офицер на флагмански кораб. Едновременно завършва курса на МНВУ за търговски капитани. В БМФ след положен изпит става капитан за далечно плаване. Пенсиониран. Живее във Варна.

ЛЮБЕН СТОЯНОВ ЛАЗОВ

Роден на 10.10.1923г. в гр. Бургас. V клас завършва в V Софийска мъжка гимназия. Свързочник. Назначен в общовойсковия свързочен полк в София. Участва в първата фаза на войната като взводен командир. Уволнен "по разпореждане" през 1947г. Завършва юридическия факултет на Софийския университет през 1952г. Работи като правист, съчетавайки специалността си със стенографията, която владее отлично, в службата по протокола на Софийската община. Пенсионира се през 1983г., но продължава да работи като стенограф. Починал на 31.05.1992г. в София.

ЛЮБЧО ПЕТРОВ КУБАДИНОВ

Роден на 07.04.1924г. в София. V клас завършва в VI мъжка гимназия в София. Пехотинец. Назначен в Бронираната бригада - София. Участва в първата фаза на войната 1944г. Награден е с ВОХр IV ст. 2кл. През 1946г. е уволнен от войската "по разпореждане".

Завършва Държавната политехника София със специалност строителен инженер.

Работи като проектант. Пенсионира се като специалист в Министерство на строителството и архитектурата през 1984г. Живее в София.

ЛЮБЕН ЯНКОВ ЛЮБЕНОВ

Роден на 21.07.1923г. в гр. Радомир. Завършва V клас в Радомирската гимназия. Пионер. През м.август 1944г. е изпратен в бойното училище в гр. Ниш за запознаване с опита във Втората световна война. На 21.08.1944г. при занятие край река Нишава попада в бомбен килим при бомбардировка на града от американски самолети и загива. С поверителна царска заповед 155/15.1944г. повишен в чин "подпоручик" с назначение в 4 армейски инженерен полк в гр. Плевен, считано от 20.08.1944г.

ЛЮДМИЛ КОНСТАНТИНОВ КАРАГЪЗОВ

Роден на 18. 07.1923 г. в гр. Варна.

Завършва V гимназиален клас на немското училище в София.

Пехотинец. Като юнкер е изпратен на обучение в германско военно училище. Назначен в бронезитребителната дружина на Бронираната бригада. След войната служи във Военното училище и Военотехническата академия. Уволнен от войската през 1954г. "по съкращение".

Завършва Машинно-електротехническият институт в София със специалност технология на машиностроенето. От 1963г. работи като машинен инженер в Централния научноизсл. и-т по технология на машиностроенето като ст.н.с. II степен. През 1967г. емигрира в Италия и работи като машинен инженер в заводи на "Фиат" в гр.Торино. Живее в гр. Генуа, Италия.

МИТКО ВЛАДИМИРОВ ТРИЧКОВ

Роден на 27.08.1923г. в София. V клас завършва в I мъжка гимназия в София. Свързочник. Назначен в 1 армейска свързочна дружина като командир на радиорота. Участва в двете фази на войната 1944-45г. След войната е преподавател в ШЗО - Княжево, Военното свързочно училище - Силистра и др. Уволнен от войската през 1958г. "по съкращение" в чин майор. През 1964г. завършва МЕИ със специалност радиотехника.

Работи като преподавател в Техникума по електроника в София.

Работи като радиоспециалист в Либия.

Пенсионира се през 1988г. Починал през 1994г в София.

МИТКО КОСЕВ ИВАНОВ

Роден на 25.01.1924г. в с. Диня, Старозагорски окр. Завършва V клас на мъжката гимназия в гр. Стара Загора. Пехотинец. Назначен офицер-разузнавач в 12 пехотен Балкански полк. Участва във втората фаза на войната. Награден с ВОХр. IV ст. 2кл. След фронта е назначен за адютант на командира на 8 пехотна Тунджанска дивизия. Уволнен през 1946 г. "по разпореждане". Записва медицина в София, но през 1949г. е изключен. Работи като оркестрант-виолист в държавната опера и симфоничния оркестър в гр. Ст. Загора до 1951г. Завършва медицина през 1955г. Работи като селски участъков лекар, а от 1958г. в градски поликлиники в София като специалист по детски болести. Пенсиониран през 1984г., но работи още 4 години. От ранни години се занимава с музика. Участва в гимназиалния оркестър и в оркестъра във ВНВУ. Като лекар дирижира хорове в с. Гълъбово и с. Стамово, а в 12 поликлиника в София организира и ръководи дамски хор. И трите хора са отличени с награди. Живее в София.

МИЛКО ХРИСТОВ ХИКОВ

Роден на 19.11.1920г. в гр. Варна. V клас завършва във II Софийска мъжка гимназия. Пехотинец. Назначен в 46 пехотен Добрички полк. Участва във втората фаза на войната 1945г. Загинал при с. Шаловци, ок. Марибор, на 11.04.1945г. Награден посмъртно с ВОХр. IVст. 2кл.

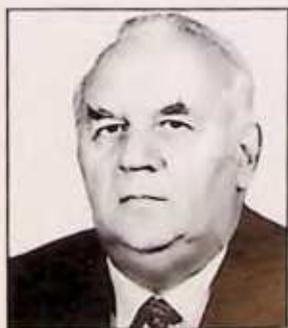
МИХАИЛ АСПАРУХОВ СТАНЧЕВ

Роден на 04.09.1922г. в гр. Русе. V клас завършва в Кюстендилската гимназия. Артилерист. Назначен в 4 арм арт. полк. Участва в първата фаза на войната 1944г. Уволнен "по разпореждане" през 1947г. През 1949г. завършва Софийския университет със специалност философия. Работи в Софийската градска библиотека. През 1982г. се пенсионира като старши научен сътрудник II ст. Живее в София.

МИХАИЛ ГЕОРГИЕВ ДЕЛЧЕВ

Роден на 19.10.1922г. в гр. Самоков. Завършва VI гимназиален клас в София. Артилерист. Назначен в 7 дивизионен артилерийски полк в гр. Самоков. Уволнен през 1947г. "по разпореждане". Завършва право в Софийския университет. Работи като адвокат в София. Изявява се като способен и търсен столичен адвокат особено в областта на имущественно-правните отношения. Мнозина от съвкупниците му ползват безкористните му услуги. Починал през 1982г. в София.

МИХАИЛ ИВАНОВ МИХАЙЛОВ

Роден на 10.02.1924г. в София. Завършва VI клас в VI Софийска мъжка гимназия. Пехотинец. Назначен в 13 Рилски полк в Дупница. Участва в първата фаза на войната и е раняван от мина при р. Пчиня. След това е служил в специална част в София. Уволнен е "по собствено желание" през 1946г., след което записва ветеринарна медицина в София. След завършването е изпратен по разпределение в Разградско. През 1955г. е назначен в Софийския месокомбинат. Защитил е докторат по ветеринарно медицински науки. Пенсиониран през 1985г. Починал на 01.11.1987г.

МИХАИЛ НИКОЛОВ БАКЪРДЖИЕВ

Роден на 15.10.1923г. в гр. София. Завършва V клас на I Софийска мъжка гимназия. Пехотинец. Назначен е в шести пехотен Търновски полк - София, участва в първата фаза на войната с 42 пехотен полк. Награден е с ВОХр. IV ст. 2 кл. След войната служи във ВНВУ, като взводен командир. Уволнен от войската през 1948г. "по разпореждане". Неколкократно получава отказ за следване. По-късно завършва Висшия машинно-електротехнически институт София, специалност електрически машини и апарати. Работи в системата на машиностроенето, по-конкретно в областта на асансьоростроенето, където има престижни разработки. Получил е редица трудови награди. Пенсиониран е през 1990г. Починал през 1994г.

НАНСЕН БОНЕВ НАЧЕВ

Роден на 10.04.1922г. в с. Колена, Старозагорско. V клас завършва в Старозагорската мъжка гимназия. Пехотинец. Назначен в 30 пех. Шейновски полк, с който участва във втората фаза на войната 1945 г. Награден е с ВОХр. IV ст. 2 кл. През 1948 г. е уволнен от войската "в интерес на службата". След уволнението работи като строителен работник, трудов офицер по различни строителни обекти. През 1963 г. завършва строителен техникум и пенсионирането го сдържа като обектов технически ръководител. Живее в Стара Загора.

НАЙЧО ВАСИЛЕВ ЯНАКИЕВ

Роден на 23.04.1923г. в гр. Кюстендил. Завършва V клас в Кюстендилската мъжка гимназия. По време на следването във ВНВУ е изпратен на обучение в германско военно училище. Пехотинец. Назначен в Бронирания бригада в София. Участва в първата фаза на войната. Награден с ВОХр. IV ст. 2 кл. Уволнен през 1946г. "в интерес на службата". Завършва Висшия икономически институт в София. Работи като преподавател в икономическия техникум в гр. Кюстендил. Починал.

НИКОЛАЙ АТАНАСОВ НИКОЛОВ

Роден на 23.03.1922г. в Пловдив. V клас завършва в Ивайловградската гимназия. Пехотинец. Назначен в 21 пех. Средногорски полк. Взел участие в първата фаза на войната 1944 г. като взв. командир. Награден с ОЗвл. Уволнен от войската през 1948 година. Починал.

ОТО АЛЕКСАНДРОВ ЗЛАТАРЕВ

Роден на 27.02.1923г. в гр. София. Завършва V гимназиален клас в гр. Пловдив. По време на следването във ВНВУ е изпратен на обучение в германско военно училище. Артилерист. Назначен в 1 общовойсков моторен артилерийски полк в гр. Пловдив. Уволнен през 1946 г. "в интерес на службата". Завършва медицина през 1953 г. в София. Специализира клинична лаборатория. Работи като асистент в ИСУЛ, а също и в чужбина. Кандидат на медицинските науки. Старши научен сътрудник в Института по геронтология в София. Пенсиониран. Живее в София.

ПАВЕЛ ЕРЕМИЕВ НЕЛКОВСКИ

Роден на 23.02.1922г. в гр. София. Завършил V клас във Втора мъжка гимназия в София. Артилерист. Назначен в 3 артилерийски полк в гр. Пловдив. Участва в първа фаза на войната като батареен офицер. Уволнен от войската през 1946г. "в интерес на службата". Не получава разрешение да продължи образованието си. Закупува бракуван артилерийски кон и става каруцар в Софстрой на различни строителни обекти. На собствена семейна земя в кв. Павлово край София създава частно животновъдство и земеделие, но е репресиран и принуден да го ликвидира. Работи 14 г. като шофьор, а после като шлосер в цех на ТКЗС. Пенсиониран през 1985г. Живее в София.

ПАНАЙОТ ТОДОРОВ РАДОСЛАВОВ

Роден на 09.03.1922г. в гр. Габрово. Завършва VI клас на гимназията във Велико Търново. Артилерист. Назначен в артилерийски полк в Сливен, но веднага преназначен за взводен командир в 4. арт. полк в София. През 1946г. е преместен в Харманли откъдето през 1947г. е уволнен "по разпореждане". Неколкократно му е отказвано да постъпи във висше учебно заведение. Работи като шлосер в Медико-инструменталния завод в София и в системата на ДСО "Софстрой". Починал на 23.10.1978г.

ПЕТКО АЛЕКСАНДРОВ МЛАДЕНОВ

Роден на 21.06.1923г. в Плевен. V клас завършва в Плевенската мъжка гимназия. Пионер. След производството назначен в 4 инженерен полк Плевен. Взема участие в първата фаза на войната 1944г. като командир на взвод. Награден с ВОХр IV ст. 2 кл. Съкратен от войската през 1946г. "в интерес на службата". През 1950г. завършва юридическия факултет на Софийския държавен университет. Имал пречки от страна на Държавна сигурност по приемането му за адвокат въпреки успешно издържания изпит. Не е пенсиониран и продължава да работи като адвокат в Плевен.

ПЕТКО ИВАНОВ МИХАЙЛОВ

Роден на 05.08.1922г. в гр. Монтана. Завършва VI клас на III Софийска мъжка гимназия. Кавалерист. Назначен в 10 конен полк в гр. Шумен. Участва в първата фаза на войната. След войната служи в Гвардейския на Н.В. конен полк в София. През 1946 г. е уволнен от войската "по разпореждане". Завършва стоматология в Медицинската академия в София. Работи като зъболекар в с. Бучин проход, околийска болница Годеч и в поликлиниката към Киноцентъра в София. Пенсиониран през 1982 г. Живее в София.

ПЕТЪР АРГИРОВ ЦИМОРОВ

Роден на 17.05.1923г. в гр. Стара Загора. Завършва V клас в V Софийска мъжка гимназия. Летец. Назначен в 73 ято за далечно разузнаване към въздушния разузнавателен полк. Участва във двете фази на войната. През 1945г. уволнен "по собствено желание". Завършва стоматология в София през 1949г. Работи като селски участъков стоматолог, а от 1950г. във "Фармахим" в София като зав. кабинет до края на 1995г. Награден с орден "Трудова слава". Пенсионер. Живее в София.

ПЕТЪР БОЯНОВ БАЕВ

Роден на 12.12.1923г. в гр. София. Завършва V клас на II мъжка гимназия - София. Пехотинец. Участва в първата фаза на войната с 27 пех. Чепински полк. От юли 1945 г. служи в щабна рота на Втора дивизия гр. Пловдив. В края на същата година бива уволнен "по собствено желание". Следва медицина отначало в гр. Пловдив, а след това в София. Завършва 1951 г., като придобива специалност по белодробни заболявания. Работи до 1984 г. Живее в София.

ПЕТЪР ДИМИТРОВ ГЕРМАНОВ

Роден на 19.03.1923г. в с. Яворово, Провадийско. Завършва V клас на Варненската мъжка гимназия. Пионер. Назначен в 3 армейски инженерен полк в гр. Шумен. Участва в първата фаза на войната с 4 див. инж. щурмова дружина. След войната назначен за взводен командир във ВНВУ. Уволнен през 1949г. "по собствено желание". Още като ученик изявява влечение към чужди езици. Освен задължителните френски, латински и старобългарски изучава самостоятелно във ВНВУ италиански, немски и есперанто. Следва филология - общо и сравнително езиковедие в Софийския университет. Занимава се предимно с преводи /автомобилно дело за автомобилните войски, радиотехника за свързочните войски, материали за кораби, артилерийска техника/. Превежда за редакции, организации, Радио София и др. Работи в Комитета за връзки с чужбина. Пенсиониран през 1983г. Живее в София.

ПЕТЪР ПЕТРОВ ИЛИНОВ

Роден на 05.11.1923г. в гр. Шумен. Завършва V клас на Русенската мъжка гимназия. Пехотинец. Назначен във 2 брониран изстребителна дружина в гр. Харманли. Участва в двете фази на войната като командир на рота. Награден с ВОХр. IV ст. 2кл. След войната служи в Харманли, Чирпан и Дупница. Уволнен през 1946 г. "по разпореждане". Завършва химия в Софийския университет през 1950 г. Работи като технолог в химическото производство на гара Яна, гара Костенец, в София. През последните 20 години работи в системата на здравеопазването. Кандидат на химическите науки. Има над 170 научни публикации у нас и в чужбина и 8 издадени монографични книги. Пенсиониран през 1984 г., но продължава да работи към БАН. Избран през месец юни 1995 г. за активен член на Ню-Йоркската академия на науките (основана през 1817 г.) Живее в София.

ПЕТЪР ЯНКОВ КОЦЕВ

Роден на 05.10.1922г. в с. Полски Тръмбеш. V клас завършва в VI Софийска мъжка гимназия. Артилерист. Назначен в 1 арм. артилерийски полк София. Участва във втората фаза на войната 1945г. Загива на 27.12.1944г. при с. Грабово, ок. Осиек, Хърватска, като офицер наблюдател.

РАЙКО ПЕТРОВ АЛТАБАНОВ

Роден на 18.02.1923г. в Ст. Загора. V клас завършва в мъжката гимназия в Ст. Загора. Пехотинец. Назначен в 12 пехотен Балкански полк. Като командир на рота участва във втората фаза на войната. Раняван е два пъти. Награден с ВОХр. IV ст. 2 кл. През 1946г. уволнен "по разпореждане". Изключен от университета като студент втора година. Работи като работник. Пенсионира се като н-к планов отдел. Живее в Стара Загора.

РАФАИЛ СТЕФАНОВ РАФАИЛОВ

Роден на 28.04.1923г. в Ст. Загора. V клас завършва в мъжката гимназия в Ст. Загора. Летец. Назначен в 5 въздушен полк. Участва в първата фаза на войната 1944г. Уволнен от войската през 1946г. Изключван като студент по медицина. През 1953г. завършва Висшия икономически институт в София. През 1962г. се преселва в Полша, а от 1964г. - в Испания. Работи като индустриалец и финансист. Живее в Испания.

СИМЕОН НИКОЛОВ ДАНЕВ

Роден на 11.09.1923г. Завършва V гимназиален клас в смесената гимназия в гр. Разград. По време на следването във ВНВУ е изпратен на обучение в германско военно училище. Пехотинец. Назначен в 5 Дунавски полк в гр. Русе. Участва в първата фаза на войната като командир на брониран изстребителна рота. Уволнен през 1948г. "по разпореждане". Завършва строителен техникум в гр. Русе и работи като технически ръководител, а по-късно като проектант в проектантска организация в Русе. Пенсионирани през 1983г. Живее в Русе.

СТЕФАН ВЪРБАНОВ ДРАГАНОВ

Роден на 27.01.1922г. в Разград. V клас завършва в Разградската смесена гимназия. Пехотинец. Назначен в 19 пехотен Шуменски полк. Участва във втората фаза на войната 1945г. Уволнен от войската през 1946г. "в интерес на службата". Завършва медицина. Работи като лекар във Варна. Починал.

СТЕФАН ГЕОРГИЕВ СТИЛИЯНОВ

Роден на 12.08.1923г. в гр. Ботевград. Завършва V клас на Ботевградската гимназия. Назначен в 3 инженерно-свързочен полк в гр. Плевен. С 4 армейска свързочна дружина участва в първата и втората фаза на войната. Ранен от мина при гр. Бездан в Унгария. Награден с НОВЗ VI вл. Уволнен през 1946г. "в интерес на службата". Завършва медицина през 1952г. в София. Специализира очни болести и завежда очното отделение в болницата в гр. Ботевград, което издига до завидна висота. За практическите си и научни изяви в областта на очните заболявания притежава професионални и трудови отличия. Пенсионирани през 1983г., но продължава да работи по договор като изтъкнат специалист. Живее в Ботевград.

СТЕФАН ПЕТКОВ МАТАНОВ

Роден на 16.02.1923г. в с. Шейново. Завършва V клас в Казанлъжката гимназия. Пехотинец. Назначен в 23 Шипченски пех. полк - Казанлък. Участва във втората фаза на войната. Уволнен "по разпореждане" през 1947г. Работи като строителен работник в ДСО "Софстрой". Завършва задочно строителен техникум в София и става технически ръководител на обекти на ДСО "Софстрой" и в жилищното строителство. Бил е технически ръководител на строителството на новия корпус на ВИАС. Пенсионирани през 1983г. Починал 1991г.

СТОЯН ПЕШЕВ МАВРОВ

Роден на 08.10.1923г. в с. Гайтанево, Софийско. Завършва V клас в V мъжка гимназия гр. София. Артилерист. Разпределен в IV арм. товарно арт. отделение. Участва във втората фаза на войната в състава на 10 див. арт. полк. След войната продължава да служи в 4 тов. арт. отд., конно-арт. полк гр. Нова Загора, 6 див. арт. полк гр. Сливен. През 1955г. е уволнен "по съкращение". След уволнението работи като електротехник в гара Искър, Бухово. Пенсионирани през 1965г. Живее в София.

ТЕНЬО ФИЛИПОВ ТЕНЕВ

Роден на 23.06.1923г. в Пловдив. V клас завършва в Пловдивската мъжка гимназия. Кавалерист. След производството е назначен в I конен полк. Взима участие в първата фаза на войната. Загинал на 23.10.1944г. край с. Кралево, Югославия. Награден посмъртно с ВОХр. IV ст. 2кл.

ТОДОР АСЕНОВ ИВАНИЦОВ

Роден на 03.03.1924г. в гр. Оряхово. До V клас учи в Оряховската гимназия. Пехотинец. Назначен в 36 пехотен Козлодуйски полк, с който участва в първата фаза на войната като командир на рота. Награден с ВОХр. IV ст. 2 кл. През 1945г. е преместен в Бронираната бригада в София. Уволнен "по собствено желание" през 1946г. Завършва юридическия факултет на Софийския университет. Работи като адвокат в София повече от 30 години. Пенсиониран през 1986г. Починал на 09.12.1994г.

ТОДОР ДОНКОВ ПАШОВ

Роден на 05.02.1923г. в София. Завършва V клас на IV мъжка гимназия - София. Пехотинец. Участва в първата фаза на войната с 42 пехотен полк. Ранен в боя при река Пчина. Награден с ВОХр IV ст. 2кл. След оздравяването служи в охранителната рота на дворците в Боровец. Уволнен през 1947г. "по разпореждане". Следва медицина в София до 1954г. Като лекар акушер - гинеколог работи в Димитровград и София. Главен лекар е на IV работническа болница - София от 1966г. до 1984г., където е пенсиониран. Живее в София.

ТОДОР КОНСТАНТИНОВ АНГЕЛОВ

Роден на 18.08.1923г. в София. Завършва V клас в I Софийска мъжка гимназия. Артилерист, назначен в 4 дивизионен артилерийски полк София. Участва в първата фаза на войната. Уволнен "по разпореждане" през 1948г. Постъпва в Държавната политехника в София, но не завършва висшето си образование. Разболява се и почива през 1954г.

ХАРАЛАН МИЛЕВ ХАРАЛАНОВ

Роден на 15.07.1923г. в гр. Шумен. V клас завършва в Шуменската мъжка гимназия. Артилерист. Назначен в 3 товарно артилерийско отделение. Завършва Държавната политехника със специалност архитектура. Участва във втората фаза на войната 1945г. Уволнен от войската през 1946г. "в интерес на службата". Работи като проектант в Енергопроект, в Либия. Починал.

ХРИСТО ЙОРДАНОВ ПОПОВ

Роден на 18.11.1922г. в гр. Пловдив. Завършва V клас в I Софийска мъжка гимназия. Летец. Назначен е във Въздушната школа - летище Телиш и специализира "сляпо летене". Преведен е в V бомбардировъчен полк - летище Крумово, Пловдивско. По-късно последователно в транспортен полк - София, картографско звено - Горна Оряховица и в Щаба на Въздушните войски. На 10 юни 1948г. е уволнен от войската. Завършва задочно ВИАС през 1963г. и работи като строителен инженер. Пенсионира се като гл. инженер в СО "Трансстрой" през 1982г. Награждаван е с трудови отличия. Живее в София.

ХРИСТО СИМЕОНОВ ПАТЕВ

Роден на 25.07.1922г. в с. Константин, В.Търновско. V гимназиален клас завършва във II Софийска мъжка гимназия. Пехотинец. Назначен в 7 пехотен Преславски полк. Участва в първата фаза на войната 1944г. като командир на ударна рота. Награден е с ВОХр. IV ст. 2кл. Уволнен е "по разпореждане" в началото на 1948г. Завършва юридическия факултет. Изселен е от София и работи като адвокат в гр. Дряново до пенсионирането си през 1985г. Живее във Велико Търново.

ХРИСТО СТОЯНОВ ХРИСТОВ

Роден на 20.09.1923г. в гр. Горна Оряховица. Завършва V клас на местната гимназия. Пехотинец. Назначен в 4 пехотен Плевенски полк - гр. Плевен, с който участва в първата фаза на войната. Уволнен 1946г. "по разпореждане". Следва и завършва строително инженерство в София. Работи като строителен инженер в София - в строителни и проектантски организации. Починал е през 1980г. в София.

ХРИСТО ТОДОРОВ ЛЮЦКАНОВ

Роден на 24.12.1922г. в гр. София. Завършва V гимназиален клас в София. Пионер. Назначен в инженерната школа в София. Участва във втората фаза на войната. Уволнен през 1946г. "в интерес на службата". Следва архитектура във ВИАС в София, но не завършва поради изключване от института. Работи като техник в проектантска организация. Починал през 1978г. в София.

ХРИСТО ХАРАЛАМПИЕВ ПОПОВ

Роден на 27.09.1922г. в Пловдив. V клас завършва в Пловдивския френски колеж. Пехотинец. След производството е назначен в 27 пех. Чепински полк.

ЦАНО ВАСИЛЕВ ЦАНОВ

Роден на 02.04.1922г. в гр. Ботевград. Завършва VI клас на Ботевградската гимназия.
 Артилерист. Назначен в 4-армейски артилерийски полк в гр. Плевен.
 Участва в първата фаза на войната.
 Награден с ОЗвл.
 Починал през 1945г. от заболяване.

ЦВЕТАН АНГЕЛОВ ЦВЕТАНОВ

Роден на 10.02.1922г. в с. Негушево, Новоселско. V гимназиален клас завършва в I Софийска мъжка гимназия. Назначен е в 6 пех. Търновски полк. Заминава на фронта с 42 пех. полк като командир на рота. През 1947г. напуска войската по "собствено желание".
 През 1952г. завършва медицина и по-късно специализира неврология и психиатрия.
 Пенсионира се през 1981г. като зав. отделение.
 Живее в София.

ЦВЯТКО НЕДЯЛКОВ ЦОНЧЕВ

Роден на 26.05.1923г. в село Илаков рът, Великотърновско.
 Завършва V клас на мъжката гимназия - Русе. Пехотинец.
 Назначен е в допълваща дружина на 31 пехотен полк, гр. Силистра. Военната му служба след гр. Силистра преминава през градовете Разград, Смолян, Ардино, Крумовград, Пловдив, Симитли и Благоевград. Достига до длъжност зам.началник оперативно отделение в дивизия. Съкратен е от войската през 09.1959г. с чин подполковник.
 След това работи в Котлостроителния завод в София до 1985г.
 Живее в София.

ЦОНЮ ДИМИТРОВ ДЪРВОВ

Роден на 25.08.1923г. в гр. Пордим. Завършва V гимназиален клас в гр. София.
 Летец. Назначен в разузнавателния полк на Въздушните войски. Участва в първата фаза на войната като командир на IV разузнавателен орляк от летище Върба, Радомирско.
 Многократно самолетът му е засяган на много места от противниковата противовъздушна отбрана. Уволнен през 1946г. "в интерес на службата".
 Занимава се с артистична дейност като певец в Софийската държавна опера.
 Пенсиониран през 1983г. Продължава да пее в църковни и други хорове.
 Живее в София.

ЦВЕТАН ПЕТРОВ ЦОЛОВ

Роден на 19.10.1923г. в гр. София. Завършва V гимназиален клас в София.
 Летец. Назначен в ято за далечно разузнаване на Въздушните войски.
 Уволнен през 1946г. "в интерес на службата". Работи като машинен монтьор.
 Починал през 1985г. в София

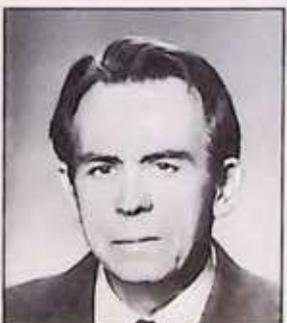
ЮЛИЙ СТЕФАНОВ МИНЧЕВ

Роден на 01.08.1923г. в гр. Варна. Завършва V клас във Варненската мъжка гимназия, Пехотинец. Назначен в I пехотен Страцински полк - разузнавач. Участва в първата фаза на войната. Награден с ВОХр. IV ст. 2кл. Уволнен 1946г. "в интерес на службата". Завършва Художествената академия в София. Главен художник на издателство "Отечество", зам. директор на Националната художествена галерия. Пенсиониран през 1989г. Има звание "заслужил художник", ордени "Св. св. Кирил и Методи" I,II,III ст., "Червено знаме на труда", и други отличия за творческа дейност. Участва в изложби в страната и чужбина. Има издадена монография 1972г. Занимава се с художествена дейност. Живее в София.

АТАНАС ХРИСТОВ ИЛЕВ

Роден на 06.08.1923г. в гр. Стара Загора. V клас завършва в Казанлъшката реална гимназия. Моряк. Назначен в Дунавския флот като командир на миночистачен кораб. Участвувал в двете фази на войната 1944 - 1945г. като командир на миночистачен кораб "Кирил Попов". Награден с орден ВОХр. IV ст. 2 кл. и съветски "Красная звезда". Уволнен през 1946г. "по съкращение". Изключен като студент по електротехника. Работил като капитан на кораб от "Океански риболов" - параходство Бургас.

ДИМИТЪР ХРИСТОВ ВАСИЛЕВ

Роден на 28.03.1923г. във Варна. V клас завършва във Варненската гимназия. Моряк. Назначен в Черноморския флот. Участва в двете фази на войната 1944 - 1945г. като командир на кораб за превеждане на военни и други кораби през минираните райони. Награден е със съветския орден "Червено знаме" и "Боева заслуга". Съкратен от войската през 1958г. През 1964г. завършва Машинноелектротехническият институт в София със специалност технология на машиностроенето. Работи в корабостроенето като водещ технолог и в ДСО "Корабостроене" по международното сътрудничество.

ЕВГЕНИ ИВАНОВ ИВАНОВ

Роден на 24.02.1923г. в София. Моряк. Назначен в дивизион бързи торпедни лодки в Черноморския флот. Живее във Варна.

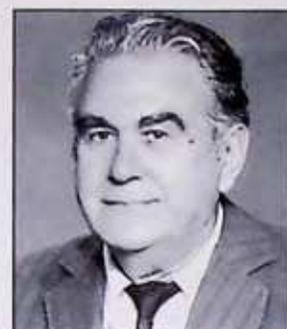
ЖИВКО СТЕФАНОВ ЦУКЕВ

Роден на 25.09.1922г. в Добрич. Учи в частно българско училище. V клас завършва във Варненската мъжка гимназия. Моряк. Служи в Дунавската флотилия като командир на стражевия кораб "Хр. Ботев", по-късно превъоръжен като миночистач на неконтактни мини. С него взема участие в първата фаза на войната 1944г. До 1957г. служи като командир на граничен участък, командир на торпедоносец "Смели", старши офицер на голям преследвач, флагмански шурман. Съкратен през 1957г. с чин капитан I ранг. Работи като технолог в завод "Елпром", в БМФ като капитан далечно плаване. През 1953г. един от главните основатели на олимпийското гребане и ветроходство в България. Дългогодишен състезател във ветроходния спорт. Автор на учебника "Логия на морския път", над 10 правилника за шурманската служба и 50 публикации в централни и местни вестници и списания на морска тематика. Автор на множество рационализации в областта на електротехниката и корабостроенето. Живее във Варна.

ИВАН ПАНТАЛЕЕВ КАРДАЛЕВ

Роден на 06.08.1922г. в Балчик. V клас завършва във Варненската мъжка гимназия. Моряк. Назначен в Дунавската флотилия - Русе. От 1946г. е командир на торпедоносен катер, офицер в щаба на Черноморския флот, командир и преподавател във военноморското училище. Уволнен от войската "по разпореждане" през 1960г. Работи във водния транспорт като морски капитан, експерт в Инспекцията по корабоплаване, преподавател при СО "Воден транспорт" - Варна. Живее във Варна.

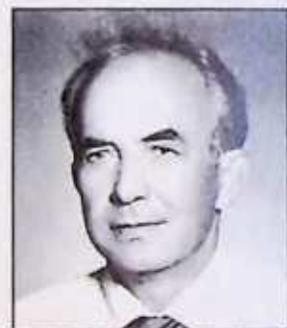
ИВАН ВАСИЛЕВ БОДЕВ

Роден на 25.12.1921г. в Плевен. V клас завършва в Плевенската мъжка гимназия. Моряк. Назначен на миночистачния кораб "Цибър", с който взема участие в двете фази на войната 1944 - 45г. Награден е с ВОХр IV ст. 2 кл. и съветски "Красная звезда" и "Красное знаме". Специализира подводно дело и служи като командир на подводна лодка. Завършва Военната академия "Г.С.Раковски" и работи в щаба на ВМС. Напуска войската през 1960г. "по собствено желание" с чин капитан I ранг /полковник/. Работи като началник на Държавната инспекция по корабоплаване, като капитан далечно плаване до 1969г. След това директор на кантора във ВТО "Корабоимпекс". Починал на 09.11.1980г. във Варна.

НАЧО ЦЕНОВ ОВЧАРОВ

Роден на 11.08.1923г. в Етрополе. V гимназиален клас завършва в Ботевградската гимназия. Моряк. Назначен командир на миночистача "Христо Ботев", с който взема участие в миночистенето по Дунава от 11.1944г. до 07.1946г. Награден е с ВОХр IV ст. 2 кл. и съветски "Красная звезда". Уволнен от войската през юли 1957г. До 1961г. е безработен. От 1961г до 1964г. следва задочно в МЕИ София - технология на машиностроенето, без да се дипломира. До 1983г. работи в ЗРЧ "Котва", корабостроителен завод, Техноекспорт - София, Корабоимпекс - София и Варна, Балкантранс. Живее във Варна.

НИКОЛАЙ ПЕТРОВ ВАСИЛЕВ

Роден в гр. Бургас. Завършва V клас в Бургаската мъжка гимназия. Моряк. Назначен в Дунавския флот като командир на миночистачен кораб. Преместен е в Черноморския флот. Взема участие в първата фаза на войната 1944г. Уволнен от войската през 1946г. "в интерес на службата", заменено с "по разпореждане". Работи последователно в Сондажни проучвания, Содовия и Цементния заводи в Девня. От 1966г. до пенсионирането си през 1977г. работи в танкерния флот като старши помощник-капитан. Живее във Варна.

СТАМЕН КОЛЕВ СТАМЕНОВ

Роден в с.Топлеш, Габровско. V клас завършва в Априловската гимназия в Габрово. Моряк. Назначен командир на миночистачния кораб "Искър" в Русе. Участва в двете фази на войната 1944-45г. От 20.05.1945г. до 30.09.1945г. е военен комендант на търговски кораб "Видин" за извозване на войски и имущество на Първа българска армия. Награден е с ВОХр IV ст. 2 кл. Уволнен през 1957г. През 1968г. завършва задочно Техническия университет като електроинженер и работи в Български морски флот до 1971г., като началник сектор. Пенсиониран. Живее във Варна.

ТОДОР ИВАНОВ ГАЧЕВ

Роден на 12.02.1921г. в гр. Тетевен. V клас завършва в Тетевенската гимназия. Моряк. Назначен в Дунавския флот в Русе. Във двете фази на войната 1944-45г. взема участие като офицер от щаба на Дунавския флот. От 12.1946г. до 09.1947г. командва миночистачен дивизион за окончателното протралване на българския участък от р. Дунав за електромагнитни мини. Бил на специализация в Ленинград по специалността "торпедист на подводен кораб". Служи като флагмански миньор - торпедист на Черноморския флот. До 1958г. заема различни командни длъжности във ВМС. Войската напуска през 1961г. при съкращението на въоръжените сили. От 1968г. до 02.1972г. служи в Океански риболовен флот През 1972г. напуска по здравословни причини. Живее в Русе.

ТОДОР СТОЯНОВ МАВРОДИНОВ

Роден на 21.02.1921г. в гр. Русе. Завършил VI клас в Русенската мъжка гимназия. Моряк. Назначен във 2/27 граничнонаблюдателен подучастък в гр. Каварна. Участва в двете фази на войната в Дунавския флот като командир на миночистачен кораб "Искър". До 1947г. служи във Варна в Дивизион преследвачи на подводни лодки. Учи във военноморския факултет на Военнотехническата академия, където е преподавател до 1954г., а след това преподавател по морски дисциплини във Военната академия в София. Уволнен през 1955г. по собствено желание. След това работи като сондьор, моторист, механик, технолог в Корабостроителния завод в гр. Варна и пилот в портовия надзор. Пенциониран през 1974г. Живее във Варна.

ХРИСТО ВЕЛИЗАРОВ ПИШМАНОВ

Роден на 20.10.1922г. във Варна. V клас завършва във Варненската мъжка гимназия. Моряк. Назначен в дивизион патрулни кораби на Дунавския флот. Загинал при изпълнение на служебния си дълг на 21.11.1944г. при с. Пиргово, Русенско.

Футболният отбор на випуска събуваше ботушите между ученията и ... тренираше!

Ноември 1941г. - Участниците от 64 випуск в трите отбора на ВНВУ за традиционната шафетна обиколка на Двореца.

Наказание "под оръжие" - и това е начин на живот, ако си настъпил някой правилник по опашката.

И все пак си заслужава стоицизма, щом в края на краищата ти вземат мярка за офицерската униформа.

ХРОНИКА НА 64 ВИПУСК от 15 септември 1939г. до 14 септември 1944г.

13.06. 1939 *Публикувана е обявата за приемането на кадети във Военната гимназия на ВНВУ в 64 випуск.

24-29. 07. 1939 *Конкурсен изпит за приемане на възпитаници в 64 випуск: медицински преглед на кандидатите, писмен психотехнически изпит, писмен изпит по български език, писмен изпит по математика, устен изпит по български език, устен изпит по българска история.

12. 08. 1939 *Съобщаване имената на приетите 170 души.

13. 08. 1939 *Вземане мярка за униформи на приетите

15. 09. 1939 *Постъпване във ВНВУ в 8,30 часа. Със зап. 125/4.10.1939г. в 6 кадетска рота зачислени на всякакъв вид доволствие, считано от 15.9.1939г.

4. 10. 1939 *Начало на класните занятия в VI гимназиален клас.

29. 06. 1940 *Годишни изпити по всички основни предмети и край на учебната година...
- 1.07 - 31.08.1940 *Летен лагер с военни занятия край с.Банкя. Домашен отпуск след лагера до 30 септември.
2. 10. 1940 *Превеждане в 5 кадетска рота, VII гимназиален клас. Зап. 126/2.10.1940г.
- 7 - 19. 10. 1940 *По заповед на министъра на войната са командирани в Италия 153 кадети от 64 в. и 16 началстващи лица за участие в следлагерния парад на Италианската ликторска младеж в гр. Падуа, след което са посетени Рим, Венеция и Военноморското училище в Триест.
21. 10. 1940 *Начало на класните занятия в VII гимн. клас.
29. 06. 1941 *Годишни изпити по всички основни предмети и край на учебната година.
- 1.07 - 30.08. 1941 *Летен лагер с военни занятия край с. Банкя. Домашен отпуск до 1 октомври 1941 г.
3. 10. 1941 *Превеждане в 4 кадетска рота, VIII гимназиален клас. Производство в чин старши кадет със зап.128/3.10.1940 г.
4. 10. 1941 *Начало на класните занятия в VIII гимн. клас.
14. 12. 1941 *Полагане клетва за вярна и честна служба на Царя и Отечеството заедно с частите от Софийския гарнизон на плаца на ВНВУ.
30. 04. 1942 *Край на втория учебен срок. Подготовка за годишни изпити по всички учебни предмети.
24. 05. 1942 *Край на гимназиалния учебен курс.
- 30 - 31. 05. 1942 *Годишни изпити по всички основни предмети. Край на учебната година. До 10 юни зрелостни изпити за тези, които не са освободени от тях. Отпуск до 30 юни 1942г.
- 1.07 - 30.08.1942 *Летен лагер с военни занятия край с. Банкя с особено тежки натоварвания.
01. 10. 1942 *Общо 20 души напускат 64 випуск на ВНВУ след завършване на VIII гимназиален клас: 16 по собствено желание, един уволнен като негоден за военна служба; трима са изключени като неудовлетворили изискванията за преминаване в I специален клас на ВНВУ. Трима души преминават поради боледуване в следващия 65 випуск, а един е починал.
3. 10. 1942 *Превеждане в I специален клас и повишение в чин юнкер със зап. 133/3.10.1942г.
3. 10. 1942 *Назначение по родове войски: пехотинци 65, артилеристи 35, летци 24, пионери 8, свързочници 9, конници 10. Зап.134/3.10/1942г. Към 64 випуск са преведени 12 възпитаници на Военноморското на Негово Величество училище за допълване на подготовката им като бъдещи военноморски офицери.
6. 10. 1942 *Към 64 випуск са зачислени 8 души хървати от Независимата Хърватска държава за обучение заедно с випуска.
1. 02. 1943 *Със заповед на министъра на войната са изпратени за обучение в германски военни училища 10 юнкери от випуска: Иван Малчев, Людмил Карагьозов, Найчо Янакиев, Симеон Данев и Александър Байкушев - пехотинци, Димитър Доросиев и Ото Златарев - артилеристи, Емил Ганчев и Кирил Пенчев - пионери, Венец Попов - свързочник. През м. август 1943г. А. Байкушев е уволнен по болест и заменен от Георги Аврамчев.
- 1.07 - 28.08 1943 *Летен лагер в с. Банкя. Летците са изпратени на занятия в учебния орляк на летище София, а моряците във военноморския флот във Варна.
29. 08. 1943 *Юнкерите от випуска полагат клетва за верност на НВ Цар Симеон II, зап.161/31.8.1943г.
6. 09. 1943 *Участие в траурната церемония по погребението на О'Бозе почившия Цар Борис III в София.
18. 09. 1943 *Превеждане във II специален клас и повишение в чин портупей юнкер, считано от 7. 09. 1943г. със зап.176/18.9.1943г. и зап. 180/24.9.1943г.
1. 03. 1944 *Юнкерите, изпратени в германски военни училища, се превеждат на стаж в Германското бойно училище в гр. Ниш.
30. 03. 1944 *При бомбардировката на София е засегнато сериозно и Военното училище.
31. 03. 1944 *Поради бомбардировките на София випускът се изнася на легера в с. Банкя, където продължават класните занятия.
16. 06. 1944 *Превеждане в трети специален клас и повишение в чин фелдфебел портупей-юнкер, зап. 106/22.6.1944г.
15. 07. 1944 *От германското бойно училище в гр. Ниш се завръщат в с. Банкя десетимата фелдфебел портупей-юнкери и продължават обучението си с випуска, като полагат приравнителни изпити.
- 16 - 25. 08. 1944 *Целият випуск без летците и моряците е командирован в Германското бойно училище в гр. Ниш за преминаване на практически курс.
1. 05 - 12. 06. 1944 *Летни занятия за летците в юнкерския учебен орляк в летище в Долна Митрополия, Плевенско.
- 15 - 31. 08. 1944 *Летни занятия в летище Долна Митрополия.
- 1 - 6. 09. 1944 *Изпити за целия випуск за производство в първи офицерски чин.
14. 09. 1944 *Производство в първи офицерски чин на плаца на Школата за запасни офицери в с. Горна баня, София, с Царска заповед 120/14.9.1944г.
- 15 - 21. 09. 1944 *Домашен отпуск за новопроизведените офицери от 64 випуск.
22. 09. 1944 *Явяване съгласно назначението в съответните военни поделения. Залочва бойният път на 64 випуск на ВНВУ във войната 1944 - 1945 година.

НАШИТЕ КОМАНДИРИ

ЩАБ НА УЧИЛИЩЕТО

Началници на училището:

генерал-лейтенант Никола Михайлов
Михов от 5 март 1938 г.
полк. Александър Попдимитров от 1941 г.
ген.-майор Иван Христов Сагунджиев
от 1943 г.
ген.-майор Христо Стойков от
10 септември 1944 г.

Помощник-началници на училището:

полк. Константин Константинов
хаджи Атанасов
подполк. Цоню Стоев Ганев
полк. Иван Христов Дяковски

Адютанти на началника на училището:

майор Петър Иванов Донков
до 15 септември 1939 г.
майор Еню Цветков Каролов
от 1 януари 1940 г.
майор Стефан Колев Павлов от 1941 г.

Инспектори на класовете:

подполк. Стамен Янакиев Савов
от 1 януари 1939 г.
полк. Христо Д. Бакърджиев

Домакин на училището:

подполк. Кирил Стаменов Валевицарски
майор Васил Петков Димитров от 1944 г.

Медицински служби:

сан. подполк. Людвиг Вацлавов
Стрибърни - н-к на медицинската
лечебница
сан. подпор. д-р Георги Лазаров
Симидчиев - зъболекар до 1940 г.
сан. подпор. Доню Донев Кадънков
- зъболекар
сан. пор. д-р. Димитър Г. Димитров,
вет. подполк. Георги Стоянов Василев
- н-к на вет. лечебница

К-р на музикантския взвод:

муз. кап. Филип Тенев Кутев

КАДЕТСКА ДРУЖИНА 15 септември 1939 - 2 октомври 1942 г.

Командир на кадетската дружина: подполк. Еню Цветков Каролов

Командири и началстващи лица в 6 кадетска рота:

майор Петър Иванов Донков
- к-р на ротата
кап. Александър Симеонов Попов
- к-р 1 взв.
кап. Стоян Христов Колев - к-р 2 взв.
кап. Георги Николов Джаров - к-р 3 взв.
кап. Георги Иванов Георгиев - к-р 4 взв.

ф-л порт. ю-р Владимир Владимиров
Вазов - ф-л на ротата до 16.06.1940г. от
59 в.

ф-л порт. ю-р Ангел Еленков Цветков -
-взв. порт. ю-р 1 взв.

ф-л порт. ю-р Иван Генчев Шанов
- взв. порт. ю-р 2 взв.
ф-л порт. ю-р Тодор Иванов Тодоров
- взв. порт. ю-р 3 взв.
ф-л порт. ю-р Иван Атанасов Дженев
- взв. порт. ю-р 4 взв.

отдел. к-ри от 60 в.:

Георги Кръстанов Доцев, Георги Петров
Атанасов, Стоян Маринов Семов, Велко
Нотов Нотов, Асен Лазаров Тошев,
Бончо Николов Калмуков, Владимир
Илиев Петрунов, Петър Владимиров
Николов, Георги Христов Кирков, Иван
Стефанов Рачев, Славчо Георгиев
Петров, Богомил Господинов Терзиев

Командири и началстващи лица в 5 кадетска рота:

майор Стефан Колев Павлов
- к-р на ротата
кап. Ангел Димитров Галев
- взв. к-р 1 взв.
кап. Иван Иванов Драндаров
- взв. к-р 2 взв.
кап. Георги Николов Джаров
- взв. к-р 3 взв.
кап. Георги Иванов Георгиев
- взв. к-р 4 взв.
ф-л порт. ю-р Любен Константинов
Соларов - ф-л на ротата
до 16.06. 1941г., 60 вип.
ф-л порт. ю-р
- взв. порт. ю-р 1 взв.
ф-л порт. ю-р Стоян Маринов Семов
- взв. порт. ю-р 2 взв.
ф-л порт. ю-р Бончо Николов Калмуков
- взв. порт. ю-р 3 взв.
ф-л порт. ю-р Георги Атанасов
- взв. порт. ю-р 4 взв.

отдел. к-ри от 61 в.: порт. ю-ри: Илия
Георгиев Комаров, Борис Александров
Казаков, Тодор Николов Влаев,
Константин Янев Иванчев, Христо Арсов
Христов, Борис Панайотов Сантурджиев,
Иван Георгиев Ганушев, Янчо Николов
Янев, Цветан Нейчев Колчев, Васил
Иванов Василев, Енчо Герчев Матев

Командири и началстващи лица в 4 кадетска рота:

майор Васил Петков Шофелинов
- к-р на ротата
кап. Богомил Николов Панов
- взв. к-р 1 взв.
кап. Иван Иванов Драндаров
- взв. к-р 2 взв.
кап. Владимир Тодоров Ангелов
- взв. к-р 3 взв.
кап. Любомир Александров Иванов
- взв. к-р 4 взв.
ф-л порт. ю-р Петър Петров Николов -
ф-л на ротата 61 в.
ф-л порт. ю-р Константин Янков Янчев
- взв. порт. ю-р 1 взв.
ф-л порт. ю-р Борис Панайотов
Сантурджиев - взв. порт. ю-р 2 взв.
ф-л порт. ю-р Илия Георгиев Марков
- взв. порт. ю-р 3 взв.
ф-л порт. ю-р Еню Герчев Матев
- взв. порт. 4 взв.

отдел. к-ри от 62 в.:

Димитър Владимиров Мавродиев,

Никола Първанов Николов, Асен Стайков
Кулаксьзов, Димитър Стефанов Дучев,
Георги Панайотов Георгиев, Константин
Димитров Стоянов, Димитър Начев
Тодоров, Христо Николов Попов,
Станислав Борисов Боев, Илия
Димитров Тюлев, Людмил Петров
Козаров, Христо Борисов Калайджиев.

През януари 1942 г. к-р на дружината е майор Никола Стоянов Ботев, а взводни командири са: кап. Борис Иванов Чаушев

- взв. к-р 1 взв.
кап. Христо Щерев Аргиров
- взв. к-р 2 взв.
кап. Евстати Иванов Статков
- взв. к-р 3 взв.
пор. Стоян Кръстев Бошнаков
- взв. к-р 4 взв.

След производството на 61 в. на 30 януари 1942 г. за началстващи лица са назначени от 62 в.:

порт. ю-р Асен Асенов Кантарджиев
- ф-л на ротата
порт. ю-р Никола Първанов Николов
- взв. порт. ю-р 1 взв.
порт. ю-р Илия Димов Цуцуманов
- взв. *порт. ю-р 2 взв.
порт. ю-р Христо Николов Попов
- взв. *порт. ю-р 3 взв.
порт. ю-р Христо Борисов Калайджиев
- взв. порт. ю-р 4 взв.

ЮНКЕРСКА ДРУЖИНА

3 октомври 1942 - 14 септември 1944 г.

Командири на дружината:

подполк. Стояно Петков Алексиев
от 12 април 1942 до 1 януари 1944 г.
подполк. Никола Стоянов Ботев
от 1 януари 1944 до 4 юли 1944 г.
майор Георги Иванов Георгиев
от 4 юли 1944 г.

Инструктори:

подполк. Иван Стоянов Иванов
- в.възд. част
майор Светослав Михайлов Семов
- инж. свърз. част
майор Петър Тодоров Сеизов
- артил. част
кап. лейт. Панчо Христов Вангелов
- морска част
майор Кирил Василев Георгиев
- кавал. част
майор Христо Кръстев Христов

Командири и началстващи лица в

3 юнкерска рота:
майор Георги Иванов Георгиев
- к-р на ротата
кап. Евстати Александров Статков
- взв. к-р 1 пех.взв.
кап. Борис Иванов Чаушев
- взв. к-р 2 пех.взв.
кап. Христо Николов Гечев
- взв. к-р пион. и свързочници
кап. Митю Йовчев Георгиев
- взв. к-р летци
пор. Стоков - взв. к-р артилеристи
пор. Иван Петров Падарев
- взв. к-р кавалеристи

От 3 октомври до 31 декември 1942 г.:
ф-л порт. ю-р Асен Асенов Кантарджиев

- ф-л на ротата 62 вип.
 ф-л порт. ю-р Никола Първанов Николов
 - взв. порт. ю-р 1 пех. взв.
 ф-л порт. ю-р Христо Николов Попов
 - взв. порт. ю-р 2 пех. взв.
 ф-л порт. ю-р Антон Атанасов Димитров
 - взв. порт. ю-р артилер.
 ф-л порт. ю-р Иван Константинов
 Бакалов - взв. порт. ю-р летци
 ф-л порт. ю-р Рашко Михайлов Робев
 - взв. порт. ю-р пион. и свърз.
 ф-л порт. ю-р Александър Филипов
 Тодоров - взв. порт. ю-р кавалер.

63 вип.

порт. ю-р Георги Маринов Първанов
 - к-р отд. пехотинци
 порт. ю-р Живко Тодоров Попов
 - к-р отд. пехотинци
 порт. ю-р Иван Неделков Цончев
 - к-р отд. пехотинци
 порт. ю-р Иван Стефанов Мартев
 - к-р отд. летци
 порт. ю-р Радко Иванов Пенков
 - к-р отд. летци
 порт. ю-р Димитър Александров Стоянов
 - к-р отд. пион. и свърз.
 порт. ю-р Васил Петров Белберов
 - к-р отд. моряци

От 1 януари до 3 октомври 1943 г.

порт. ю-р Горчо Димитров Георгиев
 - ф-л на ротата

63 вип.

порт. ю-р Илия Стаменов Шишков
 - взв. порт. ю-р 1 пех. взв.
 порт. ю-р Николай Борисов Станев
 - взв. порт. ю-р 2 пех. взв.
 порт. ю-р Георги Тодоров Гърдев
 - взв. порт. ю-р артилеристи
 порт. ю-р Владимир Александров Пенев
 - взв. порт. ю-р летци
 порт. ю-р Атанас Георгиев Младенов
 - взв. порт. ю-р пион. и свърз.

порт. ю-р Васил Петров Белберов
 - взв. порт. ю-р моряци
 порт. ю-р Любен Кирилов Найденов
 - взв. порт. ю-р кавалеристи
 порт. ю-р Кирил Костов Иванов
 - отдел. к-р пех. 1 взв.
 порт. ю-р Атанас Костадинов Димитров
 - отдел. к-р пех. 1 взв.
 порт. ю-р Любомир Тодоров Николов
 - отдел. к-р пех. 1 взв.
 порт. ю-р Здравко Петров Бончев
 - отдел. к-р пех. 2 взв.
 порт. ю-р Кольо Милев Сурчев
 - отдел. к-р пех. 2 взв.
 порт. ю-р Методи Стоянов Савов
 - отдел. к-р пех. 2 взв.
 порт. ю-р Жельо Костадинов
 Чешмеджиев - отдел. к-р артилеристи
 порт. ю-р Никола Йорданов Найденов
 - отдел. к-р артилеристи
 порт. ю-р Радко Иванов Пенков
 - отдел. к-р летци
 порт. ю-р Иван Стефанов Маринов
 - отдел. к-р летци
 порт. ю-р Иван Николов Илиев
 - отдел. к-р пионери
 порт. ю-р Димитър Александров Стоянов
 - отдел. к-р свързочници

**Командири във 2. юнкерска рота
септ. 1943 до 1 август 1944г.:**

майор Георги Иванов Георгиев
 - к-р на ротата
 кап. Любомир Тодоров Марков
 - взв. к-р 1 пех. взв.
 кап. Иван Иванов Драндаров
 - взв. к-р 2 пех. взв.
 кап. Тихомир Атанасов Попов
 - взв. к-р артилеристи
 кап. Димитър Йовчев Георгиев
 - взв. к-р летци
 кап. Асен Димитров Самоковлийски
 - взв. к-р пионер. и свърз.
 кап. Иван Петров Падарев
 - взв. к-р кавалеристи

лейт. Ангел Иванов Папазов
 - взв. к-р моряци
 порт. ю-р Здравко Георгиев Шилиянов
 - ф-л на рота
 порт. ю-р Васил Атанасов Манев
 - взв. порт. ю-р 1 пех. взв.
 порт. ю-р Тодор Донков Пашов
 - взв. порт. ю-р 2 пех. взв.
 порт. ю-р Тодор Иванов Гачев
 - взв. порт. ю-р моряци
 порт. ю-р Драгия Петров Куруджиев
 - взв. порт. ю-р пионери и свързоч.
 порт. ю-р Петко Иванов Михайлов
 - взв. порт. ю-р кавалеристи
 порт. ю-р Петър Янков Коцев
 - взв. порт. ю-р артилеристи
 порт. ю-р Антон Костадинов Попов
 - взв. порт. ю-р летци

**Командири в 1. юнкерска рота от
1.VIII.1944 до 14.X.1944г.:**

майор Тотю Димитров Данов
 - к-р на ротата
 кап. Любомир Тодоров Марков
 - взв. к-р 1 пех. взв.
 кап. Иван Иванов Драндаров
 - взв. к-р 2 пех. взв.
 кап. Тихомир Атанасов Попов
 - взв. к-р артилеристи
 кап. Димитър Йовчев Георгиев
 - взв. к-р летци
 кап. Асен Димитров Самоковлийски
 - взв. к-р пионери и свързочници
 кап. Иван Петров Падарев
 - взв. к-р кавалеристи
 лейт. Ангел Иванов Папазов
 - взв. к-р моряци
 ф-л порт. ю-р Димитър Беров
 - фелдфебел на ротата

Един тежък поход - 50 км. за 8 часа
 при пълно бойно снаряжение.
 Трябва да можем повече от това,
 което ще искаме от своите войници.

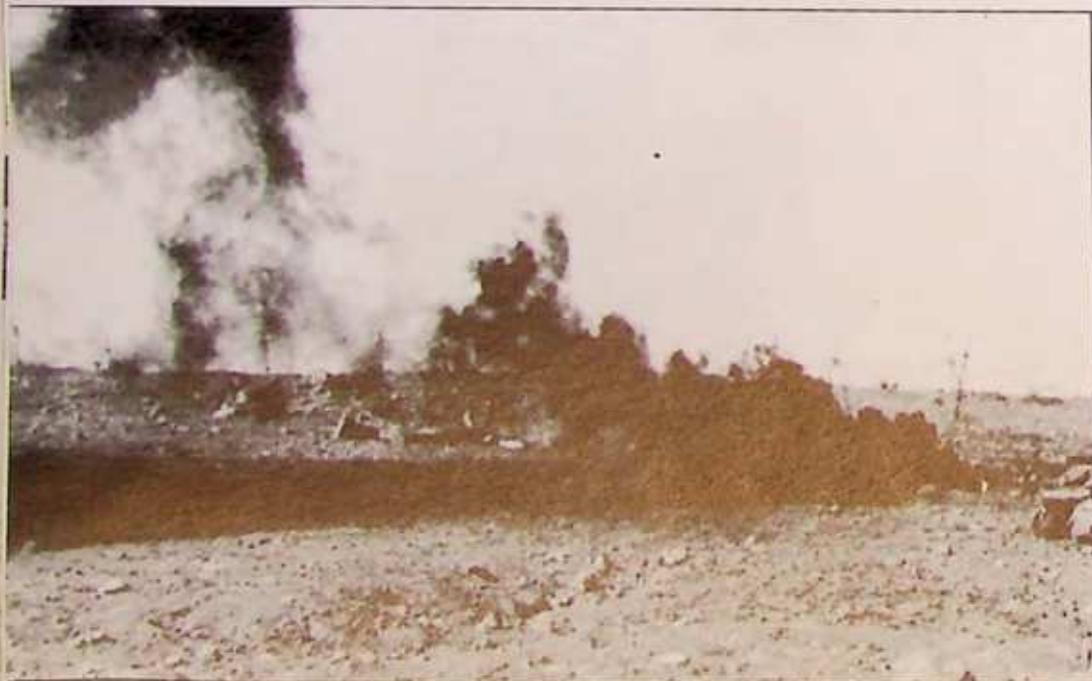

**НА ЗАГИНАЛИТЕ
ОТ 64 ВИПУСК
НА ВОЕННОТО
НА НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО
УЧИЛИЩЕ
ЗА СЛАВАТА
НА БЪЛГАРСКОТО
ОРЪЖИЕ**

**ПОКОЙНИЦИ ,
ВИЙ В ДРУГИ ПОЛК
МИНАХТЕ!**

В тези дни,
след изминалите
50 години
от производството ни
в първи офицерски чин,
отново си спомняме
за вас,
оставили кости
по пътищата
на войната.
Нашите редици
все повече оредяват,
но и последният
преживял
ще съхрани мъката
по вашата гибел
и гордостта,
че паднахте
със
смъртта на храбрите!

**ПОКЛОН ПРЕД
ВАШАТА
САМОЖЕРТВА.**

На полигона край лагера.

Погпоручик КРЪСТЮ САВОВ ЯРАНОВ

Е

то моят спомен:

"На 23 септември с Кръстю се представихме на командира на допльващата дружина, тъй като полкът беше заминал вече за фронта. Получихме назначение в 3 дружина. Кръстю беше определен за командир на 7, а аз на 8 рота. Помоли ме да си разменим ротите, понеже бил суеверен и числото 7 не му носело щастие. Командирът се съгласи, и така размяната стана.

След една седмица заминахме за фронта. Полкът действуваше в състава на 2 пехотна дивизия и бе разположен на позиция южно от Страцин.

При пристигането ни се получи заповед полкът да прекъсне връзката по шосето Страцин - Кратово и извърши обхват на Страцинската позиция от юг.

В изпълнение на задачата нашата трета дружина се хвърли в кървава битка с противника.

На 27 октомври ротата на подпоручик Яранов започна атака срещу вражеските позиции по каменистите чукари край с.Ружинци. Кръстю смело и уверено поведе напред пехотната верига.

Провидението обаче бе отредило този бой да стане последен за него - картечен откос прониза смъртоносно гърдите му.

След стихване на битката нашите санитарии прибраха тялото му от бойното поле.

Кръстю беше тържествено погребан в родния му град Велико Търново.

Така завърши младият живот на нашия съвпускник, пълен с вяра и надежда за едно по - светло бъдеще.

Поклон пред светлата му памет."

Тодор Иваницов - 64 в.

Погпоручик БАСИЛ АТАНАСОВ МАНЕВ

П

омните ли Васко Манев?

Мургав и строен момък. Смел и решителен. Един бъдещ български офицер, следовник на храбреците по бойните пътища на родната войска. Но съдбата пожела друго!

Сутринта на 3 август 1944г. край лагера в с. Банкя провеждахме учение с взривяване на експлозив за прокарване на просека в телена мрежа. Всичко бе подготвено и при запалване на фитила групата ни се укри в окопа. Васко бе залегнал до мен. Неизчакал мощната експлозия, той се надигна и взривната вълна го повали, наранявайки го смъртоносно. Падна по гръб бледен и бездиханен. Отломка коварно бе проникнала дълбоко в тялото му и сторила непоправимото.

И днес се питам защо Васко, иначе спокойно и уравновесено момче, не изчака прикрит в окопа възпламеняването на експлозива. Може би предстоящата атака му вдъхна фаталната смелост и нетърпение. Може би бъдещият командир даде пример пръв да поведе войниците, рискувайки живота си!

Почивай в мир!

Петър Илинов - 64 в.

Погпоручик ПЕТЪР ЯНКОВ КОЦЕВ

Р

оден в с.Полски Тръмбеш. Завършва V гимназиален клас. Артилерист. Назначен в 1 армейски артил. полк в София, с който участва в първата фаза на войната. Като офицер - наблюдател в същия полк участва и във втората фаза. Първа българска армия настъпва западно от Белград и южно от р. Дунав. На 22.12.1944г. започва Сремската операция. Крайната цел е линията Винковци - Вуковар. В района на селата Берак, Грабово, Оролик и Сотин 8 пех. див. среща упорита съпротива и търси артилерийска подкрепа. Подпор. Коцев в изпълнение на възложената му задача при с. Берак води огъня от едно дърво поради равнинната местност, но немски снайперист го ранява тежко в корема. Въпреки операцията при полеви условия почива още същия ден. Награден.

Димитър Доросиев - 64 в.

Ноември 1939 г.
Втори кадетски взвод.

Подпоручик ТЕНЬО ФИЛИПОВ ТЕНЕВ

Теньо Тенев има тежко детство и още малък загубва баща си. След производството в първи офицерски чин е назначен в Пети конен полк - гр.Брезник в ескадрона, командван от подпор. Борислав поп Стоименов, който разказва:
- С голяма радост приех идването му в ескадрона. В училището често бяхме заедно. Неговото първо бойно кръщение беше на 29 октомври край с. Кралево, Моравско. Теньо поведе спешения си взвод със задача чрез бой да разузнае отбранителната позиция на германските части пред нас. Придвижваше се смело и внимателно. Хладнокръвието му ми вдъхна вяра. Войниците следваха на прибежки безстрашния си командир. Изведнъж попаднахме под силен картечен и минохвъргачен огън. Бях на двадесетина крачки от Теньо и чух твърдата му команда: "Първо отделение да се изнесе на слога!" Същия слог, който той сам прикриваше. Съдбата беше отредила тази му команда да бъде последна. Неприятелски куршум прониза гърдите му, от които - дочух - се отрони последна въздишка. Така секна животът на този млад човек, презрял смъртта в тази излишна и жестока схватка. Неговата самотна майка продължаваше да го чака да се върне, но вместо него притисна към сърцето си само ордена му "За храброст". Този орден беше единствената ѝ утеха и гордост.
Поклон пред героичния подвиг на подпоручик Теньо Тенев!

По спомени на
инж. Борислав поп Стоименов - 63в.
"Един завет" бр.3 / 94г.

Подпоручик ЛЮБЕН ЯНКОВ ЛЮБЕНОВ

При разпредението на випуска по специалности Любен Любенов избира инженерния профил, става пионер.

През август 1944г. випускът отива в бойното училище в Ниш. Занятията се водят по родове оръжия.

На 21 август пионерната група имаше занятие в царевична нива край брега на р.Нишава, на запад от Ниш. Към обед се чу вой на сирени - сигнал за въздушна тревога. Групата ни се пръсна из царевичната нива. Скоро край нас затрещяха самолетните бомби. След като самолетите отминаха, намерихме Любен паднал по корем под една круша в нивата. Каската му бе килната назад и изпод нея течеше кръв. Той беше още жив, но скоро настъпи краят.

Парчета от бомба бяха пробили каската.

Така загина нашият съвипускник само двадесетина дни преди производството ни в първи офицерски чин.

Нека си спомним за трудолюбивия ни другар, който с голяма любов и всеотдайност се готвеше да служи на Родината.

Вечна му памет!

Петър Германов - 64 в.

Подпоручик МИЛКО ХРИСТОВ ХИКОВ

С Милко бяхме заедно - юнкери от II пехотен взвод. Обичах да го слушам в разпалените ни разговори през часовете за почивка. С изявени интереси към правно - философски теми, той умело оценяваше и тълкуваше тогавашните динамични събития.

След производството в първи офицерски чин се разделихме. Всеки се отправи към местоназначението си.

Първата ни среща след раздялата беше на фронта, в късния следобед на 10 април 1945г. Стана случайно. Здрависахме се. Той - с окопната кал по дрехите, брадясал, с зачервени от безсъние очи и разсеян поглед. Седнахме до едно дърво и засподеляхме преживяното от миналите дни - премеждия и смърт. Замълчах, за да може Милко да довърши писмото до родителите си. Прибра го в джоба на куртката си с думите: "От брат ми в далечната чужбина те нямат известия, поне аз да ги разтуша."

На другата сутрин - 11 април - предстоеше атака. Полкът, в който служеше Милко, действуваше в главното направление. Привечер край нашата позиция мина група войници от пехотния полк. Попитах за подпоручик Хиков. Един от пехотинците се случи от неговия взвод и разстроен ми каза: "Още шом тръгнахме в атака, простреляха подпоручика в гърдите. Преди да издъхне, простена само: "Писмото, писмото..."

Милко обичаше живота със сърце и с ум!

Вечна му памет!

Петър Илинов - 64 в.

На маневри - като на маневри - походи, учения, умора и кратка почивка, колкото за една снимка. А след това отново на път.

**Мичман II ранг
ХРИСТО ВЕЛИЗАРОВ
ПИШМАНОВ**

Роден на 20 октомври 1922г. в гр.Варна. Назначен в дивизион патрулни кораби на Дунавския флот. Като командир на стражеви кораб в изпълнение на служебните си задължения при патрулни действия загинал през нощта на 21 ноември 1944г. в студените води на Дунава при с.Пиргово, Русенско. Нелепа смърт прекъсва много рано жизнения му път и осуetyава участието му в миночистачните бойни действия заедно с неговите съвипускници - моряци.

Атанас Илев - 64 в.

БАЩИТЕ... ...“Батарейте бяха закарани на новите позиции с такова хладнокръвие, сякаш бяха на маневри, и когато оръдията започнаха да бълват огън, артилеристите знаеха много добре разстоянията до околните височини и прицелите им бяха смъртоносни...”

Донъхоу в "Дейли кроникъл" за боевете при Люлебургас 1912г.

“Щурмът е успял благодарение на следните обстоятелства: обмисляне на всички подробности, образцова артилерийска подготовка, умело проведени нощни атаки, изключителна храброст на офицерите и войниците”...

Емил Козак - Чермак в телеграма до "Берлинер локал анцайгер" за Одринската операция

...И СИНОВЕТЕ

Артилеристите на бойна стрелба.

В КОГАТО БЯХМЕ ВЪВ ВОЕННОТО УЧИЛИЩЕ

...И СЛЕД ТОВА

КОПНЕЖ

*Да разпънеш платната
и да седнеш на рудя.
Нека морският вятър те брули,
нека те гони сурдития вятър.*

.....
*Може би на юг ще тръгнеш,
гдето бурите лудуват,
гдето в тихите, лунни нощи
се плува добре.*

*Там има мънитку гравета,
направени са от дъски,
но сдъницето и тоя вятър
отвън ги е позастарил.*

.....
*Шук-там поглеждат те стокини
и еднооки божества.
А бавно между тях годините
гребат със своите гребла.*

Емил Абаджиев - 64 в.

Бях толкова примерен и изпълнителен, та чак и на мен беше започнало да ми се гади. А пък и аз си имах някои пристрастия, за които бях готов да си търся бялата. Едни от тях бяха конете и ездата. Все си представях как участвам в състезания. Недалеч от лагера в Банкя пък имаше плац, подготвен с препятствия точно за конкур - ипик. И така, решавам за един следобед, докато трае почивката, да ида на препятствията. Оседлавам тайно Омуртаг. Обяснявам му, че всичко трябва да си остане между нас и за да бъде по-убедителен, пъхам в устата му бучка захар, задигната от трапезарията. После го възсядам и хващаме през

баира зад лагера, през полето, та на плаца. Прескачаме. Всъщност прескача Омуртаг. Той като види препятствие, не му трябва ни шенкел, ни шпора. И от радост забравяме жестокия и безмилостен свят на началниците.

Внезапно, както конят набира скорост и се носи над някакъв фенч, в много остър ракурс ми се мярва една фигура - фигурата на командира кап. Попов. Не беше от най-страшните началници, но инстинктивно съм дръпнал юздечката точно при приземяването. А на коня, страшно чувствителен към такива прояви, само това му трябва! Забива предните си крака като спирачки. А пък аз вече летя през главата му, та на земята.

Още докато трае полетът, през ума ми минават невесели мисли. Ей сега това диво животно ще ме сгази. И не само ще ме сгази, но каквото му е нравът, ще хукне през полето и ще изпокъса цялата амуниция. Тогава, каквото е останало несгазено от коня, ще го сгази началството, че амуницията си беше лично на някакъв офицер.

Но не стана така. Над мене преминаха в елегантен разкрач четири внимателни конски крака, всеки от които без усилие можеше да смачка на пита юнкерската ми глава. И вместо да побегне, спря се животното му с животно, обърна глава към останките ми и две любопитни конски очи ме загледаха с подтекст: "Видя ли какво се случва на такива, гдето се паникьосват от началници? А пък на мен от тях не ми пука!"

Нейсе. И този път ми се размина. Яката се бях натъртил, та ми се зачете вместо наказание. Но оттогава престанах да се правя чак толкова на светец и се научих да псувам.

**СПОМЕН НА ЕДИН ЛЮБИТЕЛ НА
КОНЕ ОТ 2 ВЗВОД...**

Михаил Станчев - 64 в.
от "Един завет" бр.4/1994г.

Походът София - Банкя е към края си. Още малко и ще пристигнем в лагера.

Ж

ивотът протече по нови правила-правилата на

голямото училище - казарма. Приехме като нормално да спим всички в едно помещение, в което, от леглата до шкапетата и дрехите в тях, всичко трябваше да бъде в идеален ред. Имаше и "чайна" - в нея, разбира се, чай не се сервираше, но там, ако си откраднеш малко свободно време, може и шах да се поиграе или да се изгледят празничните дрехи за предстоящата отпуската. Имаше и място за лъскане на ботуши, в което подът и ламперията бяха поели острия мирис на боя, която са мазали и лъскали десетки випуски преди нас.

Коридорът - това вече беше нещо друго. Тук за минути се превръщаме от ученици във войници. Тук запасвахме паласките, вземахме оръжието и тръгвахме на учения, тук се завръщаме вечер потни, зачервени от слънцето или премръзнали и мокри.

В този коридор бяха дългите пирамиди, на които смълчано, с някакво особено достойнство стояха подредени карабини и пушки, героичните "манлихери", преживели не една война, маневри, учения и паради, изстрелващи куршумите си по врагове, по мишени, смазвани и галени от стотици ръце - мълчаливи страници от историята на българската войска. По - късно, пак заедно с тях се бихме на Страци и при Куманово, на Драва и в Алпите.

Коридорът ни посрещаша с една своя, само негова неповторима атмосфера - с мирис на метал, на нагар, на дъро, напоено със смазка, на кожени ремъци - онази с нищо несравнима миризма на оръжие и снаряжение.

С бодрото "Ставай!" в 6 ч. дневният прекъсваше най-сладкия сутрешен полусън. В първите дни коридорът биваше обхванат от неописуем хаос. Полуоблечени, по пижами, всички се втурваха към ботушите си, към умивалнята, в която, да бъдем справедливи, по-първите можеха да случат и затоплена вода. Търчане напред-назад, едва успявахме да се оправим. За половин час да се подготвиш за сутрешния преглед не е шега работа. Постепенно всичко улегна и се убедихме, че половин час не е малко време.

Пак в коридора ставаха и вечерните проверки - тази стара традиция в българската войска, изпълнена с дълбок войнски смисъл и съдържание. Все още ме вълнува споменът за онази невероятна тишина, като че и дишането ни спираше, с която изслушвахме зарята, а после многогласното изпълване

на вечерната молитва. Бързахме да привършим с останалата част от проверката, за да се втурнем към леглата.

Коридорът е територия на дневния - на будното око на ротата, на човека с малко повече власт и много повече задължения от другите. Той не само че пазеше всичко, но и трябваше да знае какво точно пази - колко пушки, карабини, раници, хора, болни и т.н. И никакви импровизации не помагаша, защото дежурният офицер знаеше как да проверява.

На дневания през деня му е скучно. Сам в цялото помещение, разхожда се до полуца в пустия коридор, мечтае, оправя някой отпуснат ремък на карабина или накриво оставена раница. Но вечер, тогава настава неговият час. Когато всички си легнат, в коридора остават 170 чифта ботуши, цял ден не сваляни от краката, трамбовали плаца в строева подготовка и завършващия деня неколкократно повтарян церемониален марш, 170 чифта чорали и партенки, отдавна изгубили белия си цвят, увити около ботушите. Докато ротата готве в първия си сън, дневният подрежда дългата редица от ботуши в права линия.

В този час и широко отворените прозорци не помагаша.

Но и в това има своеобразна романтика...

Във всеки юбилей, колкото и сърдечен и тържествен да е той, има някаква тъга, носталгия по нещо, което е отминало, което няма да се върне.

Така беше и с нашия юбилей. Пред входа на Училището се бяхме събрали стотина мъже вече на възраст, побелели, някои поприведени - далечен спомен от изпълнения с ентузиазъм и енергия 64 випуск, който преди 50 години бодро пое към редовете на българската войска.

Че беше минал половин век оттогава, показваше и това, че трябваше внимателно да се вгледаме един в друг, за да се познаем. А после възклицания, прегръдки и спомени, спомени...

С трепет минахме под арката на победите - е, не с тази бодрата крачка както някога, и с тъга се взирахме в празните колони, на които тогава бяха изписани чутовните победи на българския войник.

Посрещна ни плацът с Колоната на българския офицер - този плац, земята на който беше станала като бетон от строеване и маршировки на хиляди ботуши десетки години. На това място сега между прекараните алеи самотно стърчаха млади дръвчета. Като че всичко се беше смалило. И сградата беше изгубила своята внушителност.

С Колоната на българския офицер, пазена от четирите зналаи лъва, край която минавахме с благоговение и която беше символ на Училището, беше станало нещо. Лъвовете се бяха превърнали в хилави лъвчета, срамежливо заврели муцуни в огромни чешмири, сякаш се криеха от минаващите край тях. Стана ми мъчно. Сега Училището има друго предназначение и в изтъряло не малко вътрешни преустройства.

Не се качихме на етажите със спалните ни помещения. Това беше мъдрият ход на домакините. Те не искаха да разрушат онези скъпи спомени, които половин век пазихме в съзнанието си и които много пъти ни връщаха към годините, вече завинаги отлетели.

И все пак, това беше нашето, Военното училище, виждахме го не такова, каквото е, а каквото беше. Така и ще го запомним.

Юлий Минчев - 64 випуск

Добре маскиран, ветеранът "Максим" е готов за стрелба.

АРТИЛЕРИЙСКИТЕ КОНЕ

*Ветрища гонят разпилени образи
в небето -
погълнати от времената светове.
Повлекли бури на стоманени лафети,
като от бронз излети,
пристъпват артилерийските коне.*

*Съдби на стремената, подковите изтрити
във надпревара със смъртта.
Коне и хора приведени, превити
изтааскват залпове и канонади
по разкаляните коловози на дълга.*

Горещо
лагерно
лято -
на суша,
по море
и във
въздуха.

*Не сецаш ли понякога отново задъхания
топък дъх на коня,
опряната на рамото доверливо глава.
И как със своята и неговата воля
понасяше войнишките неволи и
страха.*

*По пътищата на войната
не се развяват вече конски гриви.
Реват мотори, с конски сили измерват
своя сприхав благ.
Една епоха си отива.
Отиват си и боговете на войната
с последния артилерийски враг.*

Михаил Станчев - 64 в.

По идея и мотив на Нансен Начев - 64 в.

Н

е е Джек Лондон, а просто един така наречен възпитаник

от 39 випуск на Морското на Н.В. училище, който заедно с още 11 бъдещи морски офицери трябваше в продължение на 2-3 години да се доизкальпи във военната наука и на сушата - в класните стаи и плацовете на ВНВУ. Спътниците в по-нататъшната ни съдба бяха артилеристите от 64 випуск на училището. Бързо се сприятелихме. Бяхме все мъжки момчета, та неусетно свикнахме с промяната, с режима, със строевите учения, с класните занимания и всичко останало. Но с едно нещо не можахме да постигнем съгласие. Конете. И досега се чудя кому беше хрумнало да се пошегува с нас и да прави от моряци-кавалеристи. Че кон и кораб започват с еднакви букви е очевидно. Но къде ти мирис на водорасли, морска синева, чайки, гларуси и ревящи вълни, къде ти дъх на конски тор, конско цвилене и драпане на конски гърбове с чесало. Изминаха много години, но и сега пред очите ми е манежът. Как влизаме за първи път там, а в средата - кон. Огромен першерон. Кавалерийски офицер ни въвежда набързо в "материята" и веднага след това заповядва първият да излезе напред. Първият бях аз. Доближих коня. Той се извърна и ме изгледа с отегчен поглед. Беше свикнал с всичко това и, изглежда, знаеше какво ще се случи. Аз поглеждах тази масивна неподвижност и как да е, успях да се кача. А конят веднага, без покана, потегли. После също така по своя воля увеличи хода и целият манеж като че започна да се тресе и люлее. За да се задържа, хванах се с две ръце за седлото. Смях в залата. Под купола на манежа върху конския гръб изнемогваше едно недоразумение - моряк на кон!

Изведнъж, както неочаквано беше тръгнал, така и неочаквано конят изпръхтя и спря. Не можах да се задържа, изхлузих се от седлото и се изтърколих на земята. Настъпи голямо оживление. И за да намалая ефекта от станалото, бързо се изправих, застанах пред поручика и си позволих да се пошегувам, като използвах познатата фраза от вица за Киркор. Докладвах: "Господин поручик, конят се свърши!" Човекът, изглежда, имаше чувство за хумор. Не се разсърди и ми

изкомандува: "Марш в строя!"

А после взе да ни обяснява, че това не е бездушна машинария като кораба, а кон. И че за да се научиш да го управляваш, трябва да познаваш душата му.

И така се заехме да изучаваме тази душа, че вечер след подобни занимания си лягахме със здраво натъртени задници. Изучихме ли я? Не знам. Но за себе си разбрах, че между гърба на першерона и валуната наука кораба няма

кой знае каква разлика. И от едното, и от другото, след като слезеш, земята продължава да се люлее под краката ти. А след като завършихме училището, се зарекох - никога повече коне! Та ако ще да са и с най-богатата душевност!

**ЕДИН МОРЯК НА КОН , КОЙТО СТРАДА
ОТ КОНСКА НЕПОНОСИМОСТ**

Атанас Илев - 64 в.

НА ЕДИН ПРИЯТЕЛ

*В*секи тръгва сам погип съдбата си
и не знае где го носи вятърът.
Ето на - и днеска с тебе братя сме
по метти, идеи и по бяра.

*А не знае утре как ще сътне,
а не знае утре ще се видим ли.
Може би денят ми е завършил
или са се свършили годините.*

*Може би не ще се видим вече,
може би до гроба ще сме заедно.
Все едно - при мен или далече,
все едно - във младата ми памет
ще останат нашите стремежи.*

Емил Абаджиев - 64 в.

Зимата не е пречка.
Ученията на открито не престават.

ЗАВРЪЩАНЕ НА ЗНАМЕНАТА

Пробудени вихри кръстосват
простора
и палят искри в пепелта на
отлетялото време.
Посивели коси. Избелели пагони.
Къде са нашите батареи?
Къде са нашите ескадрони?

Отново безсънни тръбаги тръбят
за проверка.
И ротите тръгват, строени в
железни карета.
Зли сиви, безответни закони!
Къде са нашите батареи?
Къде са нашите ескадрони?

Аети незрима сигнална ракета.
Караули, за потест - истината
пристига.
Истината пристига със знамената
и войната слава.

Съборени бюстове.
Сломени съдби.
Сенки в походни колони.
Къде са нашите батареи?
Къде са нашите ескадрони?

Да се огледаме.
Да си припомним.
Кои сме?
Останахме ли непреклонни?
Отива си столетието гузно.
Животът ни... Животът си отива!
Но все тъй гордо ще се веят
знамената.
И под изстрадалите небосклони
ветно ще се пеят песните сурови,
песните за нашите безсмъртни
батареи,
песните за нашите безсмъртни
ескадрони.

Михаил Станчев - 64 в.

Тук е като на война. А как ще бъде там?...

Ш

реминал през много бури, но винаги горд и несломим, българският народ трябваше да откъсне от сърцето си още една свидна българска рожба - своя любим Цар Борис III.

Като върховен вожд и шеф на училището, смъртта на Царя Отец бе за нас още по-тежка, но под бремето на общата скръб ние станаме по-единни, по-силни.

На 1.III.т.г. в двора на училището, при скромно тържество стана символното сменяване шефа на В.Н.В.У., изразено в сменяване на вензелите. Н-кът на у-щето говори за живота на покойния Цар. Пътя, който Царя Обединител ни посочи и примера, който ни даде, ще бъдат за нас дълг във войнишкия ни живот.

Малко след това, изпълнени с възторг погледи срещат златното "С" върху пагоните, а в очите гори надежда и вяра в най-светло бъдеще на България. Същия ден се извърши и предаване на знамето от ф-л порт. ю-рите от 63 в. на по-младите им другари от 64 в. Мощното ура, изтръгнато от младите гърди, бе уверение за вярната и предана служба на Царя и Родината, под свещената сянка на знамето.

СМЯНА НА ВЕНЗЕЛА

ф-л порт. ю-р Юлий Минчев - 64в.
сп. „Родна стряха“
1/1944

Предаване
знамето
на ВНВУ
от 64 в.
на 65 в.
/лагер на ВНВУ/

В

ойнските добродетели, които изградихме тук у нас, са вечни и непоклатими. Те не подлежат на преоценка и ние ще ги запазим в себе си през всичките превратности на нашата история и нашата съдба. Това знаме е техен символ. Пазете го!

ф-л порт. ю-р Димитър Беров
при предаване на знамето

ОТНОВО ТУК

1. Наново виждам мънижките къщи,
полянците, познати тъй добре,
а сякаш, те тревите пак са същи,
а също пак е синьото небе.

Наново влизам в мънижката стая,
наново сядам в нея уморен.
И знам добре - пак тука ще метая
за нов по - светъл ден.

Но все пак тука нещо не е също -
усещам го, макар те го не знам.
Да, нов лист сякаш времето отгързва
и в него пише - Ти си по-голям.

2. По тая див, планински склон
тревата е изсъхнала отдавна.
Отдавна духа вятърът по голите,
покрити с едри камъни поляни.

Отдавна аз съм тук и в тая нощ,
във тая нощ на доброволно вдение,
в звездите търся тайната студена
на моя млад и неживян живот.

3. И макар те студът е голям, те умората тегне
и затваря очите за сън и мечти.
И макар те възлизам над зинали бездни,
гдето в снега и в студа и смъртта - като призрак лети.

И макар и дарет от нещата, които обичам -
от метните, градината и от където полско небе
чувствам някога някакво странно отритане
от признатото обичо, от желаното обичо "добре".

Във такива минути се чувствам мощен и силен,
ставам другар на звездите, ставам другар на орли
и политвам над другите, някак странно окрилен
за света и за себе си дни по - светли открил.

4. И все пак
в някоя есенна нощ
искам да сляза във теб,
равнина.

В мрака
тържествено - мощна
ще блести
светлина.

И във нея
да вървя
искам аз до забрава.
Аз тая във гърдите си
стар копнеж,
зов.

Непознат на орлите -
тоята млада
любов.

порт.-юнкер Емил Абаджиев - 64 в.

„Юнкерска родна стряха“ - бр.5/1943 г.

Палатките са по-малко удобни от бараките, но това не помрачава настроението.

Н

езабравимо събитие за нас беше двуседмичното ни отиване през октомври

1940г. в Италия.

В Западна Европа бушуваше войната. Хитлеристка Германия и комунистическият Съветски съюз все още бяха съюзници, а България не беше присъединена към Тристранния пакт.

В древния град Падуа се състоя събор на националните младежки организации на Италия, Германия, Унгария и Румъния. Беше поканена и България. Тогава у нас подобна официална младежка организация не съществуваше. Пета кадетска рота от 64 випуск на ВНВУ бе избрана да представлява нашата младеж. Облечени в спретнати зеленобежови спортни униформи крачехме в стройно каре след българското знаме с песни, бодри и засмени. В булеварди и стадиони се носеха "Един завет" и "Велик е нашият войник" заедно с италиански песни, на които ни беше научил нашият любим

преподавател по пеене, композиторът Драгия Тумангелов. Навсякъде появата ни се посрещаша с овации.

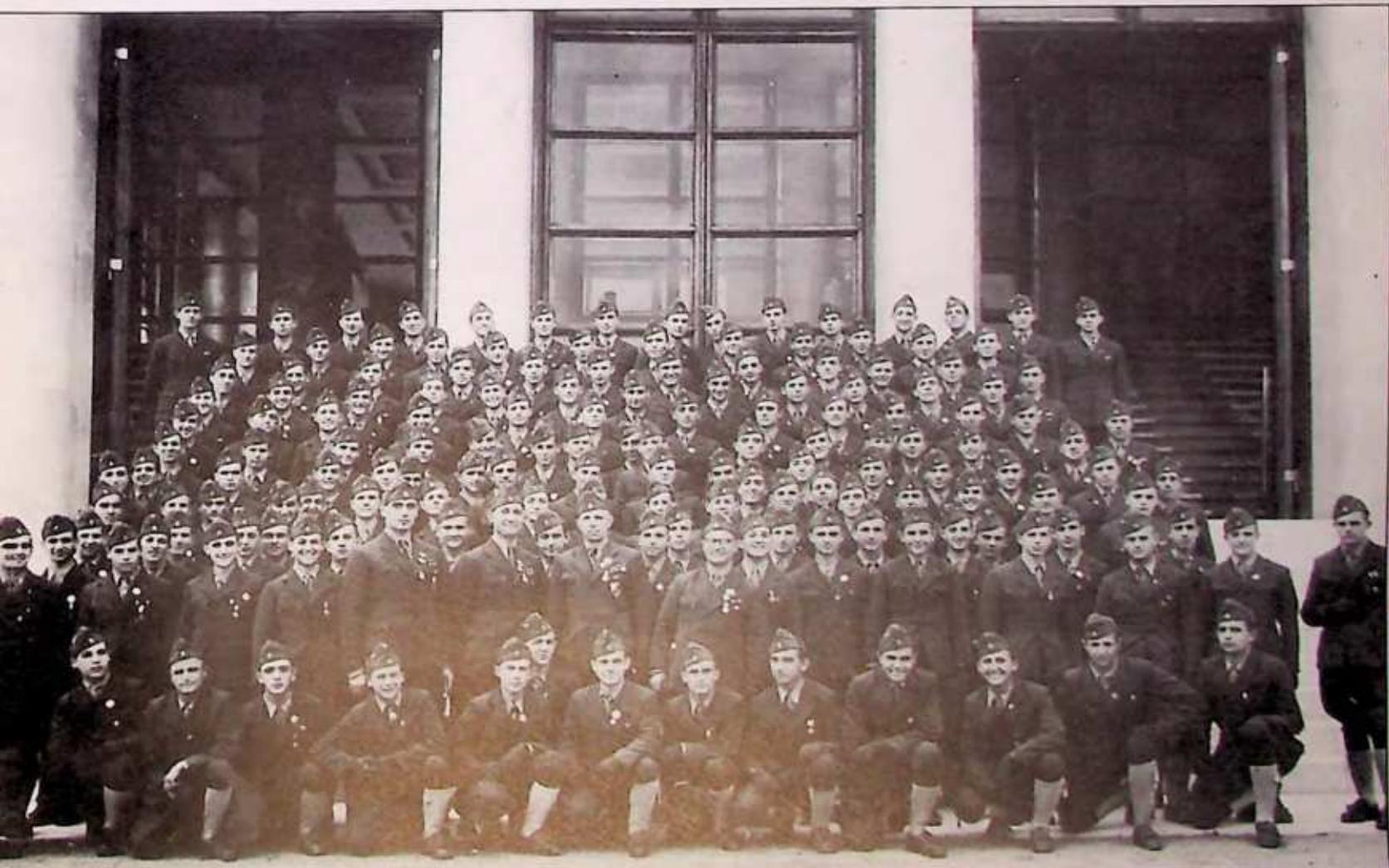
Тържествата от Падуа бяха повторени в италианската столица. В новия римски форум, построен от мрамор и засбиколен от огромни статуи в класически стил, италианците бяха организирали внушителна манифестация на тяхната ликторска младеж. Всички гости дефилирахме и пяхме пред многохилядна публика. Ако се съди по аплодисментите, изглежда действително се представяхме по-добре от другите.

След официалната програма обикаляхме Рим с широко отворени очи. Придружени от екскурзоводи, погълтахме жадно чудесата на Вечния град. Историята и културата на древния Рим, за които бяхме слушали, ни поразяваха не само зад стените на музеите, но и край булевардите и сред площадите. От учителя ни по рисуване Кирил Цонев, по-късно професор в Художествената академия, бяхме добили в кабинета с прожекторен апарат на училището представа за най-известните творби на великите италиански архитекти, скулптори и художници. Но възможността да се разхождаме в грандиозната базилика "Св. Петър", да

немеем пред "Пиетата" на Микеланджело, да разгледаме Сикстинската капела и Ватиканския музей надхвърляше и най-смелите ни мечти.

На връщане можяхме да разгледаме Венеция. Като преводачи ни придружаваха юнкери от по-старите випуски, владеещи италиански език от софийското италианско училище. Но езиковите ни познания по френски или немски бяха достатъчни да се разбираме без посредници с младежите от другите страни и да общуваме с обикновените граждани, сред които свободно се движехме. Постепенно самочувствието ни нарастваше не без основание.

Накрая спряхме в Триест. Пяхме на прощалния банкет. Нашият прекрасен тенор Димитър Шонев, по-късно солист на операта във Враца, омая домакините с лиричното изпълнение на техните любими канцонети. Настояваха да им гостуваме още ден - два и не ни пускаха да си тръгнем. Ала учебната година течеше. Във влака пътувахме към София всеки със своите мисли. Но всички бяхме почувствали гордостта и задълженията от това, че представихме България в една голяма чужда страна. Завърнахме се обогатени за цял живот.

Месец август 1943 г., заедно с първите крачки на нашата зрялост, ни донесе и най-голямото дотогава изпитание. Дните на възторжена и спокойна младост бяха помрачени от смъртта на любимия ни Цар.

От 22.08. бе определено да участваме във военни маневри край Сливница. Там щяхме да покажем пред нашите висши началници какво умеем като бъдещи командири. Нещо повече - на 28.08., денят на решителните "боеве", щеше да присъства и Н.В. Царят. Заели на 26 вечерта позиция западно от връх Забел, бяхме готови да посрещнем "атаката" срещу нас в ранната утрин на 27 август.

Но още преди полунощ пристигна заповед - след 15 минути всички готови за поход! Цялата позиция оживя. Забучаха мотори. Проблясваха светлини на сигнали и фарове. Никой от нас не знаеше защо. Тръгнахме към София натоварени с цялото си снаряжение. Предстоеше ни да изминем пешком бързо и безспирно около 50 километра. Край нас препускаха конници, профучаваха коли и камиони. Нашите командири бяха слезли от конете и вървяха с нас. Бързо, бързо към София! Напрегнати, не усещахме умората. Чувствахме как и върху нас ляга някаква отговорност, че нещо заплашва Отечеството. Движихме се в един общ устрем към столицата.

На размъване и вече близо до града разбрахме от сутрешен вестник, че Царят е тежко болен. Усетихме по гърбовете си студени тръпки. Краката ни се напълниха с олово. Изминахме пътя до Военното училище за около 12 часа. Там се стегнахме и преминахме в традиционния след учение церемониален марш. След тежката умора спяхме на другия ден, 28.08., малко по-дълго. Събудихме се в смут, с догадки и мрачни предчувствия. Така дочакахме

съобщението - Царят е мъртъв.

Един кумир, изграждан през нравственото ни и духовно развитие, ни напусна. Обичахме го наравно с Отечеството и му бяхме верни до смърт. И точно сега, когато тътенът на световната буря се чуваше у нас, Него го нямаше. Сякаш бяхме склонни да възроптаем срещу този удар на съдбата. Нима не чу Ти, "Всемогъщи прави Боже", когато пеехме "Молим Царя ни пази"?

Тъгата изпълаваше не само нас, но проникваше в цялото училище - в помещениата, класните стаи, плаца, парка... Знаехме, че тя ще се разсее. Щяха да останат здравите кълнове на родолюбието, верността, безкористността, добрината, жертвоготовността за Отечеството. За нас Царят олицетворяваше тези добродетели и сега ние ги наследявахме от него. С тях на 29.08. заедно с целия столичен гарнизон положихме клетва за верност на Неговия наследник цар Симеон II. Водени от тези добродетели, живяхме и се борихме повече от половин век.

Поклонението пред тленните Му останки в храма "Александър Невски" в една от следващите нощи откри нов етап в нашата съдба, белязан със знака на неравна борба да бъдат съхранени в народната памет Неговите идеали за обединяване на нашето Отечество. Представителна част от 64 випуск придружи ковчега до гара София и го предаде на народната скръб. На 28.08.1944г. пак ние отдадохме последна почит на гроба Му в светлата Риска обител. От випуските на ВНВУ, ние сме последният на Н.В. цар Борис III и първият випуск на Н.В. цар Симеон II - шестдесет и четвъртият, на границата между две исторически епохи и две височайши имена, свързани със същото на всички ни име - България.

СМЪРТТА НА Н.В. ЦАР БОРИС III

Димитър Беров - 64 в.

Юнкерите от 64 випуск изпращат своя Цар...

В края на януари 1943 г. десет юнкери от 64 випуск, подбрани по успех и познания по немски език, бяхме командирани за обучение в германски военни училища. В сърцето на Германия - Прусия, ни разпределиха в различни гарнизони по родове оръжие: по двама пехотинци, артилеристи, пионери и по един танкист, бронезитребител, танков гренадир и свързочник. Представихме се на 2 февруари 1943 г. в частите си. Съгласно програмата преминахме отначало заедно с новоприети немски юнкери - редни тримесечно единично обучение. Веднага пролича, че ги превазхождаме значително по физическа и военна подготовка. Имаше вече зад гърба си 40 месеци в нашето ВНВУ.

Времето бяха тежки за Германия. Току-що бе капитулирала армията на Паулус в Сталинград. Бомбардировките над големите градове бяха почти ежедневни. Прехраната, макар и добре уредена, беше доста оскъдна и еднообразна. Превешихме ни впечатлението, че в елитните части на Вермахта, в които попаднахме, другарите и началниците ни, повечето потомци на померанското офицерство и дворянство, не бяха добре настроени към Хитлер и малцина вървяха в победата. Вълрехи това същите тези хора, изпълнени със съзнанието за дълг към Германия, се биха и умираха още 27 месеца до капитулацията.

Обучението ни продължи във военни училища, специализирани по род оръжие. За повечето от нас това бе свързано с местене в други градове. Разликите в програмите и методите на обучение спрямо тези във ВНВУ бяха съществени и много големи. Във ВНВУ се подготвяха младши командири с богати теоретични знания и с усилените практически занятия през лятото на лагера в Баня. В Германия целта беше за 2 години да се създават отлични взводни и ротни командири, способни да се справят с всякакви изисквания на съвременната война. Теоретичните знания, които ни преподаваха, се съчетаваха веднага с тяхното практическо приложение. То се извършваше не само на специални близки полигонони за ежедневни занятия, но и на обширни и разнообразни местности за бойни учения, пръснати от Северно море до Алпите и от река Рейн до бившата граница с Полша. Участвахме в действия с изцяло моторизирани бойни единици в обстановка, близка до реалната. Усвоявахме боравенето с модерна материална част, която етално се внедряваше и в нашата войска, за да получим "изпреварваща" квалификация. За ученията се отпускаха необходимите количества боеприпаси, включително и артилерийски, както и бензин. Управлението на моторни превозни средства влизаше в задължителната подготовка на всички юнкери.

Повишението в немските военни училища не зависеше от срока на прослужено време, а за всеки поотделно от придобитите знания и умения. Всеки юнкер-подофицер (у нас поручей - юнкер/прекарваше най-малко двумесечен боен стаж на фронта. След удостояване от съответния командир на полк продължаваше задължителната подготовка във военно училище до производството в офицерски чин. За нас, вече поручей-юнкери, бе определено да преинем четиримесечен стаж от март 1944г. в германското бойно училище в гр. Ниш. То бе създадено за подготовка на български офицери. В нея наред с немските офицери участвахме вече като обучавани и ние с придобитите познания и практически опит. През юли 1944г. бе предвидено да се върнем в Германия и да завършим пълната програма на обучение. Обаче политическата обстановка в България промени този план. Останахме в лагера на ВНВУ в Баня и положихме приравнителни изпити по предметите, които ни липсваха. На 14 септември 1944г. бяхме произведени заедно с останалите ни другари от 64 випуск в първи офицерски чин. След едномесечен отпуск всеки от нас по командването на бойната си част и се отправихме да се бием срещу тези, които ни бяха учили на бойно майсторство. Изпълнихме достойно дълга си към Родината на фронта и в казармата, нас ни постигна участта на "царски офицери", догледана с определението "обучавани в немски военни училища".

НА ОБУЧЕНИЕ В ГЕРМАНСКИ
ВОЕННИ УЧИЛИЩА
Ив. Малчев, [Е. Ганчев], Д. Доросиев
и В. Попов - 64 в.

Спортното събитие "номер едно" на годината за военноучебните заведения в София - обиколката на Двореца - ни държи в напрежение.

Усилени тренировки. Дневният ни режим е натоварен - класни занимания, строева или бойна подготовка, а след това за почивка - бягане. Намирахме сили.

Понякога вечер, след вечерната проверка, трите представителни отбора на ВНВУ минавахме под строй, водени от поручик Никушев през портала на училището и се отправяхме по безлюдните улици към "Царя". Пред Военния клуб сменяхме униформите със спортни екипи и започвахме тренировките на самото място. В нощна макар и безлюдна София се чувствахме въпреки умората като в малък вечерен отпуск.

Знаехме, че нашият постоянен съперник, Школата за запасни офицери, има много силен отбор и това не ни правеше особено самоуверени. Беше вярно, че от досегашните 14 обиколки ВНВУ беше спечелило 12, а само 2 пъти ШЗО беше отнесла купата в Горна Баня. Но можеше ли някой да предскаже какво щеше да се случи?

Денят е 7 ноември 1943г. Вместо загряване отборите ни се отправят под строй и пеша към Военния клуб, за да не губим "форма". Школяниците са вече там. Ръкуваме се и се потупваме дружески, но изпитателно се поглеждаме под вежди. Правим се на спокойни, ала само ние си знаем... А на всичко отгоре на "Царя" сякаш са си дали среща софийските девически гимназии. Но за съжаление сега не ни е до тях.

Стартът е даден. Първият пост минава между шпалир от ентузиазизирана публика. Засега водим! Вторият пост е най-уморителен и скучен. Наклонът е нагоре и няма зрители да насърчават състезателите. Тук школяниците са в стихията си и вземат преднина. Обаче на третия пост тя почти се стопява. На четвъртия, най-краткия, но с два коварни завоя, почти се изравняваме. Финална дистанция! В нея се влага всичко, дори и нещо повече. Напрежение, викове, писъци... и една флаanelка с вензел се връзва във финалната лента. Победа! Купата пак е наша! Петнадесетата обиколка на Двореца е спечелена от ВНВУ.

По обратния път до Училището като че не стъпвахме на земята. Още от караулката бяхме грабнати сред гръмогласно "Ура" и понесени на ръце по "Алеята на победите".

В отборите на ВНВУ за шафетната обиколка на Двореца от нашия 64 випуск участваха в I отбор - порт.ю-р Васил Димитров, конник; порт.ю-р Юлий Минчев, пехотинец; във II отбор - порт.ю-р Цветан Цолов, летец; в III отбор - порт.ю-р Боян Бръчков, летец.

Победата беше оценена и усилията ни бяха възнаградени - градският ни отпуск бе продължен с един час.

Война! Все още представите ни за нея бяха от прочетеното, от кинопрегледите. Но преди да нарамим оръжието и тръгнем към фронта, се случи да тръпнем от воя на самолетите и видим непосредствено жертвите и разрушенията от техните бомби.

Нощем сирените зловещо предизвещаваха въздушна тревога. Скачахме от леглата, грабвахме пушки и сандъци с патрони и се отправяхме бегом към укрытията. Идваха съобщения за бомбардирани градове из страната, а на 10.01.1944г. столицата понесе масиран удар. Бяхме в Коледна ваканция. Тези, които я прекарвах в София, преживяха тътена на взривовете и стенанията на затрупаните под развалините. Гледката на Народния театър, Народната банка, сградите по булевард "Фердинанд", улица "Цар Шишман" и другите беше печална и потискаща. Всеки софиянец от нас е запазил спомен за оказана помощ на пострадали, както и на деца, жени и възрастни хора на Софийската гара при паническата им евакуация.

Постепенно въздушните тревоги зачестиха. Куминацията настъпи на 29 и 30 март. След подадената тревога се подслонихме на групи във Военната академия, Немското училище и в избите на околните сгради. Експлозиите от бомбения килим бяха близо до укрытията ни. Солидните сгради се разлюляваха, като че ще рухнат. Прах и пясък нахлуваха в избите, пицяха жени и деца. После настъпи грозна тишина. Излязохме от укрытията. Гледката беше трагична - улиците осеяни с парчетата стъкла, пръст, тухли, паднали дървета. Мостът на Перловската река пред портала на училището беше почти разрушен. Бомбени кратери се редуваха по Алеята на победите,

в парка и на плаца, а в сградите димяха пожари. Заехме се първо да гасим огнищата и да спасяваме имуществото. Нашият съвипускник Иван Динев на пост при караулката до портала бе преживял в тесен окоп десетина бомбени попадения близо до него. Беше оцелял по чудо и се отърва само с психичния шок.

Командването реши незабавно да напуснем училището, като с поход се изнесем в лагера край с.Банкя. Преминахме през пустеещи софийски улици, покрай опожарени и разрушени сгради. Сякаш току-що бяха приключили ожесточени боеве в един фронтов град. Следващите месеци преминаха на лагера в класни занятия с дневни и нощни учения. Често бе обявявана въздушна тревога. Пръскахме се на групи в околната местност и брояхме ятата самолети, прелитащи на северозток към Румъния. През втората половина на август заминахме на курсове в немското бойно училище в град Ниш. Шегувахме се, че и тук самолетите ни намериха. При една бомбардировка по време на наше полско учение, коварно ларче от бомба нарани смъртно нашия съвипускник Любен Любенов. Той издъхна в ръцете на другарите си - пионери. Още незапочналата за нас война взе първата жертва от нашите редици!

В края на август България скъса отношенията си с Германия. Надвисна угрозата да попаднем в немски плен в навечерието на производството ни в първи офицерски чин. Но в суматохата нашите командири успяха да ни изведат от Ниш. По шосе и с влак стигнахме благополучно в Банкя.

Преживяхме стоически всичко разказано дотук.

А в далечината що ли още иде?

Петър Илинов - 64в.
Митко Косев - 64 в.

Тежка бомба засегна Военната академия.

Със заповед на Военното на НВ училище №187/25 септември 1944г. се обявяват наградените, показали най - добър успех при завършване курса на училището през 1944г. фелдфебел портупей-юнкери от 64 випуск, повишени на 14 септември 1944г. в чин "подпоручик", както следва:

Чин, име, презиме и фамилия	Откъде получава наградата	Каква сума или предмет
подпор. Иван Малчев Малчев - първенец пехотинец	фонд "Полковник Николаев"	2000 лв. и пистолет от пех. инспекция
подпор. Георги Александров Давиджов - първенец кавалерист	фонд "Полковник Николаев"	2000 лв. и седло от конната инспекция
подпор. Димитър Луков Доросиев - първенец артилерист	фонд "Полковник Ангелов" фонд "Генерал Кишелски"	1000 лв. 400 лв. и пистолет
подпор. Ото Александров Златарев - първенец по военна история	фонд "Генерал Хесалчиев"	500 лв.
подпор. Ангел Найденов Орешков - първенец по тактика	фонд "Генерал Хесалчиев"	500 лв.
подпор. Иван Костов Иванов - първенец въздушни войски	от Въздушни войски	пистолет
подпор. Емил Маринов Ганчев - първенец инженерни войски	от инж. инспекция	пистолет
подпор. Драгия Петров Куруджиев - първенец свързочни войски	от свърз. инспекция	пистолет
подпор. Живко Стефанов Цукев - първенец морски войски	от Щаба на морски войски	бинокъл

14 септември 1944 г., четвъртък. Производство на 64 випуск. Плац на ШЗО в кв. Горна баня. От името на новопроизведените подпоручици от 64 випуск първенецът на випуска Димитър Доросиев отговаря на речите на регентите: "...Пет години напругахме ум и сили с горещото желание да станем български офицери. Днес мечтата ни бе осъществена. Уверявам Ви, че ще изпълним достойно своя дълг, когато интересите на нашето Отечество го изискват..."

Вчера 9 ч. с. в двора на новата казарма на Школата за запасни офицери в с. Горна Баня при особена тържественост и въодушевление се извърши производството в първи офицерски чин на фелдфебел портупей-юнкерите от 64 випуск на Военното училище, както и на школниците-фелдфебели от Школата за трудови офицери в първи офицерски чин и на школниците от Ш.З.О. в чин фелдфебел. На тържеството присъстваха г.г. регентите В. Ганев, Цв. Бобошевски и Т. Павлов, министрите г.г. проф. П. Стайнов, генерал Д. Велчев, проф. П. Стоянов, д-р Рачо Ангелов, Б. Бумбаров, М. Нейчев, генералитетът начело, с главнокомандващия генерал Иван Маринов, представители на нац. комитет на Отечествения фронт, на областния комитет, на комитетата на околните села, четвърта соф. въстаническа дружина като представителка на народоосвободителната войска, служебни лица, граждани, работници, селяни.

Отслужи се молебен от соф. митрополит Стефан в съслужение на свещеници.

След молебена митрополит Стефан благослови младите войни и изтъкна техния дълг в служба на народа. След него произнесе речи г.г. регентите, които изтъкнаха, че младите сили, които днес се вливат в новата ни народна войска, имат преди всичко една задача - единни и сплотени да бъдат гранитна стена срещу неприятелите на народа, неговата власт и срещу попълзновенията на неприятеля от вън.

Думите на г.г. регентите бяха изпратени с "ура". След тях произнесе прочувствено слово министърът на войната г. генерал-майор Д. Велчев, който говори за дълга и задачите на новите български офицери в тези върховни моменти на изпитание, които изживяват народът и страната ни. Речта му бе изслушана с внимание и изпроводена с бурни акламации.

На приветствията отговориха първенците на випуските: от Военното училище Димитър Луков Доросиев; от Школата за трудови офицери - Александър Николов Желязков; от Школата за запасни офицери - Любомир Дончев Мерджанов, които с пламенно слово изразиха готовността си за извоюване свободата и благоденствието на българския народ, както и пълната си готовност да служат на новата власт О. Ф. На първенците м-рът на войната раздаде награди, след което новопроизведените чинове минаха в церемониален марш.

Дворът кънтеше от твърдата стъпка и ура на младите войскари.

**МЛАДИ СИЛИ СЕ ВЛЯХА
В НАРОДНАТА НИ ВОЙСКА**

в "Отечествен фронт", год. I, брой 7,
петък, 15 септември 1944 г.

К

ато изпълнение на
войнския дълг и
поведение в боя,

българската войска като цяло защити престижа си на най-добрата армия на Балканите. Вдъхновявана от все още неразрушените бойни традиции за чест и достойнство, храброст и себеприщаност, българският войник изпълни своя мъжествен дълг. В тази битка особено място заема българският офицер, който при неясното и не рядко открито враждебно отношение от новопоявили се над него "патриоти" съумя да запази самообладание и достойнство и верен на своя дълг, да поведе в боя поверените му от народа войници, максимално опазвайки ги от ужасите на войната, за да ги върне на близките им невредими...

Сп. "Един завет" бр.3/1995г.

**14 септември 1944 г.,
четвъртък.
Плац на ШЗО
в с. Горна баня.
Призводство на
64 випуск.**

За първи път в офицерски униформи и за последен всички заедно...
Пътищата на войната вече ни очакват!

Министърът на войната поздравява знамето на ВНВУ и новия старши 65 випуск.

Новопроизведените подпоручици се представят на министъра на войната генерал - майор Дамян Велчев.

Традиционният заключителен церемониален марш. Сбогом, наше ВНВУ! Благодарим Ви, наши началници и преподаватели, наши учители и наш пример!

ЦАРСКА ЗАПОВЕД

№120

ст. София, 14 септември 1944 г.

Повишават се в чин подпоручик свършилите курса на Военното училище портупей-юнкерите от випуска 1944 година и се зачисляват за взводни командири, с по 4600 лева чиста месечна заплата едному, както следва:

ПО ПЕХОТАТА

Иван Малчев МАЛЧЕВ - в 7 пех. преславски полк
 Ангел Найденов ОРЕШКОВ - в 1-ва бронирана бригада
 Димитър Николов БЕРОВ - в 18 пех. търновски полк
 Найчо Василев ЯНАКИЕВ - в 1 бронирана бригада
 Митко Косев ИВАНОВ - в 12 пех. балкански полк
 Григор Иванов ГРИГОРОВ - в 18 пех. етърски полк
 Димитър Михайлов ДИМИТРОВ - в 1 бронирана бригада
 Любчо Петров КУБАДИНОВ - в 1 бронирана бригада
 Георги Марков ХРИСТОВ - в 3 пех. софийски полк
 Симеон Николов ДАНЕВ - в 5 пех. дунавски полк
 Цвятко Недялков ЦОНЧЕВ - в 31 пех. варненски полк
 Тодор Донков ПАШОВ - в 6 пех. търновски полк
 Людмил Константинов КАРАГЪЗОВ - в 1 бронирана бригада
 Райко Петров АЛТАБАНОВ - в 12 пех. балкански полк
 Иван Николов ИВАНОВ - в 8 пех. приморски полк
 Иван Христов НИКОЛОВ - в 1 пех. софийски полк
 Георги Николов АВРАМЧЕВ - в 4 пех. плевенски полк
 Атанас Иванов КЕХАЙОВ - в 9 пех. гюлавски полк
 Юлий Стефанов МИНЧЕВ - в 1 пех. софийски полк
 Михаил Николов БАКЪРДЖИЕВ - в 6 пех. търновски полк
 Борис Тодоров СТОЯНОВ - в 31 пех. варненски полк
 Велчо Христов ВЕЛЧЕВСКИ - в 34 пех. троянски полк
 Иван Николов МАНОЛЕВ - в 1 пех. софийски полк
 Михаил Иванов МИХАЙЛОВ - в 13 пех. римски полк
 Георги Николов КИРЧЕВ - в 22 пех. тракийски полк
 Христо Симеонов ПАТЕВ - в 7 пех. преславски полк
 Христо Стоянов ХРИСТОВ - в 4 пех. плевенски полк
 Димитър Москов ГАЙДОВ - в 33 пех. свищовски полк
 Петър Петров ИЛИНОВ - в 2 бронезтр. дружина
 Антон Димов ТОНЧЕВ - в 24 пех. черноморски полк
 Иван Кръстев ЧАРДАКАЙСКИ - в 35 пех. врачански полк
 Иван Иванев БИСЕРОВ - в 1 дивизионна картчена дружина
 Йосиф Йорданов ЙОНЧЕВ - в 4 дивизионна картчена дружина
 Христи Хараламбиев ПОПОВ - в 27 пех. чепински полк
 Милко Христов ХИКОВ - в 46 пех. добрички полк
 Цветан Ангелов ЦВЕТАНОВ - в 6 пех. търновски полк
 Николай Атанасов НИКОЛОВ - в 21 пех. средногорски полк
 Добри Методиев ГЕОРГИЕВ - в 1 бронезтр. дружина
 Витан Димитров МАРИНОВ - в 11 пех. сивенски полк
 Боян Арсов ХАРАЛАМПИЕВ - в 13 пех. римски полк
 Иван Иванов КЮЧУКОВ - в 21 пех. средногорски полк
 Тодор Асенов ИВАНИЦОВ - в 36 пех. козлодуйски полк
 Васил Борисов СТАНЧЕВ - в 19 пех. шуменски полк
 Андро Йорданов ПАНАЙОТОВ - в 29 пех. ямболски полк
 Любен Ангелов АРАБАДЖИЕВ - в 34 пех. троянски полк
 Стефан Петков МАТАНОВ - в 23 пех. шипченски полк
 Кръстьо Савов ЯРАНОВ - в 36 пех. козлодуйски полк
 Стефан Върбанов ДРАГАНОВ - в 19 пех. шуменски полк
 Илик Йосифов ДУШКОВ - в 46 пех. добрички полк
 Иван Георгиев ДРАШКОВ - в 10 пех. родопски полк
 Димитър Радославов РАДУЛОВ - в 14 пех. македонски полк
 Драгомир Петков ЦАНКОВ - в 15 пех. ломски полк
 Димитър Георгиев МЕДНИКАРОВ - в 15 пех. ломски полк
 Нансен Бонев НАЧЕВ - в 30 пех. шейновски полк
 Йордан Димитров КАМБУРОВ - в 2 пех. ямболски полк
 Асен Иванов ЧАВДАРОВ - в 44 пех. тунджански полк - Ивайловград
 Петър Боянов БАЕВ - в 27 пех. чепински полк - Девин
 Крум Крумов ГЕОРГИЕВ - в 14 пех. македонски полк - Петрич

ПО АРТИЛЕРИЯТА

Димитър Луков ДОРОСИЕВ - в 1 арт. артилерийски полк
 Ото Александров ЗАТАРЕВ - в ОВ моторен арт. полк
 Петър Янков КОЦЕВ - в 1 арт. арт. полк
 Любен Димитров ЕНЕВ - в 1 арт. арт. полк
 Емил Стефанов АБАДЖИЕВ - в 3 арт. арт. полк
 Ангел Маринов ВЪРБАНОВ - в ОВ моторен арт. полк
 Бисер Стоянов ИВАНОВ - в 2 арт. арт. полк
 Михаил Аспарухов СТАНЧЕВ - в 4 арт. арт. полк
 Борис Йорданов ПЕЦАНОВСКИ - в арт. полк на 1 брон. бригада
 Божко Стефанов БОТЕВ - в 3 див. арт. полк
 Михаил Георгиев ДЕЛЧЕВ - в 7 див. арт. полк
 Тодор Константинов АНГЕЛОВ - в 4 див. арт. полк
 Константин Антонов БАЛТАКОВ - в 4 див. арт. полк
 Димитър Николов КОСТЕВСКИ - в арт. полк на 1 брон. бригада
 Цано Василев ЦАНОВ - в 4 арт. арт. полк
 Павел Еремиев НЕЛКОВСКИ - в 3 див. арт. полк
 Иван Димитров ГОЛЕВ - в арт. полк на 1 брон. бригада
 Любен Димитров МИЛКОВ - в 2 арт. арт. полк
 Панайот Тодоров РАДОСЛАВОВ - в 4 див. арт. полк
 Йордан Николов ПОПОВ - в 2 див. арт. полк
 Васил Борисов ПОПОВ - в 8 див. арт. полк
 Владимир Христов ПОПОВ - в 1 див. арт. полк
 Иван Тодоров ПЕТРОВ - в 2 див. арт. полк
 Генчо Иванов ГЕНЧЕВ - в 2 арт. товарно арт. отделение

Илия Стаменов ВЕЛЧЕВ - в 5 див. арт. полк
 Иван Динев ИВАНОВ - в 10 див. арт. полк
 Евгений Гаунов САВОВ - в 5 див. арт. полк
 Борис Ламбрев КОНСТАНТИНОВ - в 1 противовъзд. арт. полк
 Костадин Гълъбов КОСТАДИНОВ - в 9 див. арт. полк
 Стоян Пешев МАВРОВ - в 4 арт. товарно арт. отделение
 Харалан Милев ХАРАЛААНОВ - в 3 арт. тов. арт. отделение
 Васил Александров ВЕСЕЛИНОВ - в 4 противовъзд. арт. полк
 Иван Ангелов ГРИГОРОВ - в 3 противовъзд. арт. полк
 Йордан Петров ПЕТРОВ - в 2 противовъзд. арт. полк

ПО КОННИЦАТА

Георги Александров ДАВИДКОВ - в 4 конен полк
 Богдан Владимиров КЕЦКАРОВ - в 1 конен полк
 Петко Иванов МИХАЙЛОВ - в 10 конен полк
 Васил Кръстев ДИМИТРОВ - в 10 конен полк
 Иван Рачев СМИЛОВ - в Кавалерийската школа
 Богомил Кирилов ЯНЧУЛЕВ - в 8 конен полк
 Колю Георгиев КРЪСТЕВ - в 2 конен полк
 Теню Филипов ТЕНЕВ - в 5 конен полк

ПО ИНЖЕНЕРНИТЕ ВОЙСКИ

Емил Маринов ГАНЧЕВ - в Инженерната школа
 Кирил Петров ПЕНЧЕВ - в 2 арт. инж. полк
 Христо Тодоров ЛЮЦКАНОВ - в Инженерната школа
 Иван Андонов КИРКОВ - в 2 арт. инж. полк
 Петко Александров МЛАДЕНОВ - в 4 арт. инж. полк
 Петър Димитров ГЕРМАНОВ - в 3 арт. инж. полк
 Ивайло Тодоров МИШОНОВ - в 3 арт. инж. полк

ПО СВЪРЗОЧНИТЕ ВОЙСКИ

Драгия Петров КУРУДЖИЕВ - в 2 арт. свърз. полк
 Георги Дичев ГЕОРГИЕВ - в 4 арт. свърз. полк
 Венец Василев ПОПОВ - в 1 арт. свърз. полк
 Митко Владимиров ТРИЧКОВ - в 1 арт. свърз. полк
 Георги Николов ИВАНЧЕВ - в ОВ свърз. полк
 Стефан Георгиев СТИЛЯНОВ - в ОВ свърз. полк
 Любен Стоянов ЛАЗОВ - в ОВ свърз. полк
 Георги Василев ДРЕХАРОВ - в 2 арт. свърз. полк
 Емил Давидов ПЕНЧЕВ - в 3 арт. свърз. полк

ПО ВЪЗДУШНИТЕ ВОЙСКИ

Иван Костов ИВАНОВ - в изстребителя полк
 Антон Константинов ПОПОВ - в бомбардировъчния полк
 Борян Кичев ИРИНОВ - в ято за далечно разузнаване в раз. полк
 Богомил Първанов СИМЕОНОВ - в изстреб. полк
 Димитър Христов БУКОВ - в бомбард. полк
 Йордан Илиев ЙОРДАНОВ - в бомбард. полк
 Константин Иванов ДИМИТРОВ - в 1 раз. орляк на раз. полк
 Рафани Стефанов РАФАИЛОВ - в бомбард. полк
 Здравко Миланов ТОПЛОДОЛСКИ - в изстр. полк
 Иван Илиев х.ПЕТКОВ - в 1 раз. орляк на раз. полк
 Георги Любомиров САВОВ - в 3 раз. орляк на раз. полк
 Петър Аргиров ЦИМОРОВ - в ято за далечно раз. на раз. полк
 Кирил Димов ПЕТРОВ - в изстр. полк
 Боян Тодоров БРЪЧКОВ - в изстр. полк
 Димитър Ценов ШОНЕВ - в изстр. полк
 Христо Йорданов ПОПОВ - в бомбард. полк
 Цветан Петров ЦОЛОВ - в ято за далечно раз.
 Еню Димитров ЕНЕВ - в 3 раз. орляк на раз. полк
 Александър Александров КОЦЕВ - в изстр. полк
 Цоню Димитров ДЪРВОВ - в изстр. полк
 Иван Георгиев ДИЛЧОВСКИ - в ято за далечно раз.
 Крум Стефанов БОЯДЖИЕВ - в 1 раз. орляк на раз. полк
 Крум Петров ВАСИЛЕВ - във Възд. техн. училище

ПО МОРСКИТЕ ВОЙСКИ

Живко Стефанов ЦУКЕВ - в минозагр. рота на Черномор. флот
 Тодор Иванов ГАЧЕВ - в 1/27 гранично-наблюдателен участък
 Цветан Панталеев КАРДАЛЕВ - в минозагр. рота на Ч. м. флот
 Начо Ценов ОВЧАРОВ - в миночист. рота на Ч. м. флот
 Атанас Христов ИЛЕВ - в дивизиона торпедоносци на Ч. м. флот
 Иван Василев БОДЕВ - в минозагр. рота
 Димитър Христов ВАСИЛЕВ - в дивизиона бързи торпедни лодки
 Стамен Колев СТАМЕНОВ - в 2/26 гранично-наблюд. участък
 Христо Велizarов ПИШМАНОВ - в дивизиона патрулни кораби на Дун. флот
 Николая Петров ВАСИЛЕВ - във водолазния взвод на Ч. м. флот
 Тодор Стоянов МАВРОДИНОВ - в 2/27 гр.-набл. подучастък
 Евгени Иванов ИВАНОВ - в дивиз. бързи торп. лодки

ДАМЯН ВЕЛЧЕВ

Генерал-майор - министър на войната

Девеи септември 1944 г. коренно промени жизнения път на тези 151 млади подпоручици от 64 випуск на ВНВУ, които бяха произведени на 14 септември. Само след седмица те поеа командването на бойните си части и се отправиха на фронта. Четирима загинаха в Югославия и Унгария, други бяха тежко или леко ранени. Завърнахме се, за да продължим делото, на което се бяхме посветили - да възпитаваме и обучаваме младите български войници, за да направим от тях истински бранители на родината. Но друго бе решила партията. На нея бяха нужни не подготовени млади офицери, служещи единствено на България, а проводници на нейната политика в казармата. Започна се с единични уволнения, а след речта на Г. Димитров във Военното училище през пролетта на 1946 година и с масово прочистване на офицерския корпус не по професионален, а по партийен подбор. От 64 випуск единици останаха да дослужат до пенсия във войската, а останалите, кой по-рано, кой по-късно, бяха принудени да търсят ново поле за приложение на своите сили и възможности. За чест на випуска, всички уволнени, някои жестоко репресирани, намериха достойно място в гражданския живот. Дисциплинирани и работливи, както ги бе възпитало Училището, където и да се насочиха, със или без висше образование, те образцово изпълняваха задълженията си. От випуска излязоха лекари, инженери, юристи, счетоводители, химици, литератори, техници, артисти и певци, математици, художник, административни служители, образцови земеделски стопани.

Десетина човека не можах да намерят по независещи от тях причини съответстващо място в обществото. Но и те, като арматуристи, оксигенисти, локомотивни машинисти, келнери, каруцари, бояджии, бяха достойни за уважение граждани, запазили човешкото си достойнство и с тежкия си труд отгледали семействата си. Да не пропуснем и нашите 8 съвипускници - хървати, които веднага след производството и завръщането им в Югославия са били ликвидирани от Титовите комунисти. Днес, повече от 50 години след раздялата ни на 14 септември 1944г., все още има нещо, което трайно ни свързва. И с гордост можем да кажем, че нито останалите живи, нито тия, които си отидоха по-рано, има хора, които с делата си да хвърлят тъмна сянка върху името на 64 випуск на ВНВУ.

СЪДБАТА НИ СЛЕД УВОЛНЕНИЯТА ОТ ВОЙСКАТА

И пехотата се моторизира.

СЕНКИ КРАЙ ДРАВА

"В тази война ... офицерите са дали много по-голям процент убити и ранени" ... в. "Отечествен фронт" 01.11.1944г.

*Цяла нощ изплашена смъртта
притиска се в прегръдките на мрака.
Накой в тъмното се кръсти,
преди сигнала за атака.*

*Денят, гасот и спусъкът се срещат
и съвпадат.
Стоманен вихър разлюбява центъра
на тежестта.
И пак горят завоите на Драва.
И пак във кръв и дим вървят
величие и подвиг,
прак и пустота.*

*Внезапно рухва оглушителния вой
и въздухът, от виковете преграква.
Мъртвите ли се завръщат в
окървавения
строй,
живите ли пред смъртта замръха?*

*Съдбоносна, подозрителна и зла
плазва едноока, тратна сянка
над озлогостената земя,
над замрелите окопи и землянки.*

*Тюгава в ужас пагат на колене
призраците на войната.
И се молят за душите
на родените в смъртта,
на осъдените да упират във окопите
на "свободата",
виновни за героизма, подвизи и
варност към дълга.*

*Ребе тъмната в кървавия си възторг.
И няма ни баща, ни брат
във този пир жесток;
И няма дух, душа и тиста красота.
И няма небеса.
И няма вече Бог.*

Михаил Станчев - 64 в.

Жертвите на войната 1944 - 1945г.

	Офицери	Подофицери	Войници	Всичко
Убити	776	546	9431	10753
Ранени	1473	1249	20283	23005
Измръзнали	24	31	735	780
Всичко през войната	2273	1826	30449	34546

"Имена, изсечени от стомана", Тоско Христовков, Институт по военна история - ГЩ, Военно издателство, София, 1983г.

Едва тригодишен, Кирил остава сирак без баща. През 1939г. постъпва с 64 випуск в ВНВУ и на 14.IX.1944г. е произведен в първи офицерски чин. При проведената от комунистите поредна чистка на армията през август 1946г. Петронов е уволнен, след което записва да следва в Стопанския факултет - София. През февруари 1949г. той е изключен и оттам по политически причини като "царски" офицер. Следват тежки за него години, в които се бори за зальк хляб. Неприеман никъде на постоянна работа, той се препитава чрез временни назначения ту като общ работник, ту като домакин на стол, ту като електротехник. Като превозвач на трупи и помощник на съвипусника си Димитър Чалъков заминава на работа в район, граничещ с Гърция. Разбрали, че за тях няма никакви изгледи за нормален живот в Родината, двамата решават да я напуснат. На 13 май 1950г. те изоставят колата, с която са превозвали трупи, и минават нелегално в Гърция. По свое желание Петронов се включва в борбата срещу комунизма в България и след усилена подготовка в подразделения на разположени в Гърция американски части излита за България със самолет

"Дъглас". През нощта на 26 срещу 27 авг. скача с парашут и се приземява в района на с. Якоруда. На 28 авг. пристига в София и се свързва с приятеля си и бивш колега И.Д.х.И., който му оказва съдействие за установяване на връзка с посочени от Петронов лица. Той обикаля Русе, Варна, Пловдив, Ямбол, Хасково, Бургас, Стара Загора и други градове и се свързва с бившия си взводен командир от ВНВУ Д.И.Г. от Габрово, със съвипусника си от Пловдив Д.Хр.Б., с радиотелеграфиста от ТП централа - София А.Д.К. и с П.Б.Б. от София.

В началото на септ. 1951г. Петронов решава да се върне в Гърция. За обстоятелствата, при които той е бил открит от органите на ДС, както и за времето, когато това се е случило, в образуваното дело 1 235/1952г. липсват каквито и да било данни.

На 28 и 29 януари 1952г. при т.нар. "публичен" процес е издадена присъда №45-III от 29. I. 1952г. от Софийския окръжен съд, с която Кирил Петронов е осъден на смърт чрез разстрел. Присъдата е изпълнена на 6. III. 1952г. в 23.00ч. в Софийския затвор.

Подпоручик-летец КИРИЛ ПЕТРОВИЧ - един от тримата парашутисти, паднали в борбата срещу комунистическия гнет

Емил Ганчев - 64 в.

У

грия. Месец март 1945г. 12-ти пех. Балкански полк заемаше за отбрана северния бряг на р. Драва в района на гр. Барч. Към края на месеца полкът беше сменен от позициите по реката и съсредоточен в околностите на с.Бабоча и чифлика Харонфа. Оттук трябваше да започне пролетната офанзива за нашата 8-ма пех. дивизия, в състава на която беше полкът. Той имаше за задача да настъпи в северозападно направление и като се придържа към северния бряг на река Драва, да достигне устието на р. Мур. Военните действия трябваше да започнат на 29.03.1945г. в 3 часа сутринта. В щаба на полка започна трескава дейност. Задачите на подразделения бяха подробно обяснени от полковник Димитров - стар изпитан командир от Първата световна война, който с обич беше наричан от войниците "Дядо Димитър". А този "дядо" нямаше дори 50 години! Косата му беше побеляла, но на външния му вид всеки би завидял! Изправен, строен, уж се държи строго, а очите му се смеят - човек, роден за командир, който веднага ти грабва сърцето! И гласът му един такъв властен, гръмовит, без да искаш, му се подчиняваш! Помощниците му бяха хора, които владееха безупречно военната служба, знаещи и можещи, доказали своите достойнства в мир и бран. Получихме последните указания, съблещи се и началото на атаката и ... настана онова тръпнещо очакване, което едва ли може да се опише!

Моята рота, 1-ва пех. рота на полка, беше оставена в резерв на дружината.

Срещяхме при летните учения един шоп от Желязната софийска пехотна дивизия, участвал в победните битки на три войни. Гледаше ни с доверие и обич и ни говореше за българския войник. Имаше какво да научим от стария овчар. И започвахме да разбираме колко приемствеността между поколенията е важна за духа на българската войска.

Извиках взводните командири и дадох заповед за атака. Взводовете заеха местата си. Остава само да вдигна ръка и да изкомандвам "Напред!". В миг сивите фигури на войниците ще се понесат към врага, здраво стиснали пушките, напрегнали до скъсване нервите си и вперили поглед в "ротния", който за тях сега е повече от Бог. От него, от умението му, от волята му, от всяка негова дума и действие зависи животът на тези 120 бойци, повечето от тях оставили в Родината деца и млади жени, бащи и майки, братя и сестри! А той, ротният, е само на 22 години, едва що завършил Военното училище!

Наистина, няма нищо по-страшно, по-славно от пехотната атака! Тогава цялата вселена като че ли се смръщва и изсипва огъня на пъкѐла върху тия малки сиви човечета, които бързо прибягват, ровят се в земята, лягат, стават, но мъничкото им храбро сърце с непознат устрем ги тласка напред! Сипе се отвсякъде огън и смърт! Стрелят по тях с автомати, минохвъргачки, картечници и оръдия! Газят ги танкове, вят моторите на самолетите над главите им, а те все вървят ли, вървят... И все напред - техните мотори нямат заден ход.

Наближава съдбоносният зловещ час. Усещам ударите на сърцето си. Гледам часовника и ми се струва, че стрелките вървят много бавно. А така ми се иска да спре пустият му часовник! Но ... няма връщане назад! От време на време тук - там падат по някоя мина или снаряд. Противникът се е затаил, ние също мълчим. Но ето че се започна! Излетя червената ракета, отвори се адът на земята. Потръпна Унгарската пуста! Мини и снаряди започнаха да ровят гърдите ѝ. Като оси свирнаха във въздуха безброй куршуми. Запя своята песен Богът на войната - песента на нашите славни

артилеристи! Трещят снарядите върху окопите на противника, всичко се забулва в сив и черен дим. Бинокълът не слиза от очите ми. Напрягам поглед, но тъмната мъгла става все по-гъста. Няма вече залпове и отделни изстрели. Само бучене. Изведнъж се появяват два самолета, които с бърснещ полет затракват с оръдията и картечниците си. Чуват се, защото са над нас. А противникът мълчи. Той се е заврял в земята и сигурно се моли да го пожали косата на смъртта!...

Изведнъж настъпва тишина. Замлъкват дулата на оръдията, чуват се отделни гърмежи. И тогава бойците се размърдват и тръгват напред! Започва още една славна страница от историята на балканци. Пак затрещават оръдията, но снарядите падат вече зад окопите на противника. Моят час не е настъпил. От развоя на боя зависи кога ще си вдигна ръката и ... хайде, напред! До нас достигат засега само отделни куршуми и мини. Противникът се събужда и започва ожесточен огън. Виждам как нашите роти се спират на 100 - 200 крачки пред окопите му и се скриват в земята. Близкият чифлик е в пламъци. Слънцето вече е започнало да слиза на запад. Чудя се кога мина телефониста ден!

Изведнъж телефонистът до мен приведен ми подава слушалката. Познатият глас на командира на

дружината без много обяснения ми заповядва: "1-ва рота, включи се в бойния ред на 2-ра и 3-та рота, задмини ги и чакай нова заповед!" Напред! Най-после! Олеква ми. Поглеждам най-близките бойци, те са вперили поглед в мен и много добре знаят какво ще последва. Колкото и чудно да е, някои се усмихват! Някаква сила ме подема от земята, аз вдигам ръка и крещя силно очакваното: "Напред!" Понасят се бойците към противника. Няма ги вече уплашените лица от Оролик! Сега виждам вече изпечени воители, запетнали шинелите в коланите си, устремно да се хвърлят в боя. Това ми дава сила и увереност. Пропускам напред взводовете си и заемам мястото си в боя. Край мене е отделението за командване. Скоро настигам ротите пред мен, задминавам ги и сформирам бойния ред. Слава Богу! Дотук всичко мина като на учение. Убити няма. Само едно откъснато ухо на Пейчо. Левият ми пагон лекичко скъсан си стои на мястото. Ясно виждам вече окопите на противника. Мяркат се отделни войници, суят се, стрелят и пак се скриват. Готвят се да бягат. Ето, това ми трябва. Вземам телефона и бързо обяснявам на командира на дружината положението. Последва отговор: "Добре! Изчакай!". Знаех, че сега ще се подготви общият удар и ще скочим в окопите. Сега вече идва най-страшното!

На стрелба с бронирено-изстребително оръдие.

Опирам гърба си на някаква купчина пръст и се обръщам назад. Целият боен ред на нашите части се очертава пред очите ми. Чифликът още гори. Боят се беше затегнал. Стрелбата понамаля. И в този момент, о Боже, чувам звуците на "Шуми Марица"! Не вярвам на ушите си! Забравям страха, забравям противника и гледам към горящия чифлик. Косата ми настръхва, тръпки ме полазват. Съжалявам, че нямам фотоапарат. Сега ми е чудно как съм мислил за това!

На огнения фон ясно се виждат наведените фигури на музикантите на полка. По инструментите се отразяват светли точки от залязващото слънце и от огъня на горящия чифлик! Бойното знаме се развява сред пушеците, а отпред "Дядо Димитър", без каска, бялата му коса ясно се вижда, в едната ръка вдигнал пистолета, а в другата държи каската и леко приведен напред, върви начело на бойците. Чудна картина! Ясно вече чувам звуците на химна. Тръпка преминава по бойния ред! Войниците се надигат и гледат захласнати. Аз викам с цяло гърло: "Лягай долу"! В един миг ми се сторва, че боят заглъхна и се чуват само милите и скъпи звуци! Откъм чифлика се чува и страшното българско "ура!". Първо плахо, а после все по-силно и мощно! Полкът се вдига "на нож!". Първите бойци се счепкаха с врага, затрещяха бомбите и автоматите...

След около два часа противникът вече вдига прах по разровените пътища на север.

Унгарската пуста стана свидетел на още един подвиг на балканци. Тук при тази атака за последен път се чу в боя Българският химн!

По-късно този химн, свидетел и вдъхновител на победите на българския войн при Сливница, Одрин, Чеган, Кубадин и Червената стена, беше сменен и обречен на забравя! Но не! Той остава да живее в сърцата на всички българи, само не и на тези, които са забравили, че са такива. А полковник Димитров след войната за благодарност беше уволнен за "груби фашистки прояви". По настояване на съветското командване тази заповед се отмени. Днес в Стара Загора има улица с името на славния командир на полка.

Така приключи още една страница от историята на храбрия 12-ти пех. полк. Балкански полк, в състава на който влизаха родните чедра на хубавия ни град - полкът на нашите бащи и деди, проливали кръвта си под неговото знаме в епични боеве.

Вечна памет на падналите в боя балканци!

Слава на живите!

С „Шуми Марица“ напред!

Райко Алтабанов - 64 в.

М

иночистачните кораби на Дунавската ни флотилия започнаха бойни действия от самото начало на I фаза на войната. Те бяха включени в състава на III дивизион на Съветската дунавска флотилия. Командването им бе поверено на младите току-що произведени офицери от 64 випуск на ВВВУ - мичманите II ранг Иван Бодев, Начо Овчаров, Стамен Стаменов, Атанас Илев, Тодор Маврадинов и Живко Цухев.

Основната задача на миночистачните екипажи беше да осигурят чрез траления чист воден път и безопасно плаване за бойните и транспортни кораби. Воювахме срещу коварен и скрит враг - магнитно - акустичните мини, с които немците бяха осеяли безразборно дъното на река Дунав. Тралехме ден и нощ, в мъгли и ледоход, при ниски и високи води. Запълявахме все повече участъци по картата на реката с небесносин цвят, символ на чисти води. При тежки зимни условия преводохме драматично, но безаварийно от Белград до Нови Сад конвой с войски от Първа българска армия и оказвахме помощ при подготовката на Дравската операция. Българските екипажи бяха още неспитни, но не познаваха унижението. Бяхме възпитани в дух на беззаветна любов към Цар и Отечество. Затова транспортните кервани, предвождани от българските миночистачи, не дадоха нито една жертва, не потъна нито един кораб или шлеп. В корабните дневници са записани много героични моменти. Самостоятелно бяха протралени 34 670 км. и взривени 29 мини, а още 65 съвместно с другите флотилии, съветска и румънска. Бяха преведени 422 конвоя с 2532 шлепа, натоварени с войски, техника, муниципални и продоволствени, равняващи се на 35 000 железопътни вагона.

За екипажа на кораба "Кирил Попов" с командир мичман II ранг Атанас Илев остава незабравим онзи януарски ден на 1945г. Миночистачът акустира в румънското дунавско пристанище Турну Северин за ремонт, поплаване на запасите с провизи, вода и гориво за кратък отдих. Денят бе студен и мрачен.

Завършваше маневрата, когато пристанищната сирена започна да вие. На съветски бронекатер, застанал на кая, беше избухнал пожар. Огънят пълзеше към кърмата. Овъглените въжета не можаха да издържат катера и той се понесе по течението на реката. Екипажът му полагаше напразни усилия да загаси пожара.

Капитанът на "Кирил Попов" решава без двоумение да помогне на горящия катер, станал вече пленник на течението. Отблъсква от кая без да чакат машината да заработи. Течението понася кораба към стърчащите от водата останки на потънал шлеп. Морският наблюдател тревожно докладва от кърмата: "До шлепа 80... 60... 40 метра". Още миг и ще последва сблъсък, но машината изхрипява и миночистачът завива към горящия катер. Всред дим, горещина и зловонна миризма нашите моряци потушават пожара и приютяват деветимата съветски моряци на борда на "Кирил Попов". Последва освобождаването на катера. Течението го грабва и само след миг силна експлозия разтърсва околността. Катерът се прекършва и потъва. Ако българският екипаж бе проявил мудност, гибелта щеше да постигне и него. Корабът "Христо Ботев" с командир мичман II ранг Начо Овчаров единствен развя родния флаг и във Виенското пристанище.

Не минаха обаче много дни и повечето фронтови получихме нова "награда" - уволнение. Офицерското ни поприще бе прекъснато. Последваха неприятности, унижения, изселвания. Нищо. Преживяхме. Но всички, за съжаление. Останаха спомените и гордостта, че воювахме с чест и достойнство - добродетели, които тоталитарната власт не можа да ни отнеме.

ВОЮВАХМЕ ЗА ЧИСТИ ВОДИ
Атанас Христов Илев,
о.з. мичман II ранг, 64 в.

Край на занятието.

НАШИТЕ ОРДЕНОНОСЦИ

Наградени с ордени за храброст:

Добрин М. Георгиев
- ВОХр. IV ст. 1 и 2 кл.
Иван Хр. Николов - ВОХр. IV ст. 1 кл.
Ангел М. Върбанов - ВОХр. IV ст. 2 кл.
- за бойни заслуги произведен в
по-горен чин - поручик
Антон К. Попов - Червено знаме
Ангел Н. Орешков - ВОХр. IV ст. 2 кл.
Борис Пецановски - ВОХр. IV ст. 2 кл.
Богдан Вл. Кецкаров - IV ст. 2 кл.
Борис Т. Стоянов - ВОХр. IV ст. 2 кл.
Васил Попов - ВОХр. IV ст. 2 кл.
Велчо Хр. Велчевски - ВОХр. IV ст. 2 кл.
Георги Н. Кирчев - ВОХр. IV ст. 2 кл.
Иван Кючуков - ВОХр. IV ст. 2 кл.
Михаил Н. Бакърджиев
- ВОХр. IV ст. 2 кл.
Тодор Д. Пашов - ВОХр. IV ст. 2 кл.
Бисер Иванов - ВОХр. IV ст. 2 кл.
Витан Д. Маринов - ВОХр. IV ст. 2 кл.
Ивайло Т. Мишонов - ВОХр. IV ст. 2 кл.
Кирил П. Пенчев - ВОХр. IV ст. 2 кл.
Костадин Г. Костадинов
- ВОХр. IV ст. 2 кл.
Любчо П. Кубадинов - ВОХр. IV ст. 2 кл.
Милко Хр. Хиков - ВОХр. IV ст. 2 кл.
Нансен Б. Начев - ВОХр. IV ст. 2 кл.
Райко П. Алтабанов - ВОХр. IV ст. 2 кл.
Теньо Ф. Тенев - ВОХр. IV ст. 2 кл.
Христо С. Патев - ВОХр. IV ст. 2 кл.
Ангел М. Върбанов - ВОХр. IV ст. 2 кл.
Асен Ив. Чавдаров - ВОХр. IV ст. 2 кл.
Димитър М. Димитров
- ВОХр. IV ст. 2 кл.
Димитър Н. Беров - ВОХр. IV ст. 2 кл.
Иван Г. Драшков - ВОХр. IV ст. 2 кл.
Иван Н. Бисеров - ВОХр. IV ст. 2 кл.
Иван Т. Петров - ВОХр. IV ст. 2 кл.
Митко Ив. Косев - ВОХр. IV ст. 2 кл.
Емил М. Ганчев - ВОХр. IV ст. 2 кл.
Петър П. Илинов - ВОХр. IV ст. 2 кл.
Стамен Стаменов - ВОХр. IV ст. 2 кл.
Любен Д. Енев - ВОХр. IV ст. 2 кл.
Тодор Ас. Иваницов - ВОХр. IV ст. 2 кл.
Божко Ст. Ботев - ВОХр. IV ст. 2 кл.
Юлий Ст. Минчев - ВОХр. IV ст. 2 кл.
Драгия П. Куруджиев
- "Червено знаме", "За боева заслуга"
Иван Бодев - ВОХр. IV ст. 2 кл.
"Красная звезда", "Красное знамя"
Атанас Илев - ВОХр. IV ст. 2 кл.
"Красная звезда"
Начо Овчаров - ВОХр. IV ст. 2 кл.
"Красная звезда"
Димитър Василев - "Красное знамя"
"Боевая заслуга"
Боян А. Харалампиев - 03 вл.
Венец Попов - 03 вл.
Георги Дрехаров - 03 вл.
Николай Ат. Николов - 03 вл.
Иван М. Малчев - 03 вл.
Иван Н. Иванов - 03 вл.
Георги Н. Иванчев - НОВЗ V ст.
Илия Й. Душек - За бойни заслуги
Стефан Стилиянов - НОВЗ IV ст вл.
Иван Д. Иванов
- "Св. Александър" V ст.

Наградени с военни и мирновременни ордени:

ВОХр. - IV ст 1 кл. 2
ВОХр. - IV ст 2 кл. 43
ОЗ вл 6
НОВЗ IV ст. вл. 1
НОВЗ V ст. 1
"Св. Александър" V ст 1
"За бойни заслуги" 2
"Червено знаме" 2
"Красная звезда" 3
"Красное знамя" 2
"Боевая заслуга" 1
"Червено знаме на труда" 2
"Орден на труда" златен 3
"Орден на труда" сребърен 3
"Орден на труда" бронзов 1
"Кирил и Методи" I ст. 2
"Кирил и Методи" II ст. 3
"Кирил и Методи" III ст. 3

Научни степени и звания:

Ст. научен сътрудник I ст. 2
Доцент 1
Ст. научен сътрудник II ст. 2
"Народен артист" 1
"Заслужил артист" 1
"Заслужил художник" 1
Канд. на техн. науки 3
Канд. на мед. науки 2
Канд. на хим. науки 1
Доктор на вет. науки 1

Придобили нови професии:

Инженери 21
Икономисти 18
Лекари 13
Работници 8
Служители 7
Юристи 7
Капитани дал. плаване 6
Техници 7
Архитекти 3
Артисти 4
Зъболекари 2
Учители 2
Музикални дейци 2
Философи 2
Математици 1
Художници 1
Вет. медици 2
Агрономи 1
Химици 2
Литератори 2

След масови чистки през 1946 и 1948г., когато съдбата ни отвя в различни посоки на живота, връзките ни като членове на една общност, съществувала във ВВВУ пет години, бяха почти разкъсани. Комунистите съзнателно насаждаха взаимно недоверие и подозрителност в някои случаи обосновани, в повечето измислени. Останаха да съществуват само отделни приятелски връзки между съвипускници.

Идеята тези връзки да се разширят възниква около 1992 година сред съвипускници от 67 випуск. По-късно повечето от софиянциите от 62 випуск започват периодично да се събират, да споделят спомени и мисли за бъдещето.

През есента на 1990г., след плахите демократични промени у нас, необходимостта от обединяване на запасните офицери от ВВВУ става реална. Няколко смели ентузиаста между които: А. Банковски / 58в./, Дяно Марков / 63в./, Димитър Дучев / 62в./, Н. Предов и Вес. Марков от 67в., взимат инициативата за създаване на СЪЮЗ НА ВЪЗПИТАНИЦИТЕ НА ВВВУ. Включват се още зап. офицери от други випуски, провеждат учредително събрание и новият съюз бива узаконен. Днес той наброява над хиляда членове от София и цялата страна. Приобщават се и зап. офицери от ШЗО. Съюзът провежда общо събрание, приема устав и издава печатен орган списанието "Един завет".

Структурата на съюза е изградена от клубове на съответните випуски. Нашият випуск също се включи като КЛУБ - 64, а за клубно ръководство бяха избрани: за председател - Ив. Малчев, за секретар - Г. Георгиев и касиер - Венец Попов. Поне един път месечно членовете на клуба ни се събират. Разговаряме по организационни въпроси, връщаме се към спомени от младите ни години и споменаваме тези, които са напуснали нашите редици.

Между по-значимите прояви на нашия клуб заслужава да бъдат отбелязани: тържественото събрание и обяд в столовата на Училището на 14 септември 1992г. по случай 50 - годишнината от завършване на кадетската гимназия и преминаване в юнкерската дружина на Училището.

Тържествената среща на 14 септември 1994г. по случай 50 години от производството ни в първи офицерски чин. И на двете срещи се отзоваха почти всички живи и здрави 90 съвипускници. Беше почетена паметта на загиналите по бойните полета, на унищожените от комунистическия терор и на починалите.

Срещите преминаха много сърдечно, с много спомени и бойни маршове.

През лятото на 1993г. в гр. Трявна беше организирана среща, на която се отзоваха мнозина от съвипускниците ни, някои със съпругите си.

В момента КЛУБ-64 обхваща 42 редовно отчетени членове. Този възпоменателен албум също е идея и дело на съвипускниците от КЛУБ-64, който е колективен член на СЪЮЗА НА ВЪЗПИТАНИЦИТЕ НА ВВВУ.

П

етдесетата годишнина от завършването на Военната гимназия ни събра на 14 септември 1992 г. в нашето ВНВУ, сега вече Военна академия на българската войска. За първи път след 48 години раздяла, когато произведени в първи офицерски чин тръгнахме по непредсказуемите пътища на войната и живота, се срещаме отново с повечето от нас. С мнозина не можехме да се познаем от пръв поглед, но нямаше нужда да се запознаваме. Само за минута връзката се възстановяваше. Сякаш се бяхме разделили снощи. Беше толкова вълнуващо, толкова хубаво. Отново бяхме 64 випуск на ВНВУ.

На 14 септември 1994 г., половин век след производството ни в първи офицерски чин, отново се събрахме около Колоната на българския офицер, за да направим своята проверка - мълчалива и тържествена, без тръби и барабани, да се преброим в орделите редици...

Вечерната проверка е завършекът на войнишкото ежедневие. Тя е за отсъстващите и на останалите в строя. Възпитаниците от 64 випуск постъпиха във Военното на Негово Величество училище шестнайсетгодишни през 1939 г. и на 14 септември 1944 г. бяха произведени в първи офицерски чин. Сега те празнуват 50 - годишен юбилей, навлезли в осмото десетилетие на своя живот. За тях проверката е не само преглед кои отсъстват и

кои все още са в строя. Тя е проверка на житейския им път, когато над него също пада вечерта. Това е хроника на достойни мъже от поколение, опряно на миналото на България и с поглед, отправен към нейното бъдеще. В юбилейния албум на 64 випуск се таят младежките пориви на кадети и юнкери, задушавани по-късно в едно жестоко време с цел да бъдат угасени, но оставили искрици надежда. Нима има общество, което може да се лиши от възторзите на своите млади войни? Изплуват спомени за подпоручиците от випуска, загинали във Втората световна война или след нея.

Нация, която забравя своите герои, надали ще намери нови, когато са ѝ необходими. Възпитаниците от 64 випуск останаха верни на изконната повеля за осъществяване на нашите национални идеали. Тази повеля ги сплотяваше и водеше пред непредсказуемите и често непонятни за разума полувековни превратности на съдбата, за да спечелят и запазят доверието и уважението на своите съграждани. Справедливата и безпощадна оценка на времето за 50 години съзнателен човешки живот е не само хроника. Нека бъде и скромен принос към историческата памет на България.

Нis Majesty's Military School (HMMS) was founded in Sofia in 1878, the year when Bulgaria was liberated from the five centuries long Turkish yoke. The task of the School was to train officers to protect the independence of the State. Its graduates acquired also thorough higher education, culture and a sense of patriotic duty. Through many years of activity, HMMS became the most prestigious educational institution in the country.

On 15 September 1939, 170 sixteen-year-old secondary schoolboys were enrolled as cadets in HMMS to become its 64th consecutive alumni. Five years later, on September 14, 1944, 151 of them were promoted to the first officer rank of Second-Lieutenants. The destiny of the 64th alumni was, however, different from that of the previous ones. Having entered HMMS at the onset of the Second World War, they were the last graduates to complete the full curriculum. The Communist regime closed down the School in 1945, thus putting an end also to its traditions.

As late as 1992, the democratic tendencies of rule in Bulgaria provided a possibility to found the HMMS Alumni Union composed of separate Alumni Clubs. This publication was prepared by the 64th Alumni Club on the occasion of its golden jubilee to mark the 50th anniversary of graduation. The jubilee was celebrated on 14 September 1994 at the old compound of HMMS where the Military Academy of the Bulgarian Army is housed now.

During half a century, the 64th alumni passed through unpredictable twists of their destiny, often even not comprehensible to common sense. Immediately of their promotion, the young Second-Lieutenants took command of combat units. In the war against Nazi Germany, from Macedonia through Hungary up to Austria, they upheld the dignity of the Bulgarian officer. Some fell as heroes. The others returned home after the end of the war decorated with medals for bravery and having won the confidence and attachment of their ranks.

But very soon they were awarded another "recognition" - the dismissal. Their career as officers was discontinued. Many of them were subjected to severe repressions. Troubles, humiliations, deportations followed. But this could not break their spirit because they all vowed to serve their people.

From the concise biographies in this publication, one could obtain some idea how everyone, regardless of serious difficulties, has found through honest work a place in society - in economic activities, construction, engineering, humanities, science, art. From the labourer up to the university lecturer, they all have lived and worked with dignity, high sense of duty and responsibility and have earned the respect of their fellow-citizens.

As the retreat marks in the evening the end of the soldier's everyday life, so this jubilee-volume a tattoo on the 64th alumni's path of life, when the taps sounds and the twilight is coming down on them. Of the 151 young lieutenants 93 are now alive in their seventies. The fair and merciless judgement of time on 50 years of conscious human life is not just a chronicle. Let it be a modest contribution to the historical memory of Bulgaria that is handed down to the coming generations.

They must remember! They should never forget!

УÉcole Militaire de Sa Majesté (EMSM) était fondée à Sofia en 1878 lorsque la Bulgarie avait gagné sa liberté après cinq siècles de joug turc. L'École était destinée à donner à des jeunes bulgares une formation d'officiers pour défendre l'indépendance de l'État. Elle donnait en même temps à ses diplômés une instruction supérieure solide, accompagnée de culture générale et éducation patriotique. L'École Militaire est devenue grâce à ses activités pendant des longues années l'établissement supérieur le plus prestigieux du pays.

Le 15 septembre 1939, 170 collégiens âgés de seize ans étaient admis à l'EMSM comme cadets dans son 64-ième cours successif. Après cinq années, le 14 septembre 1944, 151 d'eux étaient promus en premier grade d'officier. Le sort du Cours 64 est particulier. Admis à l'EMSM Lors du déclenchement de la Deuxième Guerre Mondiale, ces jeunes Lieutenants étaient les derniers qui ont terminé son cours complet. Le pouvoir communiste a fermé l'institution et supprimé ses traditions.

Ce n'est que les tendances démocratiques en Bulgarie ont permis de créer l'Union des diplômés de l'EMSM formée des clubs correspondants à chaque promotion successive. Ce volume est l'ouvrage collectif des membres du Club 64 à l'occasion de son 50-ième anniversaire qui était fait le 14 septembre 1994 dans les anciens bâtiments de l'École Militaire où se trouve maintenant l'Académie Militaire de l'Armée Bulgare.

Les diplômés de la Promotion 64 ont subi pour un demi-siècle des vicissitudes de leur fortune les plus imprévoyable et surtout inconcevable pour l'esprit normal. Aussitôt après leur promotion, les jeunes lieutenants ont pris le commandement de leurs unités de combat. Dans la guerre contre l'Allemagne naziste ils ont soutenu la digne réputation de l'officier bulgare, partant de la Macédoine, à travers l'Hongrie jusqu'à l'Autriche. Quelque d'eux mouraient en héros. Les autres sont revenus après la fin de la guerre avec décorations de bravoure et avoir gagné la confiance et l'affection de leurs soldats.

Mais bientôt ils ont reçu une autre "reconnaissance" - la démission. Leur carrière d'officier était interrompue. Plusieurs d'eux ont subi d'atroces répressions, suivies d'ennuis, humiliations, déportations. Mais tout cela n'a pas pu les décourager ou supprimer leur volonté, car ils s'étaient voués au service de leur peuple.

Les brèves biographies dans ce volume donnent une certaine notion comment, malgré toutes les énormes difficultés, les diplômés du Cours 64 ont réussi de trouver une place honnête dans les différents domaines de travail - économique, techniques, scientifiques, artistiques, de construction, etc. Ils tous, de l'ouvrier à l'enseignant universitaire, ont vécu et travaillé dignement et avec haute responsabilité et sont aujourd'hui respectés par leur concitoyens.

Comme l'appel du soir est la fin de la vie quotidienne du soldat, ainsi cet album jubilaire est l'appel du cours de la vie des diplômés de la Promotion 64 quand le crépuscule se pose sur eux.

Des 151 lieutenants 93 sont vivants; entrés dans leur huitième espace de dix ans. Le juste et impartial jugement de 50 ans de vie humaine consciente n'est pas uniquement une chronique. Qu'elle soit une contribution modeste à la mémoire historique de la Bulgarie qui est transmise aux générations suivantes.

Ils doivent se rappeler! Ils ne doivent jamais oublier!

Военное Его Величества училище основано 1878 году, когда Болгария освободилась от пятивекового турецкого ига. Долголетняя деятельность по подготовке офицеров для защиты государственной независимости страны вместе с солидным общим образованием, общей культурой и национальным воспитанием превращают его в самое престижное учебное заведение страны.

Пятнадцатого сентября 1939 года в его 64-ый выпуск были приняты 170 шестнадцатилетних молодых болгар. Пять лет спустя - 14 сентября 1944 года, 151 из них получили первое офицерское звание - подпоручик. Судьба 64-ого выпуска более особенная. Выпускники поступили в училище когда началась Вторая мировая война и это был последний выпуск, окончивший полный курс обучения. Коммунистическая власть закрыла училище в 1945 году и этим были прерваны его традиции.

Только в 1992 году демократические тенденции в управлении Болгарии дали возможность организовать Союз воспитанников Военного Его Величества училища с клубами соответствующих отдельных его выпусков.

Настоящий альбом дела клуба "64-ый выпуск" по случаю его 50-летнего юбилея - присвоения первого офицерского звания. Юбилей был торжественно отпразднован 14 сентября 1994 года в Софии, в корпусе бывшего училища, ныне Военной академии имени Г. С. Раковского.

За пол века воспитанники 64-ого выпуска пережили непредсказуемые и часто непонятные для здравого разума превратности судьбы. Сразу после производства в чин подпоручик молодые офицеры приняли командование своих боевых подразделений - взводов и рот. Во время войны против нацисткой Германии, от Македонии через Венгрию до Австрии, они защитили достойное имя болгарского офицера. Некоторые пали смертью храбрых. Другие вернулись после конца войны награжденные орденами и любовью своих солдат. Очень скоро они получили и другую "награду" - увольнение. Их офицерская служба была прервана. Многие пережили жестокие репрессии - унижения, выселения. Все это их не сломило, потому что все они обрелись служить своему народу.

Из коротких биографий в альбоме можно получить представление о том, что, вопреки большим препятствиям, каждый нашел свое место в честном труде - в хозяйственной жизни, строительстве, технике, в гуманитарной области, в науке, искусстве. Все они, от рабочего до университетского преподавателя, жили и работали достойно, с высоким чувством ответственности. И сегодня они уважаемы гражданами Отечества.

Так же, как вечерняя проверка является концом воинского ежечеловечия, и этот юбилейный альбом проверка жизненного пути 64-ого выпуска, когда над ним также уже спускается вечер. Из 151 молодых подпоручиков тепл осталось в живых 93 человек, вошедших уже в свое восьмидесятилетие.

Справедливая и беспощадная оценка времени в течение 50 лет сознательной человеческой жизни - это не только хроника. Пуст этот альбом будет скромным вкладом в историческую память Болгарии и передается грядущим поколениям.

Они должны помнить! Они никогда не должны забывать!

D

Die Militärschule Seiner Majestät (MSSM) wurde im Jahre 1878 in Sofia gegründet, als Bulgarien nach fünf Jahrhunderten osmanischen Jochs ein freier Staat geworden war. Durch ihre langjährige Tätigkeit Offiziere zum Schutze der Staatsunabhängigkeit auszubilden, begleitet von solider Hochschulbildung, allgemeinem Kulturwissen und vaterländischer Gesinnung, hat die Militärschule ihr Ansehen einer der höchstgeschätzten Lehranstalten im Lande gewonnen.

Am 15. September 1939 traten 170 sechzehnjährige Gymnasiasten im laufenden vierundsechzigsten Lehrgang der Militärschule ein. Fünf Jahre später, am 14. September 1944, wurden 151 von ihnen zum ersten Offiziersgrad befördert. Das Schicksal vom Lehrgang 64 wurde jedoch sonderbar geprägt. Aufgenommen beim Ausbruch des Zweiten Weltkrieges, ist er der Letzte, der die vollständige Ausbildung der MSSM beendete konnte. Die Kommunistische Partei hat 1945 die Militärschule geschlossen und ihre Traditionen fanden auch ein Ende.

Erst 1992 ergab sich durch die demokratischen Tendenzen in der bulgarischen Regierung eine Möglichkeit den Verein der Absolventen der Militärschulen Seiner Majestät zu gründen, dem die einzelnen Klubs der jeweiligen Lehrgänge angehören. Klub 64 legt anlässlich seines 50-jährigen Jubiläums diesen Sammelband vor. Am 14. September 1944 wurde das Jubiläum in den alten Gebäuden der ehemaligen MSSM, wo sich zur Zeit die Militärakademie der bulgarischen Armee befindet, feierlich begangen.

Innerhalb dieses halben Jahrhunderts haben die Absolventen vom Lehrgang 64 die unvorhersehbarsten und für den Menschenverstand oft unbegreiflichen Wandlungen des Schicksals durchstehen müssen. Sofort nach ihrer Beförderung übernahmen die jungen Leutnants die Führung ihrer Kampfseinheiten. In Kriege gegen Nazi-Deutschland von Mazedonien aus, über Ungarn bis nach Österreich behaupteten sie den würdigen Ruf des bulgarischen Offiziers. Manche fielen mit dem Tod der Tapferen. Ausgezeichnet mit Tapferkeitsorden und belohnt mit dem Vertrauen und der Verbundenheit ihrer Soldaten, kehrten die anderen nach Kriegsende in die Heimat zurück.

Bald darauf erhielten sie aber eine andere "Würdigung" ihrer Verdienste - die Entlassung. Ihre Offizierslaufbahn war plötzlich beendet. Viele von ihnen wurden grausamen Repressalien unterworfen. Darauf folgten Schwierigkeiten, Erniedrigungen, Ausweisungen. All das hat aber ihren Mut und starken Willen nicht brechen können, denn sie hatten dem Vaterland die Treue geschworen.

Aus den kurzen Lebensläufen im Album kann man einen wesentlichen Eindruck gewinnen, wie trotz der gewaltigen Hindernisse jeder vom Lehrgang 64 seinen Platz im ehrlichen Schaffen finden konnte - in der Wirtschaft, dem Bauwesen, der Technik, auf den humanitären Gebieten, in der Wissenschaft, der Kunst. Sie alle, vom Schwerarbeiter bis zum Universitätsprofessor, haben würdig und mit dem Bewußtsein hoher Verantwortung gelebt und gearbeitet und die Anerkennung ihrer Mitbürger erworben.

So wie der Zapfenstreich der Abschluß des Soldatenalltags bedeutet, ist dieses Album für Lehrgang 64 der MSSM der Appell seines Lebenslaufs, wenn nun über ihn auch die Abenddämmerung herabsinkt. Von den 151 Leutnanten sind zur Zeit 93 am Leben geblieben und haben ihr achties Jahrzehnt angetreten. Das gerechte und gnadenlose Urteil der Zeit über diese 50 Jahre bewussten Lebens ist nicht nur eine Chronik. Möge es auch ein bescheidener Beitrag zum historischen Gedächtnis Bulgariens sein, der den nachkommenden Generationen überliefert wird.

Sie sollen sich erinnern! Sie dürfen nie vergessen!

L

La Escuela Militar de Su Majestad (La Real Escuela Militar) está fundada en Sofia en 1878 cuando Bulgaria se libera después de 5 siglos del yugo turco. Tanto sus actividades de largos años en la formación de oficiales para defender la independencia estatal, como la instrucción sólida, la erudición rica y la educación nacional convierten la Escuela en el centro de enseñanza más prestigioso del país.

El 15 de septiembre 1939 en su promoción consecutiva 64 fueron admitidos 170 jóvenes. Cinco años después, el 14 septiembre 1944, de ellos 151 fueron promocionados como subtenientes. El destino de la promoción 64 resulta más diferente. Al coincidir con el estallido de la Segunda Guerra Mundial es la última promoción que completó sus estudios en la Escuela Militar. Las autoridades comunistas cerraron la Escuela en 1945 y sus tradiciones fueron cortadas.

Apenas en 1992 las tendencias democráticas en la gestión de Bulgaria hicieron posible el establecimiento de la Unión de los graduados de la Real Escuela Militar con clubes de todas las promociones. Este álbum es obra del club "64" con motivo de su 50 aniversario de la promoción en primer grado de oficial. El acontecimiento fue celebrado el 14 de septiembre 1994 en el edificio de la Escuela Militar en Sofia, donde ahora se sitúa la Academia Militar del Ejército Búlgaro.

A lo largo de medio siglo los graduados de la promoción 64 pasaron por imprevisibles e incomprensibles altibajos. Inmediatamente después de la promoción los jóvenes subtenientes se hicieron cargo de sus unidades de combate. Durante la guerra contra Alemania nazi ellos defendieron la dignidad del oficial búlgaro atravesando Macedonia, Hungría hasta Austria. Algunos cayeron con la muerte de los héroes. Otros regresaron después del final de la guerra condecorados por su valentía y ganaron el afecto de sus soldados. Pero pronto fueron "premiados" con despido. Ejercer su profesión de oficiales ya fue imposible. Muchos de ellos fueron sometidos a represalias despiadadas. Sigieron contrariedades, humillaciones, internamientos. Pero no fueron doblegados porque todos ellos servir a su pueblo.

Por las breves biografías del álbum se puede obtener una cierta imagen cómo cada uno de ellos encontró su puesto a vivir de su trabajo honesto apesar de los numerosos obstáculos: en la economía, en las construcciones, en la esfera humanitaria, técnica, en las ciencias, en el arte etc. Todos, del obrero al catedrático, vivieron y trabajaron con dignidad, con sentido de responsabilidad y hoy en día son ciudadanos respetados.

Este álbum es una revista del camino de la vida de la promoción 64 como la revista nocturna es el final de la rutina diaria de los soldados al caer la noche. De los 151 jóvenes subtenientes hoy están vivos 93 que entraron en su octavo decenio. La evaluación justa e implacable del tiempo sobre 50 años de vida humana consciente no es una simple crónica. Que sea un aporte modesto a la memoria histórica de Bulgaria para las generaciones venideras.

¡Ellos deben recordar! ¡Que jamás olviden!

B

Военното на Негово Величество училище /ВНВУ/ е основано в София през 1878 година, когато след пет века турско робство България става свободна държава. Дългогодишната му дейност да подготвя офицери за защита на държавната независимост заедно със солидно образование, обща култура и национално възпитание го превръщат в най-престижното учебно заведение в страната.

В неговия 64 пореден випуск бяха приети на 15 септември 1939 г. 170 шестнадесетгодишни младежи. След пет години, на 14 септември 1944 г., 151 от тях бяха произведени в първи офицерски чин. Съдбата на 64 випуск е по-особена. Постъпили при избухване на Втората световна война, той е последният завършил пълния курс на ВНВУ. Комунистическата власт закри училището през 1945 г. и традициите му бяха прекъснати.

Едва през 1992 г. демократичните тенденции на управление в България дадоха възможност да бъде създаден съюз на възпитаниците на ВНВУ с клубовете на отделните випуски към него. Този сборник е дело на клуб "64 ВИПУСК" по случая неговия 50 годишен юбилей. Той бе отпразнуван на 14 септември 1994 г. в старите сгради на бившето ВНВУ, където сега се помещава Военната академия на българската войска.

За половин век възпитаниците на 64 випуск преминаха през непредсказуеми и често непонятни за разума превратности на съдбата. Веднага след производството младите подпоручици поеха командването на своите бойни части. Във войната срещу нацистка Германия те защитиха от Македония през Унгария до Австрия достойното име на българския офицер. Някои паднаха със смъта на храбрите. Другите се завърнаха след края на войната обичени с ордени за храброст и спечелили обичта на своите войници.

Но скоро те получиха друга "награда" - уволнение. Офицерското им поприще бе прекъснато. Мнозина преминаха през жестоки репресии. Последваха неприятности, унижения, изселвания. Но те не ги сломиха, защото всички бяха обrekli да служат на своя народ.

От кратките биографии в сборника може да се добие известна представа, как въпреки големите пречки всеки е намерил своето място в честния труд - в стопанския живот, строителството, техниката, хуманитарната област, науката, изкуството. Всички, от физическия работник до университетския преподавател, живяха и работиха достойно, с високо чувство за отговорност, и днес са уважавани граждани.

Както вечерната проверка е завършекът на войничкото ежедневие, така този юбилейен албум е проверка на житейския път на 64 випуск, коато над него вече също се спуска вечерта. От 151 млади подпоручици сега са останали 93, навлезли в своето осмо десетилетие. Справедливата и безпощадна оценка на времето за 50 години съзнателен човешки живот е не само хроника. Нека бъде скромен принос към историческата памет на България, който се предава на идните поколения.

Те трябва да помнят! Те никога не бива да забравят!

**64 ВИПУСК
НА ВЪЗПИТАНИЦИТЕ НА ВОЕННОТО
НА НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО УЧИЛИЩЕ**

Юбилеен сборник

Редакционна колегия

Димитър Доросиев

Михаил Бакърджиев

Иван Малчев

Георги Георгиев

Михаил Станчев

Емил Ганчев

Юлий Минчев - художник

Лидия Стоянова - коректор

Предпечатна подготовка и печат ИК "Загер".

София 1996 г.

